

POZIV PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Pomagajmo obnoviti bolnico Franjo!

Prispevke lahko nakažete na posebne račune »Za obnovo bolnice Franje«

Zadružna kraška banka - št. 26359

Banca di Cividale - Kmečka banka - št. 404860

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje - št. 700246

Antonveneta (agencija 8 - Ul. Filzi) - št. 12970S

vpisujemo abonma

novost 07/08 skupinski abonma

brezplačna tel. št. 800 214 302

PETEK, 19. OKTOBRA 2007

št. 247 (19.030) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945. njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 vvaži Žalžir nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Goriču pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spredzane in aboniranost postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

7 1019
666007
9 771124

Primorski dnevnik

Nestalno
delo je
»etična
rana«

MARTIN BRECELJ

V poslanici udeležencem 45. Socialnega tedna, ki ga v Pistoiji prireja Italijanska škofovska konferenca, je papež Benedikt XVI. opozoril, da je nestalno delo etična in socialna rana, ki spodbuja stabilnost družbe in njeno prihodnost. Negotova zaposlitev namreč po njegovih besedah mnogim mladim preprečuje, da bi si ustvarili družino, zaradi česar resno načenja sam družbeni razvoj v njegovi avtentičnosti in popolnosti.

Papeževe besede so kajpak trdno zasidrane v cerkvenem socialnem nauku. Kljub temu pa jih velja zabeležiti, saj jih iz njegovih ust ne slišimo tako pogosto kakor, denimo, pozive k spoštovanju nedotakljivosti nedolžnega človeškega življenja ali k spoštovanju nerazveljivosti zakonske zveze. In vendar je nestalno delo drama, s katero se ta čas spopada nič koliko ljudi, saj gre za značilen pojav globaliziranega sveta, vsaj v njegovi sedanji fazi. Povrh je to problem, ki je v središču današnje italijanske politične pozornosti.

Pravica do dostojnega dela seveda ni edina izmed socialnih oz. človekovih pravic (Splošna deklaracija Zdrženih narodov jo omenja v svojem 23. členu) in jo moramo kot vsako drugo temeljno pravico uveljavljati *cum grano salis*. Togo vztrajanje pri njej bi se v nekaterih okolišinah lahko obrnilo proti njej sami. V njenem imenu tudi ne smemo teptati drugih človekovih pravic, kot je npr. pravica do svobode. Toda dejstvo, da jo prištevamo ravno med temeljne pravice, pomeni, da je sleserno odstopanje od nje dopustno le kot manjše zlo in da torej predstavlja »etično rano«.

TRST - Slovesen začetek 18. Slovenskega slavističnega kongresa

Živeti mejo: od danosti k izzivom prihodnosti

Bogat program prvega dne - Danes nadaljevanje v Narodnem domu

Slovesno noto je kongresu dala včeraj dodala še glasba

KROMA

LIZBONA - Začenja se dvodnevni vrh EU

Socrates: Smo zelo blizu lizbonski pogodbi

LIZBONA - Predsedujoči EU, portugalski premier Jose Socrates je včeraj v Lizboni pred pričetkom dvodnevnega neformalnega vrha EU, na katerem naj bi unija dosegla dogovor o svoji novi, reformni pogodbi, dejal, da je povezava "resnično zelo zelo blizu" dogovoru. Pogodba se bo, kot je dodal, imenovala "lizbonska". Ob tem je Socrates povedal, da nekateri problemi še ostajajo. Tudi premier Janez Janša je prepričan v uspeh in si ne predstavlja, da bi lahko katera članica preprečila dogovor. Tudi premier Janez Janša je prepričan v uspeh in si ne predstavlja, da

bi lahko katera članica preprečila dogovor.

Med problemi, ki jih bo še treba rešiti, bo Poljska po pričakovanjih v pogajanjih o pogodbi omenila ne le mehanizem Joanina, temveč tudi zahtevo za mesto stalnega generalnega pravobranilca na Sodišču Evropskih skupnosti. Bolgarija lahko sproži vprašanje zapisa skupne evropske valute evro, Avstrija pa vpisovanje tujih študentov na svoje univerze. Italija pa je nezadovoljna s številom poslancev, ki naj bi jih imela v prihodnjih sestavah Evropskega parlamenta.

Na 21. strani

VINOGRADNIŠTVO - Laskave ocene vodnika Vini d'Italia 2008

Iz Praprota med elito

Škerkova malvazija in Zidaričev prulke prejela priznanje Petih steklenic - Čestitke Trgovinske zbornice in župana Reta

TRST - V centru Expo Mittelschloss so včeraj obeležili nov lep dosežek kraškega vinogradništva. Vodnik Vini d'Italia 2008 je vključil med svoje strani tudi kraška vina, Škerkova malvazija in Zidaričev prulke pa sta bila deležna laskave ocene. Uvrstila sta se na deželni vrh in v ozki krog italijanske proizvodnje. V vodniku med drugim piše, da se »Kras uveljavlja kot ena najlepših stvarnosti kreativnega belega vina. Malvazija v verzijah Zidariča in Škerka se vrača med elito in ima skupaj z vitovsko nalogo, da vodi teritorialno identiteto dveh čudovitih lokalnih sort v širšo javnost.«

Na 4. strani

LIZBONA - Pred začetkom vrha Evropske ljudske stranke

Sanader: Ni potrjeno, da Slovenija ni glasovala za Hrvaško

Janša zagotovil, da Slovenija gotovo ni glasovala proti hrvaškemu članstvu v VS ZN

LIZBONA - Izvolitev za nestalno članico v Varnostnem svetu ZN postavlja Hrvaško v veliko boljši položaj na mednarodnem odru, kar se bo izrazilo v njenih pogajanjih z EU in Natom, je povedal hrvaški premier Ivo Sanader ob prihodu na vrh Evropske ljudske stranke (EPP) v Lizboni. Špekulacije, da Slovenija ni glasovala za hrvaško članstvo, niso potrjene, je poudaril. "Pustimo to, to je velika zmaga. Tega enega glasu sploh ni treba komentirati," je še dejal Sanader. "Špekulacije, da Slovenija ni glasovala za, sem slišal, vendar niso potrjene," je odgovoril hrvaški premier na vprašanje hrvaških novinarjev, kako komentira navedbe, da je Slovenija edina glasovala proti nestalnemu članstvu Hrvaške v VS ZN. Hrvaška je bila za novo nestalno članico VS ZN izvoljena v torek v tretjem krogu glasovanja v Generalni skupščini ZN. "Glasovanje v Generalni skupščini ZN je tajno, težko je reči, čigav je ta glas, ki ga Hrvaška v tretjem krogu ni dobila," je pojasnil Sanader ob prihodu na tradicionalni vrh EPP pred začetkom neformalnega vrha EU v Lizboni.

"Hrvaška ima tako najmočnejši mednarodni položaj doslej, saj bo kot vse druge države lobirana s strani posameznih držav, naj glasuje za to ali ono varianto. Že samo to dejstvo privača o tem, da bomo v precej boljšem položaju, kar se bo izrazilo tudi v naših pogajanjih z EU in Natom," pa je pomen nestalnega članstva razložil Sanader. "Ne gre za to, da bi dobili kakšne popuste. Kljub vsemu bomo morali izpolniti vsa merila, vendar smo v bistveno boljšem položaju kot pred tremi dnevi," je poudaril. "Nestalno članstvo pomeni, da smo dve leti za mizo svetovne vlade, ki odloča o vseh vprašanjih, pomembnih za mir, za prihodnost sveta," je dodal. Odloča tudi o prihodnosti Kosova, je povedal Sanader in ocenil, da bo morda o tem vprašanju govorila, še preden bo Hrvaška formalno postala članica, to je 1. januarja prihodnje leto. Sicer pa je glede hrvaškega mnenja o prihodnjem statusu Kosova povedal, da želi biti Hrvaška "del stališča EU".

Slovenski premier Janez Janša pa je v portugalski prestolnici zanikal navedbe, da je Slovenija glasovala proti temu, da bi Hrvaška postala nestalna članica Varnostnega sveta ZN. "Slovenija zagotovo ni glasovala proti," je zatrdiril Janša po koncu srečanja evrops-

Ivo Sanader (levo)
se je v New Yorku
srečal tudi
z generalnim
tajnikom ZN
Ban Ki Moonom

ANS

skih desnosredinskih voditeljev pred začetkom neformalnega vrha Evropske unije v Lizboni. Glede reševanja odprtih vprašanj med Slovenijo in Hrvaško pa je premier Janša ponovil: "Naslednje korake pričakujemo po volitvah." Parlamentarne volitve na Hrvaškem so napovedane za 25. november.

Slovenski zunanjji minister Dimitrij Rupel pa je včeraj čestital hrvaški kolegici Kolindi Grabar-Kitarovič ob izvolitvi Hrvaške za nestalno članico VS ZN v letih 2008 in 2009. Izrazil je prepričanje, da se bo Hrvaška s članstvom soočila uspešno in odgovorno.

Sanader je včeraj ponovno komentiral odprto vprašanje med Slovenijo in Hrvaško glede hrvaške enosranske uveljavitve ekološko-ribolovne cone (ERC) v Jadranском morju za države članice EU, s čimer se Slovenija in Italija ne strinjata. "Ne zanima me, kaj kdo piše o tem. Slišali ste moje izjave na Hrvaškem. ERC gre skozi 1. januarja," je poudaril. Hrvaški premier je komentiral tudi domnevne izjave Zmaga Jelinčiča Plemenitega (SNS) glede Hrvaške, če da naj se "pogledajo v ogledalo in dojamemo, da so živina". "Jelinčič sodi brez konkurenčnosti v antologijo politične neumnosti na jugovzhodu Evrope," je dejal. (-STA)

PETI KORIDOR - Čezmejni odseki **Musacchio (SKP): Treba je manj govoriti**

BRUSELJ - Evropski poslanec Stranke komunistične prenove Roberto Musacchio je včeraj v zvezi za zadnjimi govoricami o financiranju čezmejnega odsekov železniškega 5. koridorja poudaril, da je treba predvsem manj govoriti, še posebej če za govorice ni konkretnih razlogov. Musacchio, ki je član komisije za okolje v Evropskem parlamentu, je še poudaril, da bi se morali predvsem tisti, »ki imajo institucionalne ali politično-upravne funkcije, izogibati prehitremu entuziazmu«.

Evropski poslanec SKP je kritiziral govorice v zvezi z domnevnim evropskim financiranjem čezmejnega odseka Turin - Lyon, predora pod Brennerjem in odseka Trst - Dovača in dodal, da Evropa ukrepa na osnovi natančnih postopkov, razna prehitevanja dogodkov pa so obsojeni na demantije, kot se je tudi zgodilo. V zvezi s tem je poudaril, da nima podatkov o financiranju omenjenih odsekov in se posebej vpliv gradenj na okolje.

ROBERTO
MUSACCHIO

nih odsekov in dejal, da vsekakor »zneski ne bodo enaki tistim, o katereh se je govorilo, predvsem pa bo potrebna večja finančna angažiranost države«. Vodja skupine evroposlancev SKP je tudi kritiziral visoke stroške v zvezi z izgradnjo 5. koridorja. Del, ki poteka skozi Italijo, stane namreč pet do šestkrat toliko kot v drugih državah, je poudaril in dodal, da bo pazljivo nadzoroval celoten postopek in se posebej vpliv gradenj na okolje.

ŽELEZNIKI - Optimizem v podjetjih in pri ljudeh, ki bodo v glavnem dobili povrnjeno vso škodo **Mesec dni po katastrofalni ujmi življenje in delo v Selški dolini spet v normalnih tirnicah**

ŽELEZNIKI - Natanko mesec dni po ujmi, ki je najhuje prizadela občino Železniki, se je življenje v Selški dolini vrnilo v običajne tirnice. Med ljudmi vlaže optimizem, saj bo večina dobila povrnjeno celotno materialno škodo. Požitivni pogled v prihodnost je zaznati tudi v podjetjih, zlasti v Domelu, kjer pričakujejo, da bodo približno polovico od 9,4 milijona evrov škode pokrili s pomočjo nepovratnih sredstev. Še bolj pomembno pa je, da zaradi zaostanka v proizvodnji niso izgubili svojih kupcev.

Kot je včeraj povedala predsednica uprave Domela Jožica Rejec, je mesec dni po ujmi komaj še vidno, da sta voda in mulj zalaila proizvodne prostore podjetja. Odpravljanje posledic je potekalo hitro, saj so zaposleni, prostovoljci, gasilci in vojaki zagnano čistili prostore v želji, da bi čim prej znova stekla proizvodnja in da podjetje ne bi imelo preveč škode zaradi izpada proizvodnje, ki bi lahko povzročil tudi odhajanje kupcev.

Vendar kupci zaradi nesreče niso

trpeli, saj Domel klub prvotno slabim napovedim ni zamujal z dobavami, je povedala Rejčeva. Pojasnila je, da so nekaj zalog imeli kupci sami, nekaj izdelkov jim je Domel dobavljal iz zalog, takoj ko je bilo mogoče pa so začeli s ponovno proizvodnjo. "Zastojev si nismo mogli privoščiti, saj bi to multinacionalnim, katerih proizvodnja temelji na naših motorjih, pomenilo, da smo nezanesljivi dobaviteli," je poudarila Rejčeva.

Že prvi dan po ujmi je bila odpravljena večina od 3000 kubičnih metrov mulja in 400 kubičnih metrov naplavin, ki jih je prinesla Selška Sora. Naslednji dan pa so že stekli tudi posegi na občutljivih strojih. Večino okvar na strojih so uspeli hitro odpraviti in več kot 70 odstotkov proizvodnje je steklo šesti dan po katastrofi. Danes pa deluje skoraj že celotna proizvodnja, le nekaj težav je še na strojih za erozijo v orodjarni in v hčerinškem podjetju Tehnica, kjer bodo proizvodnjo zagnali v ponedeljek.

Najbolj interventne posege so v

Domelu že izvedli. Približno 200.000 evrov so namenili obnovi opreme, še približno 100.000 evrov pa bo potrebnih za zagon strojev za erozijo. Do zime naj bi uredili še parkirne prostore in ograjo ter izvedli nujna dela na terenu, kar naj bi skupaj stalo 700.000 evrov. Ostala sanacija pa se bo nato izvajala v naslednjem letu.

Sicer je bilo v Domelu in Tehnici skupaj za 9,4 milijona evrov škode. Največ škode, za 3,4 milijona evrov je nastalo na strojni opremi, 1,2 milijona evrov na objektih in 1,3 milijona evrov na izdelkih in polizdelkih. Poleg tega je bilo še dva milijona evrov škode zaradi izpada dohodka.

Rejčeva meni, da bodo lahko polovico škode nadomestili iz različnih nepovratnih sredstev, bodisi s pomočjo donacij bodisi s pomočjo državnih razpisov. Poslovni partnerji so izrazili veliko podporo in nekateri so podjetju na pomoč priskočili celo z donacijami v obliki denarja in materiala. Zavarovalnica Triglav je izplačala maksimalno vsoto,

ki je bila glede na zavarovalno polico možna. Pomoč pa je tako v obliki odločne plačila davkov kot v obliki razvojnih sredstev obljubila tudi država.

Pomoč je prejelo 158 delavcev Domela, ki jim je voda odnesla avtomobile in poškodovala stanovanja. S pomočjo donacij je zanje Domel zbral 100.000 evrov, prizadeti prebivalci Železnikov pa bodo prejeli še dodatna sredstva iz humanitarnih akcij. Občina Železniki je včeraj 312 gospodinjstvom, ki so bila v vodni ujmi prizadeta, že poslala vloge za tretjo delitev sredstev, ki so jih posamezniki in organizacije iz cele Slovenije nakanali na transakcijske račune občine, Rdečega križa in Karitas. Predvideva se, da bo sredstev dovolj, da jim bodo lahko povrnili celotno ocenjeno škodo.

Še vedno pa so v Železnikih brez pitne vode. Vzorci vode so namreč pokazali, da je ta pitna le po prekuhanju. Ponovno pa bo kranjski zavod za zdravstveno varstvo vzorčenje vode izvedel danes, tako da bodo novi rezultati znani v začetku prihodnjega tedna. (STA)

Jutri v oddaji Brez meje po koprski TV gostja Tamara Blažina

KOPER - V jutrišnji oddaji Brez meje po TV Koper-Capodistria bo gostja članica deželnega sveta Furlanije Julijske krajine Tamara Blažina. Ob politični aktivnosti je aktivna tudi v šolstvu. Bila je tudi odbornica in načelnica občine Zgonik. Pred izvolitvijo v deželni svet je bila ravnateljica Slovenskega zavoda za poklicno izobraževanje.

Tiralica za drugim obdolžencem v zadevi Global

LJUBLJANA - Okrožno sodišče v Ljubljani je na predlog okrožnega državnega tožilstva včeraj izdalo odredbo za razpis tiralice za drugim obdolžencem v zadevi Global, ki je na begu. Poleg tega je okrožno sodišče v sredo uvedlo preiskavo zoper oba obdolženca zaradi suma storitev kaznivega dejanja posebno hude telesne poškodbe in s tem začelo kazenski postopek.

Kot je znano, je eden izmed obdolžencev, ki naj bi bil vpletjen v tragedijo smrti 20-letnega mladenca pred diskoteko Global, že v priporu, drugi pa je na begu. Ljubljanski kriminalisti so že ugotovili, da je bil v dogodek vpletjen tudi varnostnik podjetja VIP Varovanje.

V zvezi s temi dogodki pa je predsednik Socialnih demokratov Borut Pahor povedal, da SD za zdaj ne bodo zahtevali odstopa notranjega ministra Dragutina Mateja. Po Pahorjevih besedah želijo najprej počakati na izredno sejo odbora za notranjo politiko, ki jo je zahtevala stranka, šele nato pa se bo odločala naprej.

Posavinska županija pristopila centru AACC

CELOVEC - Pred petimi leti ustanovljeni Alpe-jadranski center za čezmejno sodelovanje (AACC) v Celovcu se razvija v smer centra za jugovzhodno Evropo. Potem ko sta konec septembra na povabilo centra, kateremu predseduje Bernard Sadovnik, delegaciji iz Bosne in Hercegovine ter Hrvaške obiskali avstrijski zvezni deželi Štajersko in Koruško, so v začetku tega tedna podpisali pristopno izjavo za članstvo pri AACC predstavniki bosanske županije Posavina. Sadovnik je ob pristopu novega člena poudaril, da podpis pomeni tudi začetek konkretnega sodelovanja. Glavne potrebe omenjene bosanske županije so predvsem na področju izboljšanja infrastrukture.

Strokovnjak za alpsko-jadranski prostor in Balkan, novinar in publicist Paul Lendvai, pa je v pogovoru za časopis "Kärntner Woche" dejal, da Koroška že od nekdaj igra dokaj pomembno vlogo v tem prostoru tako na kulturnem, gospodarskem kot tudi na političnem področju. (I.L.)

Tudi KD Kraška harmonika v nedeljo na burnjaku

SEŽANA - Kulturno društvo Kraška harmonika prireja tudi letos tradični izlet na kostanjev praznik Burnjak v Gorenji Tarbij v Benečiji v nedeljo, 21. oktobra. Na povabilo tamkajšnjega društva Harmonika so kraški harmonikaši ta kraj že večkrat obiskali. Odhod avtobusa iz Sežane je ob 9.uri.

V prostorih otroškega vrtca v Dvaci pa so pričeli s šolo harmonike, ki jo tudi tokrat vodi prof. Zoran Lupinc, ki je stalni gost v sežanskem društvu. V več kot dveh desetletjih je društvo vzgojilo veliko harmonikašev na diatonično harmoniko, ki so v domovini in tujini prejeli številna priznanja in nagrade za svoj trud. Kdor bi se rad vključil v šolo harmonike, se lahko vpše pri predsedniku društva Ludviku Žiberni na tel. 031/622 093. (O.K.)

DEŽELNI SVET - Slovenska manjšina

Zakon za Slovence morda le »premiera« zakona za Furlane

NZ proti vidljivosti slovenske televizije v videmski pokrajini

TRST - Deželni svet bo v torek, 23. oktobra, nadaljeval obravnavo zakona za zaščito slovenske jezikovne skupnosti. Po treh zaporednih odložitvah si nihče ne upa napovedati, da bo zakon v torek tudi odobren, čeprav so v Illyjevi koaliciji zmerno optimisti. Predsednik Alessandro Tesini je sklical deželni parlament tudi za sredo in četrtek, tako da bodo imeli svetniki na razpolago kar

tri dni za odobritev tega zakona. To je sicer le teoretična možnost, saj bo sredina seja namenjena odgovorom odbornikov na vprašanja svetnikov in tudi novemu skupščinskemu poslovniku, svet pa pa bi moral takoj po odobritvi zakona za Slovence pričeti obravnavo zakona za Furlane.

In prav zakon za Furlane in furlansko bo velik preizkusni kamen za Illyjevo Demokratično zavezo. Zaradi tega marsikdo misli, da so težave z zakonom za našo manjšino tako ali drugače vezane na težave, ki bodo nastale s Furlani. Ostro opozicijo temu zakonu sta že napovedali Nacionalno zavezništvo in Forza Italia, ki ju združujejo od-klonilna stališča do jezikovnih in narodnih skupnosti.

Deželni svet je predvčerajnjim, kot smo poročali, odobril člen 17 zakona za Slovence, ki govorji o radijskih in televizijskih oddajah v slovenščini. Gre za obvezo deželne uprave, da finančno

Rezijani (levo) spremljajo sredino razburljivo deželno sejo, spodaj pa svetniki Illyjeve koalicije na zasedanju deželnega sveta

KROMA

DEŽELNI ZAKON - Izjava Rudija Pavšiča

SKGZ: Zakaj nihče ne posluša »druge« Rezije?

TRST - Slovenska kulturno-gospodarska zveza izraža v imenu številnih organizacij, ki so vanjo včlanjene, zaskrbljenost nad potekom razprave o deželnem zakonu za Slovence. Deželni svet je že tretjič odložil razpravo in to v vzdušju, ki je vse prej kot »normalno«. Kako je namreč mogoče, da se slovenska manjšina s svojimi organizacijami desetletja na omikan in miroljuben način bori za zakonsko in drugačno priznanje, potem pa zadostuje skupinka hrupnih Rezijanov, da se upočasni razprava o deželnem zakonu za manjšino, se sprašuje predsednik SKGZ Rudi Pavšič.

»Nadalje: kako je mogoče, da se del Rezijanov leta poteguje za ohranjanje tamkajšnjega jezika in kulture, ima svoje organizacije, deluje v prid celotne skupnosti, a je popolnoma zamolčan, ker meni, da je rezijanščina starodavno slovensko narečje. Rezije, ki ni vključena v krožek »Identità Val Resia«, nihče ne posluša. Ni v navadi in kulturi pristavnih Rezijanov, da bi z letaki in zastavami kričali po Trstu in v avli deželnega sveta. Jih bodo zaradi starodavne omike in olike odpisali?«

Kako je mogoče, pravi Pavšič, da se v času odpiranja mej, vstopa Slovenije v schengensko območje, v času integracije obmejnega prostora z neprizakovano ostrino vzbujajo stare sile, ki so desetletja skušale v vsej videmski pokrajini zadušiti tamkajšnja slovenska narečja in jezik? Slovenske kulturne delavce so preganjali, zapirali, jim onemogočali normalno gospodarsko, kulturno in jezikovno življenje. Skratka, nikoli mrtev italijanski nacionalizem dviguje glavo. Mala Rezija pa postaja povod, da se prepreči sprejem deželnega zakona za Slovence. To je cilj.

Menimo torej, nadaljuje predsednik SKGZ, da se levsredinska večina, ki vlada v FJK, ne more

podpre strukture (predvsem pretvornike), ki bi ustanovi RAI omogočile odajanje radijskega in TV signala na narodno mešanem območju. Denar ne bi šel direktno RAI, temveč lokalnim upravam. Glede Benečije je Dežela že pred časom kot za to pristojno ustavljeno evidentirala gorsko skupnost Brda-

Nadiške in Terske doline, postopek za okrepitev TV pretvornika na Prešnjem pri Čedadu pa je menda ustavljen zaradi birokratiski težav, ki jih ustvarja družba Rai Way.

Paolo Ciani (NZ) je zahteval črtanje tega člena zakona, ker njegova stranka nasprotuje, da bi v videmski po-

krajini lahko gledali slovensko televizijo RAI. Za Franca Brusso (Marjetica) je 17. člen (odobren je bil z glasovi leve sredine) nasprotno zelo pomemben. Člen 18 (zastopanstvo manjšine v Deželnem odboru za komunikacije-Corecom) so izločili iz zakona, svetniki morajo zato do konca obravnavati še šest členov.

MANJŠINA

SSO o Reziji in Gorici

ČEDAD - Zaskrbljenost ob potekanju razprave zakona za Slovence v deželnem svetu in ob bojkotiranju s strani nasprotnikov zakona ter podprtjanje absurdna protestna akcija Rezijanov, ki nočejo imeti opravka s slovensko stvarnostjo, je bila obravnavana tema v ospredju na zadnji seji izvršnega odbora Svetu slovenskih organizacij. Podprtano je bilo, da deželni zakon za Slovence, za katerega je preložena razprava na 23. oktobra, ne obvezuje nena-klonjene ljudi ter je bilo izraženo upanje, da bo razprava o zakonu stekla in da bo čimprej zakon odobren, ne da bi podlegal nasprotnim silam.

Med številnimi točkami na dnevnom redu so odborniki posvetili posebno pozornost tudi goriški občinski konzulti za Slovence. Kar se tiče goriške občinske konzulte je goriški predsednik, Janez Povše, poročal o nedavni umestitveni seji, med katero je prišlo do nesoglasij glede imenovanja predsednika kon-

JANEZ POVŠE

BUMBACA

zulte. V zvezi z Goriško in z vključitvijo občin v seznam vidne dvojezičnosti, je bila podprtana pravica SSO-ja, da zahteva vključitev vseh občin v zgoraj omenjeni seznam.

Glede primarnih volitev za Demokratsko stranko se SSO ni direktno vtikal v volilno kampanjo, a je, po svojih močeh, pripravil skupni stvari. Ob tem pa je bilo pogrešano pomanjkanje dvojezičnih glasovnic na primarnih volitvah, kar bi moglo biti v duhu vidne dvojezičnosti in zadnjih dosežkov slovenske manjšine glede zaščitnega zakona.

Zavzemanje za nadaljnjo in tvorno sodelovanje z Italijansko Unijo tudi v okviru Evropskih projektov, zavzetost za večje povezovanje s Koroškimi Slovenci ter delovanje slovenske skupnosti v Kanalski dolini so nadalje popestrili sejo izvršnega odbora SSO, ki je potekala na čedajskem sedežu organizacije.

**VEČ KOT 60 LET IZKUŠENJ
V GRADNJI ŠTEDILNIKOV**

La Fagagnese
DI DANIELE FURLANO

**KUHINJE IN ŠTEDILNIKI S KOTLOM
ZA OGREVANJE**

**TRADICIONALNI,
VGRADNI, STOLPNI
V INOX JEKLU,
EMAJLIRANI IN ZIDANI**

PO NAROČILU POOSEBLJENA IZDELAVA

PO NAROČILU VAM NUDIMO KOMBINACIJE UNIBLOC: KUHINJE, KOMBINIRANI ŠTEDILNIKI S KOTLOM, PLINSKI ŠTEDILNIK, HLADILNIK, POMIVALNO KORITO, DELOVNE PLOŠČE IZ GRANITA, PEČI IZ LITEGA ŽELEZA, RAZNI DODATKI

ULICA 24. MAJA 2 - 33034 FAGAGNA (UD) - TEL. 0432.800157 - FAKS 0432.810452

VINOGRADNIŠTVO - Tržaška Trgovinska zbornica obeležila lep uspeh

Beli vini iz Praprota v ožjem krogu italijanske elite

Vodnik Vini d'Italia 2008 je Škerkovemu in Zidaričevemu vinu podelil najvišjo oceno v deželi

TRST - Revija L'Espresso izdaja vsako leto vodnik Vini d'Italia, v katerem so zbrana najboljša vina na Apeninskem polotoku. Na straneh »enološke enciklopedije« se je tudi letos znašlo kar nekaj vin iz naše dežele, med njimi so se prebili do elite tudi številni kraški proizvodi. Dve beli vini iz Praprota sta bili deležni posebne omembe »petih steklenic« in celo najvišje ocene v deželi (v družbi treh drugih vin), kar ju uvršča obenem med najbolj kakovostna italijanska vina nasprotna. Ta čast je doletela Škerkovo malvazijo in Zidaričev prulke, ob letniku 2005: ocenjena sta bila z 18,5 dvajsetin, kar pomeni skorajšnjo odliko.

Zadovoljna Sandi Škerk in Benjamin Zidarič sta včeraj v centru Expo Mittelschool prejela še priznanje s strani tržaške Trgovinske zbornice. Med srečanjem, ki ga je povezovala novinarica Rossana Bettini, sta vinogradnikoma čestitala predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti in devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret. Prvi je poudaril, da je zbornica že dolgo let pozorna na kmečki in enogastronomski sektor, župan Ret pa se je Zidariču in Škerku zahvalil, ker s kakovostjo pridelkov uspešno promovirata občinsko območje.

Sandi Škerk je z zadovoljstvom vedal, da je priznanje nagrada za vloženi trud in omogoča kraškim vinom, da pridejo na tržišče. Kako proizvaja tako dobro malvazijo, nam seveda ni razkril. »POMEMBNO je natančno in pazljivo delo, zlasti v vinogradu, saj je to zelo pomemben del procesa. Vsako delo moramo opraviti ob pravem času, pred trgovijo in po njej,« je pojasnil Škerk. Prulke je belo vino, ki so ga v bistvu izumili pri Zidaričevih. Naziv povzema ledinsko ime, saj so Prulke območje Praprota, kjer rastejo njihove trte. Benjamin Zidarič smo vprašali, kakšno je to vino. »Pred 11 leti smo si zaželedeli, da bi proizvedli naše belo kraško vino. Poskusili smo z mešanjem treh sort - vitovske, malvazije in sauvignona. Izbira se je očitno dobro obnesla,« je povedal Zidarič, ki pošilja svoja vina na tržišče po dvoletnem staranju v hrastovih sodih in dodal, da so kraška vina vedno bolj iskana.

Oba sta poudarila, da je v vodniku, ki ju je letos posebej nagradil, kar nekaj kraških vinarjev. Na elitnih straneh so omenjeni Kante, Lupinc, Škrđ, Bole, A. Milici, Vodopivec in podjetje Castelvecchio. Izvedeni so ocenili 10 tisoč vin iz 2.200 podjetij. Največ priznanj petih steklenic je šlo v Toskano (37) in Piemont (35). Tretjo stopničko si letos delita FJK in Kampagna s 13 priznanji. (af)

TURIZEM - Po odločitvi sodišča v Lyonu

Partner bovškega turizma družba Transmontagne v stečaju

BOVEC - Sodišče v Lyonu je v torek odredilo stečaj za družbo Transmontagne Group. Slednja ima v družbi ATC Kanin, ki je vreden 738.000 evrov, začelo ukvarjati v teh dneh. Prednostno pravico za nakup deleža imajo preostali delničarji kaninske družbe, med katerimi je z več kot 40 odstotki največji Hit, slabih deset jih ima občina Bovec, manjše deleže pa imajo še različni skladi ter nekdanji in sedanji zaposleni.

Po njegovih besedah se bo sodišče z deležem Transmontagne v ATC Kanin, ki je vreden 738.000 evrov, začelo ukvarjati v teh dneh. Prednostno pravico za nakup deleža imajo preostali delničarji kaninske družbe, med katerimi je z več kot 40 odstotki največji Hit, slabih deset jih ima občina Bovec, manjše deleže pa imajo še različni skladi ter nekdanji in sedanji zaposleni.

Na vprašanje, ali bi občino zanimal nakup deleža v družbi ATC Kanin, je Krivec dejal, da je tem še prezgodaj govoriti. Naložba bi bila po njegovem mnenju dolgoročno zanimiva za različne partnerje, saj se bosta čez dobro leto dokončno povezali slovensko in italijansko smučišče na Kaninu. Težave Francozov na povezovanje namreč ne bodo vplivale, je poudaril Krivec in zatrdil, da bodo na Kaninu nadaljevali z že začetimi investicijami.

Družba Transmontagne pa je z občino, ki je bila o težavah Francozov

obveščena že spomladis, sodelovala pri revitalizaciji nekdanje vojašnice na območju Žaršč v Bovcu, kjer naj bi nastalo več kot 20 milijonov evrov vredno sodobno turistično naselje. Pogoda bo razveljavljena, ker partnerja praktično ni več, novega pa bodo skušali poiskati s ponovnim javnim razpisom, seveda če se bo s tem strinjal občinski svet, je pojasnil Krivec. Po njegovem mnenju bi se to lahko zgodilo že letos ali v začetku prihodnjega leta. Sicer je projekt dobro zastavljen in bi potreboval le manjše spremembe, je dodal.

Sicer pa sta Furlani in Krivec na novinarski konferenci poudarila, da se je s prihodom Francozov pred tremi leti začel ponoven vzpon bovškega turizma. »Družbo ATC Kanin so rešili stečaj, uresničuje pa se tudi načrt posodobitve smučišča. Z njihovim prihodom se je vzpostavila pozitivna klima za investicije na Boškem,« je izpostavil Krivec. (STA)

VIDEM, TRST - Pomen strokovnega znanja za razvoj vinske kulture

Konec tedna že 41. vsedržavni konres združenja italijanskih someljejev AIS

VIDEM - Poleg sejma okusov Good, razstave Vinum Loci in začetka kulinarne, letos čezmnejne pobude Okusi Krasa beleži deželni enogastronomski dnevnik v tem koncu tedna tudi vsedržavni kongres italijanskega združenja sommelierov AIS.

Srečanje te stanovske organizacije, ki je letos že 41. po vrsti, se bo pričelo danes ob 11. uri v salonu furlanskega parlamenta na videmskem gradu. Vloga sommelierov je zelo pomembna za pravilni razvoj vinske kulture. Strokovno poznavanje prideloval-

ca in pridelka je ključnega pomena za uspeh in v verigi pomembnih členov so tudi »podajalci« vina cenjeni in priznani.

Kongres AIS poteka letos že tretjič v Furlaniji Julijski krajini, kjer deluje 6 enot z več kot 1.500 člani.

Deželno vodstvo
Združenja
italijanskih
sommelierov

Evropska centralna banka

18. oktobra 2007

valute	evro	
	18.10	17.10
ameriški dolar	1,4299	1,4200
japonski jen	165,00	166,27
kitajski juan	10,7401	10,6719
russki rubel	35,5080	35,3640
danska krona	7,4539	7,4539
britanski funt	0,69800	0,69730
svetovna krona	9,1530	9,1456
norveška krona	7,6705	7,6720
češka krona	27,447	27,440
švicarski frank	1,6697	1,6767
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	251,28	250,44
poljski zlot	3,7107	3,7021
kanadski dolar	1,3950	1,3870
avstralski dolar	1,6054	1,5901
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,3635	3,3437
slovaška krona	33,548	33,625
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7020	0,7029
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska krona	85,54	85,28
turška lira	1,7335	1,7099
hrvaška kuna	7,3225	7,3225

Zadružna Kraška banka

18. oktobra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4445	1,4148
britanski funt	0,7060	0,6897
švicarski frank	1,6954	1,6541
japonski jen	170,1500	161,8500
svetovna krona	9,3844	8,9355
avstralski dolar	1,6384	1,5692
kanadski dolar	1,4166	1,3127
danska krona	7,5970	7,3107
norveška krona	7,8617	7,4782
madžarski forint	256,7010	244,1790
češka krona	28,1260	26,7540
slovaška krona	34,4656	32,7843
hrvaška kuna	7,5055	7,1394

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

18. oktobra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4444	1,4089
britanski funt	0,7080	0,6905
danska krona	7,567	7,3881
kanadski dolar	1,4065	1,3718
japonski jen	168,43	164,28
švicarski frank	1,7019	1,6599
norveška krona	7,777	7,586
svetovna krona	9,294	9,065
avstralski dolar	1,6169	1,5771
hrvaška kuna	7,57	7,03

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMECKA BANKA

Milanski borzni trg

18. oktobra 2007

Indeks MIB 30:	-0,93	
delnica	cena €	var. %
AEM	2,8575	+1,11
ALLEANZA	9,175	-1,07
ATLANTIA	25,73	-0,66
BANCA ITALEASE	13,15	-1,64
BANCO POPOLARE	16,09	-1,48
BPMS	4,34	-1,25
BPM	10,56	-1,25
EDISON	2,395	-1,03
ENEL	8,09	+0,00
ENI	26,03	-1,44
FIAT	22,57	+0,85
FINMECCANICA	20,56	-1,01
FONDIARIA-SAI	32,26	-1,59
GENERALI	30,67	-0,36
IFIL	8	-0,50
INTESA	5,345	-0,35
LOTTOMATIC	24,73	-4,33
LUXOTTICA	24,8	-1,59
MEDIASET	6,985	-0,91
MEDIBANCA	15,14	-1,11
PARMALAT	2,67	-1,77
PIRELLI	0,851	+0,47
SAIPEM	30,37	-1,30
SNAM	4,57	+0,48
STMICROELEC	11,5	-1,96
TELECOM ITA	2,105	+0,10
TENARIS	17,94	-3,07
TERNA	2,6475	-0,

RIM - Potem ko je vlada sporazumno prilagodila enostransko vključene popravke

Sindikati »požegnali« zakonski osnutek o pokojninski reformi

Jutri protestna manifestacija skrajne levice - Confindustria skrbi »krepki« euro

RIM - Zelena luč sindikatov pokojninski reformi, priprave na jutrišnjo manifestacijo radikalne levice proti pokojninski reformi in zaskrbljeno Confidustria zaradi predragega evra so bile osrednje teme včerajšnje italijanske družbeno-gospodarske kronike.

Vodstva sindikalnih organizacij CGIL, CISL, UIL so ratificirala dogovor o pokojninski reformi. Tajniki Guglielmo Epifani, Raffaele Bonanni in Luigi Angeletti so izrazili zadovoljstvo, ker je vlada sporazumno prilagodila popravke ki zakonskemu osnutku o pokojninski reformi, ki jih je bila enostransko vključila pretekli petek. Epifani je bil presenečen zaradi sedemnajstih vladnih popravkov, ki so bili za sindikate vsi omejujoči in bi poslabšali dogovor o protokolu o socialni državi. Sedanje besedilo povsem odgovarja dogovorjenemu, v nekaterih točkah je celo bolj jasno. Tajnik CGIL je tudi izrazil upanje, da bi parlament odobril zakonski osnutek v teku tega leta.

Tudi zveza industrijev Confindustria je pozitivno ocenila dokončni vladni zakonski osnutek o pokojninski reformi.

Drugačnega mnenja ostajajo predstavniki radikalne levice. Ti so včeraj nadaljevali priprave na jutrišnjo rimske manifestacijo proti prekernosti in protokolu o pokojninski reformi. Epifani je izrazil upanje, da na manifestaciji ne bodo vihrali sindikalne zastave, medtem ko je predsednik poslanske zbornice Fausto Bertinotti prepričan, da se bo to zgodi. Vodja Stranke italijanskih komunistov Oliviero Diliberto je poudaril, da bodo stranke radikalne levice sprožile v parlamentu pravi »boj« za izboljšanje vladnega zakonskega osnutka. Predsednik vlade Romano Prodi se ni zbal teh groženj: prepričan je, da se po jutrišnji manifestaciji radikalne levice ne bo za vladu nič spremenilo. Ostala bo v sedlu, kot je ostala v sedlu po referendumu delavcev o pokojninski reformi in protestni manifestaciji Nacionalnega zavezništva pretekel soboto.

Pozitivni oceni Confindustria o vladnem osnuteku o pokojninski reformi je včeraj sledilo opozorilo predsednika Luca Cordera di Montezemola. Evro je preveč krepak v odnosu do dolarja, kar zna negativno vplivati na izvoz evropskih proizvodov v tujino. Confindustria in zveze industrijev drugih evropskih držav so pisale pismo gospodarskim ministrrom in jih pozvali naj na prihodnjem srečanju G7 »branjijo skupne evropske gospodarske interese.«

Sindikalni voditelji (z leve): Luigi Angeletti, Raffaele Bonanni, Guglielmo Epifani

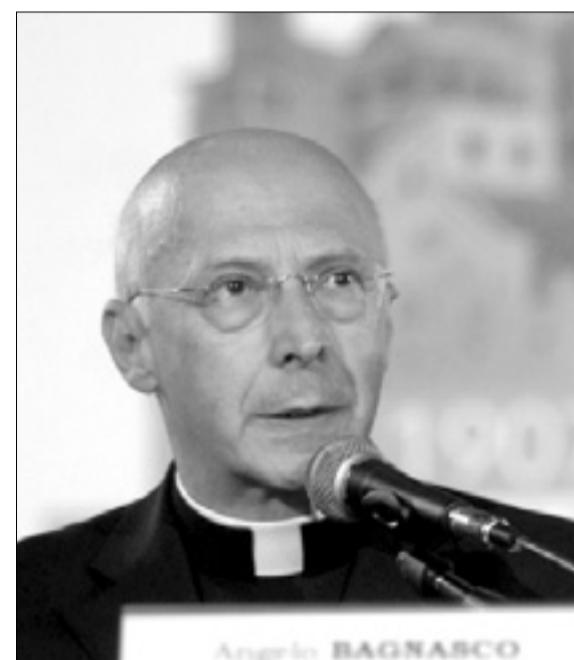
CERKEV - Poslanica udeležencem 45. Socialnega tedna CEI Papež: Nestalna zaposlitev je prava etična in socialna rana

PISTOIA - Nestalna zaposlitev predstavlja pravo etično in socialno rano, ki spodbuja stabilnost družbe in njenu prihodnost. Negotova zaposlitev namreč mnogim mladim preprečuje, da bi si ustvarili družino, zaradi česar resno načenja sam družbeni razvoj v njegovih avtentičnosti in popolnosti. Tako piše papež Benedikt XVI. v poslanici udeležencem 45. Socialnega tedna, ki se je včeraj pričel v Pistoji in v priredbi Italijanske škofske konference (CEI). Papež se v svoji poslanici poleg tega odločno zavzema za spoštovanje življenja ter za zaščito družine, osnovane na zakonu.

Podobne misli je v svojem uvodnem nastopu na Socialnem tednu izrekel predsednik CEI, genovski nadškof in novoimenovani kardinal Angelo Bagnasco. Dejal je, da si italijanska cerkev prizadeva za spoštovanje pravice do »stalnega, varnega in dostojnega dela«. Brez takšnega dela je po njegovih besedah težko goroviti o skupnem dobrem.

Predsednik CEI se je v svojem govoru dotaknil tudi problema evtanazije, ki je postal spet aktualen ob razsodbi kasacke sodišča o primeru Eluane Englaro, dekleta, ki že 15 let vegetira v globoki nezavesti. Bagnasco je pribil, da je sleherna oblika evtanazije za katoličane nesprejemljiva. S tem se je kritično obregnil ob omenjeno razsodbo, ki ob določenih pogojih dopušča, da se pacientom prekine zdravstvena oskrba.

Bagnasco je laike pozval, naj stališča cerkve uveljavljajo v svojem političnem udejstvovanju »z novim dinamizmom.«

Predsednik CEI msgr. Angelo Bagnasco

DRŽAVNA DOMENA - Včeraj v Rimu predstavili rezultate prvega popisa nepremičnin v državni lasti

Končno znano državno premoženje

Gre za 30.000 nepremičnin, od katerih je 20.000 objektov in 10.000 zemljišč - Rutelli in Visco: zdaj se lahko oblikuje program ovrednotenja premoženja

RIM - Italijanska država razpolaga s kar 30.000 nepremičninami in zemljišči, ki so v njeni lasti. Ta ugotovitev je rezultat štiri leta trajajoče raziskave Agencije za državno domeno, ki se tem v bistvu opravila prvi popis nepremičnin v javni lasti, rezultate pa je predstavila na včerajšnjem posvetu v Rimu ob prisotnosti predsednika republike Giorgia Napolitana, direktorice Agencije za državno domeno Elisabette Spitz in raznih predstavnikov italijanske vlade.

Pri popisu je sodelovalo 1.600 ljudi, ki so opravili 150.000 pregledov, 70.000 planimetrij, 700.000 slik in zbrali 400 informacij za vsako nepremičnino. Rezultat tega dela je kot že rečeno 30.000 popisanih nepremičnin, od katerih je 20.000 objektov, 10.000 pa zemljišč. Seveda so v seznam vstete svetovno znanne umetnine, kot sta npr. rimski Kolosej ali pa kraljeva palača v Caserti, po drugi strani pa država razpolaga tudi s celo vrsto manj znanih biserov, kot so renesančni dvorci, palače idr., potem pa je tu še celo vrsta objektov, med katerimi naj omenimo le npr. vojašnice ali cestarske hiše. Zdaj ima Agencija za državno domeno točne podatke o nepremičninah v državni lasti, kar bo po njenem prepričanju omogočilo pravilno upravljanje tega premoženja. Vse infor-

macije so zdaj zbrane v skupni podatkovni bazi v elektronski obliki, italijanska državna domena pa je obenem s 23 sorodnimi agencijami drugih držav članic Evropske unije oblikovala mrežo, katere cilj je določiti evropski model upravljanja z javnim premoženjem.

Delo Agencije za državno domeno je pozitivno ocenil podpredsednik italijanske vlade in minister za kulturo Francesco Rutelli, za katerega se zdaj lahko obrne stran: država naj bi se torej izogibala razprodaji svojega premoženja, ki bi v državno blagajno prinesla le neznatno vsoto, ampak bi skupaj s krajevnimi upravami in deželami razmisliła o programu ovrednotenja tega premoženja, kar bi omogočalo ustvarjanje večjega bogastva. Podobno misli podminister za gospodarstvo Vincenzo Visco, ki napoveduje tudi vrsto razpisov za upravljanje cestarskih hiš, svetilnikov, opuščenih vojašnic in železničarskih hišic: stavbe bodo ostale v javni lasti, uporabljali pa jih bodo zasebniki po tržni ceni. Kar se pa tiče premoženja, ki je bilo zaplenjeno mafiji, bo do konca leta dano v upravljanje občinam in drugim upravam. Na najbolj prestižne nepremičnine v državni lasti pa bodo postavili table s ciljem, da se jih laže spozna in da se ne pozabi njihove vrednosti.

Direktorica Agencije za državno domeno Elisabetta Spitz in predsednik republike Giorgio Napolitano

ANSA

Pismo s tulcem tudi za Prodija

RIM - V rimski redakciji dnevnika Il Giornale so prejeli kuverto, v kateri sta bila grozilno pismo, naslovljeno predsedniku vlade Romelu Prodiu, in pa tulec kal. 9. V pismu neki »odbor za socialno pravčnost« od Prodija zahteva, naj poda ostavko, zahteva pa podkrepi z grožnjo, češ da je to »zadnje opozorilo.«

Prodijev glasnik Silvio Sircana je vest potrdil, vendar je pojasnil, da je predsedniku vlade naslovljjenih veliko groženj, tudi povsem nedvoumnih, vendar zadeve ne želijo dramatizirati, ker se skušajo izogibati polemikam, manipulacijam, predvsem pa temu, da bi kdo takšna dejanja posnemal.

Novici o pismu, je opozoril Sircana, je Il Giornale posvetil dve sami vrstici na koncu članka, v katerem piše o grožnjah in nabojih, ki so bili naslovjeni javnemu tožilcu iz Catanzara Luigiju De Magistrisu in milanski javni tožilki Clementini Forleo, torej tožilcem, ki preiskujeta tudi o Prodiu in Levih demokratih. »Naboji, ki so bili poslani De Magistrisu in Forleovi, so vest,« ugotovil Sircana, »ni pa vest tulec, ki je bil poslan Romanu Prodiu. Časnikarske izbire je treba spoštovati,« je zaključil Prodijev glasnik, a tudi osebe.«

Kokain v bolnišnici: aretiran tudi zdravnik

RIM - Karabinjerji so aretirali kirurga ortopeda in pet drugih oseb, zaposlenih v bolnišnici Grassi v Ostii, dolžijo jih razpečevanja kokaina tako v sami bolnišnici kot tudi drugje. Karabinjerji naj bi ugotovili, da je kirurg v zameno za kokain izdal lažen zdravniški izvid. Bolnišniško osebje pa naj bi sprejemalo »naročil« in skrbelo, da je mamillo prihajalo do klientov. S kokainom naj bi jih oskrboval neki prestopnik iz Ostie.

Bernarda Provenzana operirali na ščitnici

MILAN - Znanega mafija Bernarda Provenzana so sprejeli v milanskem bolnišnico San Paolo, kjer so ga operirali na ščitnici. Kot piše dnevnik La Repubblica, so mu odstranili tumor. Operacija naj bi uspela in Provenzana bi lahko že konec tedna spet odpeljali v »super« kaznilnico v Novari, kjer je zaprt. V bolnišnici nanj pazi okrog trideset agentov. Provenzana so pred štirimi leti že operirali, in sicer na prostatu. Tedaj se je skrivaj zatekel v Marseille.

FRANKFURT - Ob robu knjižnega sejma podelili nagrado Jean Amery

Nagrajeni Drago Jančar deli optimizem z generacijo novih Evropejcev

Nagrado je dobil za knjigo esejev Brioni - Razsvetljena skepsa Jančarja približuje Ameryju, je zatrdil Wallmann

FRANKFURT - Pisatelju, dramatiku in esejistu Dragu Jančarju so minuli teden ob robu Frankfurtskega knjižnega sejma izročili nagrado »Jean Amery« za leto 2007 za knjigo esejev *Brioni*. Jančar je v zahvali ob prejetju nagrade dejal, da je vesel in ponosen, ker prejema nagrado, ki se imenuje po globokem, temnem, pogosto globoko obupanem, a vendar neverjetno lucidnem mislecu. Jančarjeva izkušnja sicer ni izkušnja fizičnega in duhovnega trpljenja na robu smrti, bolj je povezana z ironijo zgodovine. *Brioni* govorijo o dedičini nekdanjega jugoslovenskega predsednika Josipa Broza Tita in o današnjem Titovem kultu. V utemeljitvji je založba Klett-Cota, ki nagrađeno podeljuje, zapisala, da se je Jančar izkazal kot »samostojen mislec, suveren stilist in avtor, ki srednjeevropsko zgodovino sprejema z vsemi njenimi izkrivljenji, da bi obravnaval temeljna vprašanja sodobnega časa«. Nagrada prinaša 12.000 evrov. V ozjemu izboru zarjo je bilo še pet avtorjev. Hermann Wallmann je v lavdacijskih ob nagrađi potegnil vzporednice med merili za umetnino in družbeno odgovornost umetnika - pri nagrajencu in avtorju, po katerem priznanje nosi ime. Pri tem se je naslonil na misel angleškega pisatelja Johna Bergerja, da umetnika ne smeta zvabiti uspeh in čast, ki ju lahko ponudi meščanska družba, temveč prepričanje, da se »najraz-

ličnejši ustvarjalni dosežki človekovega uma povezujejo z osvoboditvijo vseh tistih ljudstev na zemlji, ki so bila doslej prisiljena v zaostalost«. Jančar bi bil med zadnjimi, ki bi politično korektno Lepo žrtvoval na oltaru Poštenosti, je poučar Wallmann, ki je v nadaljevanju podal izčrpno analizo širšega Jančarjevega pisateljskega opusa ter pri tem navedel vrsto referenc na znana svetovna literarna imena.

V knjigi *Brioni* pisatelj ne sledi literarnemu projektu, temveč, obratno, srhlijivemu iskanju doma, ki se mu je pripetilo po slovenskem »preobratu«, analizira Wallmann in navaja obsežne citate iz Jančarjevih esejev. V naslovnem eseju avtor celo na »rajskem otoku« zazna ostanke Titovega gospodstva, pod katereim je »odletela marsikatera politična glava«.

Wallmann je Jančarja označil za pisatelja, ki ne le reflekira obrat življenja z epsko nepodkljivostjo, temveč vedno znova premišlja tudi lastno pisateljsko obrt. V svojih eseijih vedno znova govorovi o tem, da so prav intelektualci in pisatelji v preteklosti pravili tla za sovrašto in nasilje, pregon in iztrebljenje. Ta razsvetljena skepsa Jančarja približuje Amerijo, ki je leta pred svojo prostovoljno smrto v tekstu »Revision in Permanenz« (Revizija v permanenci) opredelil »samoovadbo v dvomu«.

Wallmann je v nagovoru med drugim še pouda-

ril, da Jančar ne sodi med kakšne »obrobne« avtorje ali v katero izmed »antologij iz JV Evrope«.

Jančarjeva »centralna« pristojnost leži v njegovi načitanosti po svetovni književnosti; v tem, da moderira pogovor med knjigami, in v tem, da breztežno povezuje fiktivno z dokumentarnim, miselnim igro z raziskovanjem, pretelko s sedanjim, pravično z lepim.

V besedah zahvale pa je lavreat še dejal: »S svojo izkušnjo se nikoli ne bi mogel odpovedati katerikoli kulturi in se batiti kateremakoli naroda kar tako, v celoti. Bolj se še danes bojim človeških mediokritet v svetih, odrešilnih idej, ki se spreminja v svoje nasilno nasprotje. Zato mi je bolj kakor družbeno in etično moraliziranje blizu znamenita triada: šala, ironija in globlji pomen.« Resnice o življenju Jeanana Ameryja, njegovi dvojni identiteti, literarni ustvarjalnosti in premišljevanjih z roba med življenjem in smrto ne smemo pozabiti. Ne smemo pa pozabiti tudi nekaj, kar je doživelata pisateljeva generacija: nov, odprt svet. Pisatelj deli optimizem z generacijo novih Evropejcev, generacijo odprtih, radovednih in ustvarjalnih ljudi, ki se veselijo novega življenja na stari celini, kjer končno ljudje, blago in ideje na zemlji potujejo svobodno kakor na nebuh oblaki, nemirni nebeški popotniki, je sklenil Jančar. (STA)

ODPRTA TRIBUNA - Po petnajstih letih spet zaživila misel o samostojni upravni enoti na Krasu

O novi »Kraški občini«

O kraški občini se je že veliko pisalo. Politična stališča so danes deloma različna od tistih izpred petnajst let: takratni pobudniki ali podporniki so danes včasih javno nasprotni pobudi.

Takratni in tudi današnji komunisti, so preko Stojana Svetiča in vodstva SKP od začetka jasno povedali, da je treba biti zelo dobro informirani in previdni, ker bodočnost ni nujno rožnata in so proti delitvi manjšine. Anamarija Kalc je takrat zahtevala večje pristojnosti za rajonske svete. Takratna predsednica kraških rajonskih svetov, Silvana Moro na Opčinah in Dušan Križman na Proseku nista bila prav nič navdušena nad pobudo, saj je slednji zahteval pojASNitev vseh pravnih aspektov, prva pa je bila mnenja, da bi nova občina še zaostriла odnos med mestom in okolico ter med Slovenci in Krasom in onimi iz mesta. Današnja stališča tržaške Marjetice in Levilov Demokratov ali levice na splošno so še kar dosledna, a ne v prid nastanku nove občine.

Kaj meni desnica, je že leta 1992 povedal, in prav pred kratkim ponovno potrdil, listarski veljak Gianfranco Gambassini, ki je ostro proti delitvi Krasa od mesta: v preteklosti, da ne bi bil Trst obkoljen od »slavokomunistov«, danes pa, ker bi bilo zgrešeno pojmovati Kras samo kot »slovensko območje«. Nekaj podobnega, kar je zanimivo, menijo tudi nekateri slovenski predstavniki, ki so proti »getizaciji« Slovencev na Kras. Z različnimi odtienki, a z istim ciljem med desnicou in levico.

Zgodovinski presek in opis prvih pobud za nastanek samostojne uprave na tržaškem Krasu, vse od leta 1868, je tudi takrat obeležil prof. Samo Pahor.

Kako pa stranka Slovenske skupnosti in njeni predstavniki? Tudi v tem primeru smo priča 15-letni doslednosti, ki je razvidna iz javnih posegov.

Ta krajša obnova, z dodatno obrazložitvijo na novo nastalega položaja, skuša biti tudi poskus, da podam nekaj misli na dušo sedanega odgovornega urednika Primorskega Dnevnika, ki je upravičeno zahteval, da se mu konkretno in resno utemelji zahtevo. Če mi ne bo uspelo, bom vsaj dodal košček demokratični razpravi.

Novembra 1992 sem dokončal izkušnjo rajonskega svetovalca na Vzhodnem Krasu, kandidiral sem za

mestni svet, v katerega sem vstopil decembra 1993, v stranki pa sem imel funkcijo podtajnika. Tako sem takrat pisal v posegu na Primorskem Dnevniku 26.11.1992 pod naslovom »Kraševcem priznati večjo avtonomijo«. V njem je tudi takole rečeno: »Zaradi posebne specifik in precej podobnih značilnosti, ki jih ima celoten kraški predel tržaške občine, je torej popolnoma upravičeno, da se temu delu ozemlja priznajo največje možne pristojnosti in da pride do tiste avtonomije krajevnih uprav, o kateri je pisano tudi v tržaškem občinskem statutu«. In dalje: »Zakon št. 142/90 o krajevnih upravah daje možnosti referendumu in odcepitve na osnovi ljudske volje ali v soglasju z upravami. Moramo pa povedati, da podrobni pravilnik za uresničitev tega zakona ni bil še izdelan. Na osnovi deželnega statuta je edini pristojni organ za ureditev krajevnih uprav Dežela FJK, ki mora, če hoče, izdelati poseben zakon v tem smislu. Zbiranje podpisov ima torej velik psihološki učinek in značaj političnega pritiska, nima pa še pravnega pomena«.

Danes je pravno sredstvo nared, saj je že pred leti Dežela FJK izglasoval zakon o referendumu za nove uprave, ki je bil tudi že izkorističen.

Dežela pa, sicer sedanja uprava, je še dodala vsaj tri pravne in politične izzive za zahtevo po novi kraški občini, ki stoji danes na novih, še bolj resnih temeljih kot čisto politično-upravnih protest Kраševcev iz leta 1992.

Prava novost je deželnih zakonov o krajevnih upravah, ki nudi izdatno materialno pomoč tistim občinam, ki se združijo v tako imenovane »Aster«. Prina je edina takša oblika uprave občina Trst, ki lahko koristi izdatna sredstva tudi za razvoj Krasa, a jih ne uporablja. Ostale občine tega ne morejo storiti, ker med petimi izmed njih, kar je minimalno število za take pobude, ni ozemeljske kontinuitete. Če bi imeli samostojno kraško občino, bi se ta lahko povezala z ostalimi občinami v tržaški pokrajini in bi vsi skupaj, od Nabrežine do Doline, ali imeli novo občino s sosveti, ki bi štela 36.000 prebivalcev, skoraj kot Gorica, ali pa združenje občin, ki bi koristilo deželne prispevke, ker bi imeli skupne storitve. Sedanja deželna uprava je torej spodbudila nastanek nove enote za boljše koriščenje sredstev, če bi tudi ostale občine to zanimalo.

Druga novost je razprava okoli obnove Kraške gorske skupnosti. Gre za programsko obvezo predsednika Illyja, pri kateri imajo politične sile večne različne gledanja: za nekatere je nepotrebna ustanova, ki bi samo trošila denar; za druge je ustanova, ki bi jo lahko kmalu kopokala državna reforma gorskih skupnosti, ki je namenjena samo območjem nad 600 metri višine; za tretje je ustanova, ki ne sme biti očitno prikrojena na kožo manjšini, saj je bil tudi predložen popravek s strani svetnika LD, ki bi dejansko onemogočil nastanek KGS. Na Dežela ima pri zadevi primarno pristojnost, torej lahko odloča tudi drugače kot država in si ustvari gorske skupnosti po potrebah ljudi. Nedvonomo pa je, da je lahko KGS edina javna ustanova, ki bi, vsaj deloma, izvajala naloge nove uprave na Krasu. V omejeni obliki, ker ni občina. Bila bi lahko pobudnik razvoja krajevnih gospodarskih dejavnosti, ki so danes močno zapostavljene, v škodo prebivalcev, teritorija in, konec concev, same tržaške občine, ki očitno privilegira prostor za rezidenčne naselitve namesto, da bi ga razvila tudi v gospodarskem smislu. Jasno je, da bi v primeru nove občine bila KGS nepotrebna, ker bi imela le del pristojnosti nove uprave.

Tretji faktor, ki ga je sedanja deželna uprava dodala je ustanovitev območji posebnega varovanja iz vidika varstva okolja (ZPS in SIC). Gre za evropsko normo, ki sta jo Italija in FJK dolga leta zanemarjala in ki je padla na glavo vsem, deželna uprava pa ni ničesar storila, da bi omilila njene posledice, saj je le zadnji trenutek in nekritično sprejela študij in direktive privatnega združenja za zaščito ptic in narave, kateremu je država že pred leti povezila nalogo, da poišče območja zaščite, ki niso potem bila več posodobljena. S tem je deželna uprava onemogočila katerokoli običajno dejavnost na celem Krasu, torej na naselitvenem ozemlju manjšine. Dejstvo, da so pred par dnevi odobrili pravilnik, ki dovoljuje sečnjo, pašo, popravljanje kraških zidkov, čiščenje poljskih poti in mlakje dokaz, da toga pravilnika stvar ni bila urejena. Za vsak drugi poseg, ki je tipičen za kmetijska območja od Brd naprej, kot so melioracija, sprememba kulture, prenašanje zemlje in podobno, so pri nas potrebne težke in zelo drage študije, ki v bistvu uničijo po-

navadi nizko korist, ki jo dajejo kmetijske dejavnosti. Na nekem javnem zasedanju je predstavnik WWF jasno povedal, da tudi tak pravilnik gre proti evropskim normam, ki zahtevajo omenjene študije tudi za minimalni poseg, kot je košnja zaščitenega travnika.

Torej verjetna pritožba in Kras pod stečkom, neuporaben, na razpolago samo izletniku za pašo oči, seveda dokler ne podivja v džunglo ali ne zgori. Tipična je meščanska drža, ki pogojuje Kras od nastanka Trsta in občine. Dežela bi lahko pri tem opravila posodobitev študij in načrtov, ter se postavila v stik z evropskimi forumi, a gre za drag in dolgo delo, ki ga ne bo opravila uprava na koncu mandata. Omenjena ureritev iznosi vsak prispevek iz evropskih skladov za razvoj teritorija, pri katerih so potrebni tudi manjši posegi.

Brez samostojne kraške uprave, v povezavi z ostalimi občinami območja, ob polnici negibnosti sedanje tržaške občinske uprave, ki samo uživa pri tem imobilizmu, kdo bo poskrbel za pritiske na Deželo in na evropske forume, da pride do sprememb in olajšav v korist naravnega razvoja ljudi na Krasu? Tudi KGS, ki će bo nastala, bo po koncu mandata sedanje deželne uprave, ne bi bila kos položaju. Torej nov poseg deželne uprave, ki pelje vodno na mlin zagovornikov nove občine.

Za konec, ob robu, pomislimo na milijonske zneske, ki jih občina Trst ni nikoli koristila iz evropskih skladov za obmerno območja in gospodarski, kulturni ter družbeni razvoj njenega kraškega teritorija. Verjetno nalašč. Na primer majhna občina Zgonik prejme, v sorazmerju z velikim Trstom, več de-setkrat višje zneske iz evropskih projektov. Privilegij? Ne, samo prošnja in sposobnost. KGS bi lahko koristila le nekatere iz teh skladov, ker nima splošnih pooblastil kot občina. Zato je logično in naravno, da si občani želijo svojo samostojno upravo.

Mimo zapostavljenja pri storitvah in javnih delih, pri katerem trpijo bolj priseljeni iz mesta, ki so naenkrat obubožani za vse, kar so prej imeli, kot pa domačini, ki so itak navajeni na stoljetno brezbriznost mesta do podeželja.

O reformi rajonskih svetov za njihove večje pristojnosti ni zakona, ki bi to omogočal, tako da ljudem ne ostane nobena druga oblika protesta. Seveda imajo podporniki nove

občine različne vzgibe. Nekaj jih pa združuje: vsi si želijo boljše okolje, boljši razvoj naselitvenega območja in bolj sodobne ter popolne storitve. Kdor na Kras pride samo za prenočitev ali za vinkende, drugače pa živi ter dela v mestu, si lahko teh problemov ne postavlja, vsaj do prve snežne ali drugačne ujme, ko ostanete brez elektrike, počiščenih poti, zdravstvene oskrbe, oziroma ko potrebuje plin ali greznicu, pa ju ne dobi, ker občina ju ni napeljala.

Kar se pa tiče izvoljenih slovenskih predstavnikov v mestu brez Kraša, analiza mestnih volišči dokazuje, da je na skupni listi to vedno možno, saj je samo stvar preferenc, ki jih imamo dovolj tudi v mestu. Seveda je lahko problem kateri in čigav kandidat bo to dosegel, a to je problem političnih strank. Število izvoljenih pa ne bistveno vpliva na uspešnost manjšine pri svojih zahtevah. Dežela in občina to dokazujeta: en svetnik v večini velja več kot pet v opoziciji. Seveda, če je delaven in posluša potrebe ljudi ter če si pridobi ugled pri upravi. V nasprotnem primeru tudi več svetnikov v večini ne prinese velikih dosežkov.

Da pa bili Slovenci potisnjeni le na Kras, ne drži: samo perverznost sistema zakona številka 38 iz leta 2001 in kasnejše odločitve so dejansko ukinile zaščito Londonskega in Osimskega sporazuma, ki je določala zaščito jekovin in drugih pravic tudi na Velikem Trgu. Na Krasu pa smo Slovenci že v manjšini zaradi novih hiš, ki so se gradile po volji države ali tržaške občine. Če se Slovenci omejimo na Kras in se v mestu potuhnemo, je zaradi naše volje, ne radi drugih.

Zupan Sardoč ima prav: Vox populi, vox dei. Pustimo prebivalce tržaškega Kraša, da se izrečejo brez nepotrebnih in večkrat sebičnih volilnih računov strank ali politikov. Bodimo jim kvečljemu ob strani za posvet, za pomoci pri informirjanju ali tudi za umestno in utemeljeno kritiko. Samo popolna in jasna informacija, ne pa pavšalna kritika s strani tistega, ki samo čaka na napake nasprotnika, da ga utepi, sam pa ničesar ne storii za boljšo ali popolno, tudi popolnoma drugačno informiranje ljudi, lahko pripelje do razumne in premisljene odločitve. Ljudje so danes, hvala Bogu, toliko izobraženi in zreli, da se bodo znali pametno odločiti.

Peter Močnik

18. SLOVENSKI SLAVISTIČNI KONGRES - Živeti mejo

Po slovesnem začetku pozornost sodobnim multikulturalnim vprašanjem

Za življenjsko delo nagrajena Pavle Merku in Sergij Šlenc - Danes nadaljevanje v Narodnem domu

Ob prisotnosti številnih gostov, političnih predstavnikov, literatov, predvsem pa preko sto petdesetih slovenistov in slavistov so v tržaškem Kulturnem domu včeraj slavnostno odprli 18. slovenski slavistični kongres, ki nosi kot znano naslov Živeti mejo. Uvodni slovesnosti je sledil celodnevni posvet, ki se bo danes (med 9.30 in 17. uro) nadaljeval v veliki dvorani Narodnega doma.

Kongresnike je uvodoma nagovorila glasba: flautistica Sara Bembi, gojenka Glasbene matice (iz razreda prof. Erike Slama), je izvedla dve skladbi Pavleta Merkuja, ki je sedel za predsedniško mizo, saj sta bila s slovaropiscem Sergijem Šlencem častna gosta včerajšnjega odprtja. V imenu organizacijskega odbora je prisotne nato pozdravil njegov predsednik Boris Pangerc. Kongres so s svojo prisotnostjo počastili res številni gostje, diplomatski in drugi politični predstavniki, zastopniki ustanov, ki so gmotno ali moralno podprle kongres, pred mikrofon pa so bili povabljeni deželnemu odborniku za kulturo Roberto Antonazu, rektorica Univerze na Primorskem Lucia Čok in dekan tržaške filozofske fakultete Stefano De Martino. Slednji je prinesel pozdrav rektorja Univerze v Trstu Francesca Peronija in izrazil prepričanje, da predstavlja tak kongres pravi korak na poti zblževanja in brisanja mej. Rektorica Lucia Čok pa je dejala, da je Trst pravi kraj za pogovor o multikulturalnih temah, in opozorila: odpiranje v svet, dialog s sosedom Slovencev ne bo obubožal, nasprotno, bodočnost je v spoznavanju drugačnega, tudi v odločjanju za alternative, ki jih ta ponuja; a samo v primeru, da bomo znali ohraniti zgodovinski spomin, ki predstavlja nenadomestljiv material za gradnjo prihodnosti.

Potrebo po zblževanju je omenil tudi deželni odbornik Roberto Antonazu, ki je opozoril na večjezičnost dežele FJK in izrazil upanje, da bo kongres vsaj simbolično pozitivno vplival na nelahko pot zakona za Slovence, ki je v teh dneh v razpravi v deželnem svetu.

Na razveseljivo dejstvo, da se meje resnično brišejo vsaj med slavisti, je opozoril osrednji govornik, predsednik Slavističnega društva Slovenije Miran Košuta. O tem priča imenovanje tržaškega Slovence na predsedniško mesto, izbira, da se letošnji kongres odvija v Trstu (in tako že drugič zunaj državnih meja), kongresni spored, v katerem se prepoznavata tudi čezmejna slavistica. Naj vsaj med slavisti odpadejo ločnice v glavah, da bomo z matičnim srcem in zamejsko kožo vsi del bratskega tkiva istega nacionalnega telesa, je kongresni kom zaželet Košuta.

Letošnji kongres nosi naslov Živeti mejo in je zato po eni strani posvečen sodobnim multikulturalnim vprašanjem, njihovim jezikovnim in literarnim inačicam, po drugi pa štiristoletnici prvega italijansko-slovenskega slovarja. Enainštirideset referentov je in bo o teh temah razpravljalo v sklopu petih sekic, njihovi referati pa so objavljeni v štiristo strani obsegajočem zborniku. Ob tem so na sporedu tudi predstavitev knjig in slavističnih projektov. Košuta se je iskreno zahvalil organizacijskemu odboru s predsednikom Pangercem in tajnico Marijo Besednjak na čelu za opravljeni delo, ter ustananom, ki so pripomogle k izvedbi kongresa, v prvi vrsti Deželi Furlaniji-Julijski krajini, Uradu RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, generalnemu konzulatu RS v Trstu, Zvezi slovenskih kulturnih društev, ki je skozi vse leto nudila logistično in organizacijsko pomoč, Zadružni kraški banki za znatno finančno podporo, tržaški in primorski univerzi za pokroviteljstvo,

Začetek kongresa je bil sloven

KROMA

Slavističnemu društvu Trst - Gorica - Videm, Skladu Zora in Libero Polojaz, tiskarni Graphart itd.

Sledila je izročitev posebnih priznanj za življenjsko delo, ki ju je Slavistično društvo Slovenije podelilo Pavlu Merkuju in Sergiju Šlencu (utemeljiti je prebrala Loredana Gec, objavljamo pa jih v celoti na drugem mestu)

Spored 18. slovenskega slavističnega kongresa je v jutranjih urah predvidel tudi dve okrogli mizi. Na prvi so sodelovali štirje člani Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ciril Zlobec s svojim »heretičnim« razmišljanjem (*ponujajo nam zavajajočo podobo blagostanja in multikulturalnosti, v resnici je svet s kulturo vred podvržen borzni civilizaciji, špekulaciji*), Matjaž Kmečel (*pesniki meje živijo in jih ne spreminjajo v ograje*), Alojz Rebula (*mejnost je naša slovenska usoda, za nekatere blago, za marsikoga psihološko prekletstvo*) in Boris Pahor (*če želimo rešiti slovensko identiteto in njeni totalni eksistenci, moramo pomisliti na novo sintezo, ki nam jo sugerira Kosovo: Evropeji po duhu in ljubezni, a s svojim lastnim obrazom*). O književnosti v stiku so raz-

pravljali Boris Paternu (Petrakov sonet in kultiviranje slovenske poezije), Aleksander Bjelčevič (Trubar in vprašanje Jezuseve realne prisotnosti v evharistiji), Matjaž Zaplotnik (Tassov osvobojeni Jeruzalem in Prešeren) ter Marija Pirjevec (Prešeren in Mazzini). Popoldanski del je bil bolj primorsko uravnian: Fedora Ferluga je spregovorila o Dragotinu Ketetu in njegovem doživljanju Trsta, Janez Vrečko o Kosovelovem futurizmu, Nada Đukić o Bartolovi prozi, Marija Mercina o vlogi Trsta v ustvarjanju Cirila Kosmača, Loredana Umek o poteh tržaškega romana, Vladka Tucovič pa o istrski sodobni slovenski književnosti. Na svoj račun so prišli tudi pedagogi, saj so Milena Mileva Blažič, Nataša Špolar Manfreda in Sonja Žilavec Nemec posredovala svoje izkušnje na področju poučevanja književnosti v enojezičnem in dvojezičnem okolju.

Kongres se bo kot rečeno danes nadaljeval v Narodnem domu z bogatim jezikoslovnim in slovaropisnim sporedom, knjižnimi predstavitevami in okroglo mizo o zamejski mladinski književnosti.

Poljanka Dolhar

SPREMLJEVLANE POBUNE - Obogatitev kongresa

Razstave, predstavitve, sejem...

V Kulturnem domu je bilo včeraj zelo pisano in živahno

Šole so pripravile zanimivo razstavo

KROMA

Organizacijski odbor pomembnega dogodka je k sodelovanju povabil slovenske šole s postavitevijo priložnostne razstave, ki naj bi v določenem smislu obnovila vsebine slovesnosti ob 60letnici slovenskega šolstva v Italiji. Sodelujoče šole iz dežele FJK so s fotografijami, publikacijami in izdelki predstavile svojo dejavnost in zgodovino. Pisani panoji, glasba in video so v atriju Kulturnega doma dodatno poprestili živo dogajanje.

Večstopenjska državna slovensko-italijanska dvojezična šola v Špetru je bila prisotna s prikazom projekta za večjezičnost, publikacijami Zavoda za slovensko izobraževanje o beneški etnografski literaturi, plakati in risbami. Didaktično ravnateljstvo Dolina je poleg šolskih glasil in gradiva o preimenovanju vrtcev razstavilo zanimive kartonaste zgibanke. Med raznovrstnimi izdelki so izstopale tudi elegantne vezene voščilnice pedagoškega in družboslovnega liceja A.M.Slomšek, ki je obenem predstavil dokumentacijo o raznih vgojnih projektih in izdelke lutkovne delavnice. Dijaški dom Srečka Kosovela je predstavljal priročnike o dvojezičnem vzbujanju otrok in DVD o povojni stvarnosti, ki je nastal v okviru tečaja filmografije. Zastopani so bili tudi znanstveni licej Prešeren, nižje srednje šole I.Grueden-Nabrežina, S.Kosovel-Opcine in Prosek, S.Gregorčič-Dolina, Ciril in Metod-Sv.Ivan (slednja je s svojim glasbenim laboratorijem poskrbela tu-

di za glasbeno kuliso celotne razstave), I.Cankar-Sv.Jakob z lepimi slikami v stilu pisanih vitraž, trgovski tehnični zavod Žiga Zois, osnovne šole iz Barkovlj, Katinare, Sv.Ivana, Sv.Jakoba, Škednja, večstopenjska šola v Doberdobu, ki je razstavila tudi keramične izdelke.

Med spremiševalnimi dogodki gre omeniti predstavitev knjig, uprizoritev monodrame Devetsto-producije SSG in nenačudne še knjižni sejem, pri katerem so sodelovalo založbe ZTT, Mladika, Rokus, DZS, beneška društva KD Ivan Trinko, Zadruga Most, Rogačanski dumi, Študijski center Nedija, KD Rečan s svojimi izdajami, založba Novi Matajur in revija Galeb za mladinsko literaturo. Založbe ZTT, Mladika in Mohorjeva družba so obenem prispevale knjige za kongresnike in s tem izrazile svoje pokroviteljstvo.

Tudi starejša književnost je našla svoj prostor v okviru kongresa; v atriju Kulturnega doma so namreč razstavili izvirnik Alasijeve knjige »Alfabeto historico« (izšel leta 1622, v italijanščini napisani in nabožni uporabi namenjeni leksikon človeških greshov in kreposti), iz zasebne zbirke. Pater Gregorij Alasia da Sommariapa je v določenem smislu protagonist letošnjega kongresa »Živeti mejo«, ki poteka ob 400letnici izdaje njegovega, prvega italijansko-slovenskega slovarja (izšel v Vidmu leta 1607). (ROP)

Sergij Šlenc za življenjsko delo

Sergij Šlenc veja za enega osrednjih slovenskih slovaropiscev in za eno najpomembnejših osebnosti slovenske italianistike. Delu z italijanskim jezikom se je zapisal pred petimi desetletji, najprej kot lektor italijančine na beograjski univerzi, nato pa do upokojitve ob koncu osemdesetih let kot višji predavatelj na italianistiki ljubljanske Filozofske fakultete. Vseskoz se je udejstvoval tudi kot prevajalec strokovnih in leposlovnih besedil iz italijančine v slovenščino in obratno. Njegov življenjski projekt je monumentalni slovar v dveh zvezkih: italijansko - slovenski del je izšel leta 1997, slovensko - italijanski pa leta 2006; v obeh knjigah skupaj je obdelanih več kot 160.000 gesel. Slenčev leksikografsko delo odlikuje obsežnost izbora gesel in poglobljenost njihove obdelave pa tudi izvirnost predstavitev gradiva. V časih, ko slovarji nastajajo kot rezultat timskih dela večjih skupin strokovnjakov, si je komaj še mogoče zamišljati, kako lahko za takšnim podvigom stoji en sam človek. Slenčev slovar pomeni izjemen in trajen prispevek k medsebojnemu spoznavanju slovenske in italijanske kulture, ki bo služil številnim rodovom ljubiteljev in strokovnjakov.

Pavle Merku' za življenjsko delo

Pavle Merku je nad pol stoletja živo prisoten v kulturnem življenju Trsta in celotnega slovenskega prostora kot glasbeni ustvarjalec, etnomuzikolog, esejist, recenzent, folklorist, dialektolog, jezikovni zgodovinar, imenoslovec. Primarno zanimanje za svet prednikov so ga ob pripravi radijskih oddaj sredi šestdesetih let usmerili v zbiranje pesmi pri Slovencih v Italiji, to pa je preraslo v zbiranje povedk, običajev, vraž in vsakršnega ljudskega blaga, ki ga je kasneje objavil v knjigi Ljudsko izročilo Slovencev v Italiji (1976), ob njem pa se je dolgoročno usmeril v slovenistične, večinoma jezikoslovne vode. V več kot sto iskrivo napisanih poljudnih, strokovnih in znanstvenih člankih ter pol drugi desetini samostojnih knjig se je poglobljeno ukvarjal s številnimi ključnimi vprašanji slovenskega jezika na zahodni meji. Tako je razmišljal o kulturnih in družbenih razsežnostih organskih govorov ter se vračal k ogroženemu terskemu narečju, predstavil vrsto rokopisov in arhivskih podatkov, ki osvetljujejo lastnosti, razvoj in družbeni položaj slovenskega jezika, največ pozornosti pa je posvetil raziskovanju osebnih in zemljepisnih lastnih imen na Tržaškem, Goriškem in Benečiji ter opozarjal na sledove slovensko-furlanskega stika (Slovenski priimki na zahodni meji, 1982; La toponomastica del Comune di Duino-Aurisina, 1989; La toponomastica dell'Alta val Torre, 1997; 1300 primorskih priimkov, 2004; Krajevno imenovanje na slovenskem zahodu, 2006).

Nekatere Merkujeve knjige se že uvrščajo med temeljna področna dela, njegova ustvarjalnost in samozavestni nastop pa med znamenja slovenske fizične in kulturne navzočnosti v Trstu.

NOVA »KRAŠKA OBČINA« - Repentabrski župan o novi samostojni upravni enoti na Krasu

Križman o novi občini: »Preveč čustev, premalo številk«

»Govoriti o novi občini je lepo in prav, narediti pa je malce težje«

Repentabrski župan Aleksij Križman je takole zaobjel dosedanje dočaganje o ustanovitvi nove samostojne upravne enote na Krasu: »Govoriti o novi občini je lepo in prav, narediti pa je malce težje.«

Katero bi bilo vaše izhodišče?

»Izhajajmo iz potreb. Če izhaja potreba po novi občini iz želje in zahete po boljšem funkcioniranju in po boljšem upravljanju v posameznih krajih na določenem ozemlju, to je v redu. Drugo vprašanje pa je, kako te želje in zahteve potem uresničiti. To je, kako organizirati, financirati in konkretno postaviti na noge novo upravno strukturo. Gre za čisto praktični aspekt.«

Nekateri menijo, da obstaja ob željah in načinu, kako te želje urenšiciti, tudi politični aspekt. Ali res?

»Gotovo. Politično gledano bi bila ustanovitev nove občine na Krasu lahko dvorenza.«

V kakšnem smislu?

»Nova "kraška občina" bi po eni strani zajemala in torek združila večji del Slovencev, po drugi pa bi od teh odrezala vse v Trstu bivajoče Slovence. Obstaja pa še vsaj en velik pomislek.«

Kateri?

»Sploh ni rečeno, da bi novo "kraško občino" vodil Slovenec ali Slovenska. Vprašljivo je celo, ali bi novo občino upravljala Slovencem naklonjena uprava. Na primer levosredinska uprava.«

Ste pa res črnogledi.

»Nabrežinska izkušnja zna biti zelo poučna. Zato opozarjam: nikjer ni matematično rečeno oziroma izračunano, da bi "kraška občina" bila tudi "naša občina". Ob prebiranju novic o novi občini pa me žalju tudi druge številke.«

Katere?

»Tiste o številu osebj.«

So, sodeč po vaši dolgotrajni upraviteljski izkušnji, zgrešene?

»Številke o zaposlenih in službah so popolnoma brezvezne.«

Zakaj?

»Ko mi nekdo reče, da bo v novi občini en geometrije dovolj za upravljanje te službe, mu na podlagi naše upravne prakse odgovorim, da imata naša in zgoniška občina, ki sta mnogo manjši od morebitne "kraške občine", tri geometrije! Iz tega konkretnega primera se da marskaj sklepate.«

Na primer?

»Pomeni, da ni nihče podrobno analiziral dejanskih potreb in organizacije nove občine. Skratka: po mojem mnenju so to le lepe želje.«

Sa uresničljive?

»Zelo težko. Zadeva ne stoji gospodarsko pokonci. Pomislite samo na ozemlje od Bazovice do Križa. Na katero gospodarske dejavnosti na tem območju bi se lahko opirala nova občina? Na sinhrotron pri Bazovici in znanstveni park pri Padričah. To je vse. Pa bi se morali vprašati: koliko prinese sinhrotron tržaški občini? Ali občina z njim nekaj pridobi, ali pa izgubi? To bi morali analizirati. Na ta vprašanja bi morali pobudniki nove občine dati odgovor. Brez teh odgovorov je kot govoriti v prazno...«

Ste pa res hudi...

»Mislite? Ponudim vam preprost primer. Domeniva se za ustanovitev podjetja. Prodajalo bo pohištvo. Pa vas vprašam: ali bomo prej naredili nekaj računov? Na primer: kje bomo kupili material? Bomo delali mi vse elemente, ali samo polovico? In koliko bo stalo? Že ta preprost primer kaže, kako pomembna je analiza stanja.«

Pravite, da je pobudniki nove občine niso naredili?

»Pravim, da ni mogoče govoriti na pamet ljudem, ki preprosto ne vedo, katero so konkretno zahteve administracije občine. Ne vedo, kaj vse se suče okrog upravljanja občine.«

Pa poskusimo to razčleniti. Kaj je potrebno za upravljanje občine?

»Potrebna je celotna upraviljska

Repentabrski župan Aleksij Križman
KROMA

struktura: od tajništva do socialnih služb, od tehničnih služb do odvoza odpadkov. Praktično vse, kar omogoča upravljanje občinskega ozemlja.«

Koliko občinskih uslužbencev ima vaša občina?

»Občina šteje 850 prebivalcev in ima 12 uslužbencev. Nekateri delajo izključno za našo občino, nekateri v konvenciji z zgoniško občino. Vsekakor gre za dvanajst ljudi. Njihovo delo je bistveno.«

V kakšnem smislu?

»Ker gre za konkretno delo. Število občinskih svetnikov na primer ni bistveno, ker svetnik ne dela. On le "svetuje", in pri tem se njegova naloga konča. Isto velja za župana. Župan na primer ne podpisuje pogodb. Župan danes daje smernice. Sklene, kaj je treba narediti, in pika! Ter se nima nato več vmesavati v operativno in birokratsko delo. To opravi osebje.«

Ali tako tako poudarjate vlogo uslužbencev?

»Seveda. Občinsko osebje ima veliko, pomembno vlogo. Ampak kadar je treba formirati, ga poklicno usposobiti in nato sproti izpopolnjevati. Od kje bo nova občina črpala to osebje?«

Kako bi vi odgovorili na to vprašanje?

»Ko bi tržaška občina izgubila del ozemlja in prebivalstva, bi imeli prav sedanji tržaški občinski uslužbenci možnost, da zaprosijo za premestitev v novo občino. Ampak: treba bo ustaviti tehnični urad, formirati osebje drugih uradov. Gre za zahtevno in dolgo pripravljalno delo, ki tudi stane. Od kod denar?«

Pobudniki trdijo, da naj bi denar za prve dejavnosti posredovala dežela.

»Tega ne vem, in me tudi relativno zanima. Sem župan občine, ki funkcioniра, in ne bi bilo umestno, da bi se vmešaval v probleme drugih.«

Ampak problemi drugih lahko postanejo tudi »vaši« problemi: na vaših sestankih za referendum za novo občino je bila iznesen tudi predlog o zdržitvi kraških rajonov tržaške občine z drugimi okoliškimi občinami. Ali bi se lahko združili z vašo občino?

»Ne!«

Zakaj ne?

»Ker naši občani tega nočejo.«

Ste v to prepričani?

»Sveda!«

Zakaj nočejo?

»Če nam ne uspe združitev z Zgonikom, s katerim imamo celo vrsto skupnih služb, naj bi se združili z občino, ki je sploh še ni?«

Zakaj po vašem mnenju združitev ni mogoča?

»V določeni meri zaradi kampanilizma. Pa tudi zato, ker se v majhni občini lahko neposredno obrneš na

službo, bodisi za davek ICI. Prinese ka- kih 20 do 25 odstotkov naših prihod- kov.«

Koliko znaša občinski pro- ravn?

»Podljudi milijon evrov.«

S tovornim terminalom imate zadnje čase nekaj težav. Preureditev v logistični center tržaškega prista- nišča beleži zastoj...

»Da. In že spet ima pri tem prste vmes tržaška občina, ki noče prodati svojega deleža Pristaniški oblasti, da bi postala večinski delničar družbe in upravlja terminal.«

Že spet tržaška občina, od katere naj bi se kraška rajona odcepila...

»Saj ne rečem, da niso pomisliki in zahteve prebivalcev obeh kraških rajonov upravičeni. Ko me v Bazovici vprašajo, koliko plačate dodatka davka Irpef in davka na nepremičnine ICI v vaši občini, ter izvedo, da naši občani ne plačujejo dodatka Irpef in da je davek ICI pri nas nižji kot v tržaški občini, je povsem logično, da se znesejo nad tržaške upravitelje, ki jih zasipavajo z davki. Ampak: to je čustven odgovor na določeno situacijo, ne pa realen.«

Kakšen naj bi bil realen odgovor?

»Realen odgovor temelji na številkah. Projekt o morebitni novi občini je treba graditi na številkah. Kaj pa če bi številke pokazale, da bi v novi občini živelj nič boljše kot živijo sedaj v tržaški? Ko bi bil jaz pobudnik podobne akcije...«

Ko bi vi bili pobudnik...

»... bi najprej začel računati, nato bi račune predstavil ljudem in vprašal za njihovo mnenje. Pri sedanjem pobudu pa je bilo storjeno prav obratno: začelo se je pri čustvih, številke pa... Pa se nekaj bi rad povedal.«

Prosim.

»Pobudniki so omenili tudi našo občino. A niso prišli k nam, da bi nas vprašali, kako živi ta občina, ali bi bila pripravljena na delitev nekaterih služb in storitev, in podobno. Ko bi prišli, bi jih opozoril še na eno, po mojem mnenju, pomembno zadevo.«

Katero?

»Nova občina naj bi od sedanje prevzela na primer šolska poslopja, ceste in podobne strukture. Poleg tega pa bi prevzela tudi posojila, ki so bila naleta, za določena dela. Posojila pa je treba vračati...«

Marjan Kemperle

GABROVEC

Nabrežina: za sedaj preprečili špekulacije

»Devinsko-nabrežinski občinski svet je v torek sprejel varianto urbanističnega načrta z dokumentom, ki je, vsaj zaenkrat, prekrižal račune marsikateremu gradbenemu špekulantu,« očenjuje svetnik opozicije Igor Gabrovec, ki pa v isti sapi dodaja, da nevarnost ni še popolnoma mimo. Levosredinska opozicija je s predstavljivo preko 300 popravkov dejansko vsilila Retovi upravi potrebo, da išče kompromis, saj bi obravnavanje vseh popravkov seje občinskega sveta zavleklo do konca meseca in torej krepko čez termin, ko bo stopil v veljavo nov dejavniki urbanistični zakon. To bi pomenilo, da bi se moral celoten postopek začeti znova. »Pogoji, ki smo ga postavili, je bil v sprejetju vseh osmih kolektivnih ugovorov, ki so jih, tudi z našo pomočjo, predstavili vaščani najbolj ogroženih vasi,« je poudaril svetnik Gabrovec. Takem razpletu se je krčevito uprla svetniška skupina Nacionala zavezništva, ki pa je bila zaradi logike številk, prisiljena, da pogoltne kislo jabolko.«

Občinski svet je osem kolektivnih ugovorov občanov sprejel kljub negativnemu mnenju pristojnega urbanističnega urada, medtem ko je uprava izrazila »delno povoljno mnenje.« Zato bo zanimivo videti, kako in v kateri meri bo projektant »deljno povoljno mnenje« vnesel v dokončno obliko urbanističnega dokumenta. »Pri tem je projektant vezan na količke, ki mu jih je postavil občinski svet, saj mora zazidljivost parcel vezati na »družinske potrebe« prositelja, kar prekriža račune marsikateremu domačemu in tujemu gradbenemu špekulantu. Levosredinska opozicija je nenazadnjne dosegla tudi obvezo, da se v najkrajšem času začeli postopek za novo urbanistično varianto, ki naj odgovarja številnim in stavnim potrebam naših občanov, ki natrjujejo povečanje lastnih domov, nove hiše za lastne otroke ali zgradbe za gospodarske dejavnosti,« zaključuje svoje sporocilo javnosti svetnik opozicije Igor Gabrovec.

DISKOTEKE - Točenje alkohola

Oster protest Fipe

Pri federaciji javnih lokalov zbirajo podpise proti prepovedi točenja alkohola po 2. uri

Kot pravijo pri federaciji, ki združuje javne lokale (Fipe), se v diskotekah nikakor niso spriznjili s prepovedjo točenja alkoholnih piča po 2. uri, kot predvideva novi prometni zakonik. Proti takšnemu predpisu naj bi se zaganjali prav vsi, tudi klienti, poleg tega naj bi bil neučinkovit. Upravitelji javnih lokalov so se zato odločili za zbiranje podpisov: »Ne gre za to, da ni postavili pod vprašanj načelo o zaščiti zdravja, za kar smo se aktivirali že pred časom,« pravi novoizvoljeni predsednik pokrajinskega združenja Fipe Beniamino Nobile, »temveč za to, da pride jasno do izraza, da bodo zaradi prepovedi ob 2. uri ljudje odšli na cesto, kar bi znalo razmere še poslabšati. S tem zakonom, namesto da bi kaznovali tiste, ki pretiravajo z alkoholom, kaznujejo lokale.«

Voljo po sodelovanju za spoštovanje zakona, pravijo pri Fipe, dokazujejo zvočna opozorila o prepovedi, vendar ukrep prizadene vse cliente vsevprek, s čimer tudi krši osebno svobodo. Poleg tega naj bi bili novi predpis, sprejeti brez kakšnekoli poglobitve v parlamentu in brez soočenja z zainteresiranimi stranmi. Točenje alkohola pa se bo mirno nadaljevalo na cesti (razni avtomati s pločevinkami piva) ali v drugih krajih, kot na primer na raznih »rave party«, kjer ne obstajajo zagotovila o kontroli. Poleg zbiranja podpisov pri Fipe in Silb Zah-

tevajo spremembo zakona in nujen sestanek s prefektom in kvestorjem, s katerima bi načeli probleme, ki jih prepoved povzroča bodisi v lokalih kot tudi izven njih.

Agenti ugotovili kršitve kazenskih in upravnih predpisov

Tudi prejšnjo noč so sile javnega reda obiskale nekaj javnih lokalov z namenom, da preverijo, če se držijo predpisov o točenju alkoholnih pič in če so v njih morebiti prebežniki. Agenti s policijskega komisariata z Rocca-Melare in z Opčin ter s pomočjo osebja oddelka upravne in socialne policije so identificirali številne tuleje državljanje, med katerimi so bili tudi taki, ki so že imeli težave zaradi kršenja kazenskega zakonika.

Agenti so med drugim bili tudi v baru Oasi in Ul. Alfieri in v baru Perseo na Trgu Garibaldi. Ugotovili so nekaj kršitev kazenske in upravne narave, še posebej glede prepovedi kajenja v javnih lokalih. Nadalje ni bila razobesrena tabela o prepovedanih igrah, v enem od lokalov pa so to

DEŽELA - Predstavili projekt Equal

Ženskam omogočiti vstop na politično sceno

Deset mladih žensk bo sodelovalo z izkušenimi političnimi predstavnicami - Italija med zadnjimi v Evropi

Spodbujati približevanje in vključevanje žensk v politiko z namenom krepitev njihove prisotnosti na politični sceni je cilj pilotnega projekta Equal, ki se bo začel v deželi Furlaniji Julijski krajini prihodnji teden in se bo zaključil marca prihodnje leto. Projekti sodelujejo vse stranke v deželnem svetu, pod okriljem katerih bo deset mlajših žensk pod mentorstvom prav toliko političnih predstavnic v prihodnjih šestih mesecih sodelovalo pri njihovem vsakodnevnom političnem delu, od priprave potrebnih dokumentov do dela v uradu in v deželnem, pokrajinskem ali občinskem svetu. V tem okviru bodo priredili tudi razna predavanja, na katerih bodo poročale uglede docentke in parlamentarne, pa tudi vladne predstavnice.

Projekt Equal ess.er.ci., ki ga bo izpeljala zadruga Cramars v sodelovanju z Deželo FJK, ministrstvom za delo, lokalnimi upravami in vrsto drugih organizacij, so predstavili včeraj deželni odbornik Roberto Cosolini, deželna svetovalka za enake možnosti Maria Grazia Vendrame in koordinatorka projekta Equal Stefania Marcoccio. Mentorstvo uporablajo navadno v podjetništvu ali na akademski ravni, so povedali, tokrat pa ga bodo razširili na politiko v obliki delavnice »Power And Active Life« s ciljem izboljšati razmerje med številom moških in žensk v deželni politiki. Italija je namreč na tem področju med zadnjimi v Evropi: ženska prisotnost v občinskih svetih je v povprečju 16 odstotkov, medtem ko je v Španiji 25% žensk in v Litvi kar 41 odstotkov, le 7 odstotkov županov pa je ženskega spola. V deželi FJK je skupno 622 občinske svetnice (17%) in le 16 županj (7,37%).

Pri projektu bodo sodelovale, kot rečeno, vse politične stranke v deželnem svetu, ki so konec januarja v Vidmu podpisale ustrezno »novo socialno pogodbo med moškim in žensko v FJK«, njegovo izvajanje pa finančira evropski socialni sklad. Ta dokument so pred nedavnim predstavili v Firencah in je po mnenju držav, kot so Švedska, Norveška in Danska, zelo inovativen, je poudaril Cosolini. Isto mnenje je veljalo za projekt, ki je zelo pomemben v sklopu prizadevanj deželne uprave za uveljavljanje enakih možnosti. V okviru projekta bodo torej izkušene politične predstavnice spremljale mlade ženske (v povprečju so stare okrog 30 let), ki so jih zbrale sodelujoče stranke, in sicer Levi demokrati, Marjetica, Stranka komunistične prenove, Občani za predsednika, Zeleni, Forza Italia, Nacionalno zavezništvo, Severna liga, Udc in Intesa dei valori. Med mentoricami so mnoge predstavnice pokrajinskih in občinskih uprav, ki se jim bodo pridružile deželne svetnice Anna Maria Menosso (-LD), Gina Fasan (Udc) in Alessandra Battellino (Idv).

Številne bodo tudi predavateljice, ki bodo skrbele za izobraževalne lekcije. Med temi bodo podtajnica na ministrstvu za socialno solidarnost in članica komisije za enake možnosti v ministrskem svetu ter komisije za enake možnosti pri ministrstvu za delo France Donaggio, predsednica parlamentarne skupine Demokratične levice v evropskem parlamentu Titti Di Salvo, docentka na univerzi v Padovi Alisa Del Re, predsednica državne komisije za enake možnosti Marina Piazza in deželna svetnica Severne lige Alessandra Guerra. Lekcije se bodo odvijale enkrat mesečno na petek in soboto v Cervignanu (prvič bo to v petek, 26., in soboto, 27. oktobra), prepletate pa se bodo z mentorstvom. Mentorice bodo v tem smislu med drugim na neformalnih srečanjih predstavile mladim udeležencam dejavnosti in pobude, ki so v teku, ter jih seznanjale s politično strukturo, s sodelavci in s splošno organizacijo dela. (A.G.)

JAVNE FINANCE - Pojasnila odbornice Savinove

Občina Trst najema le »gotova« bančna posojila

Mestna uprava najema bančna posojila, ki ne zahtevajo tveganj in ki ne ogrožajo občinskega proračuna. Tako odbornica za finance Sandra Savino, potem ko je priljubljena televizijska oddaja Report v reportaži o različnih bančnih posojilih omenila tudi Trst. Problem kreditov, ki jih banke prodajajo drugim bankam ali finančnim družbam, je v Italiji manj pereč kot npr. v ZDA, kjer družine ne morejo izplačevati rednih posojilnih obrokov.

Savinova v tiskovnem sporočilu navaja, da si občinski odbor prizadeva za zmanjšanje dolgov uprave, zato strogo nadzoruje svoje kredite in posledično plačevanje obrokov. Odbornica sicer priznava, da se je uprava posluževala tudi zgoraj omenjenih posojil, a to se je vedno dogajalo pod podrobnim nadzorom pristojnih služb. To ni povzročilo škode občinskih blagajni.

Res pa je, pravi odbornica, da se je Občina vsesko-

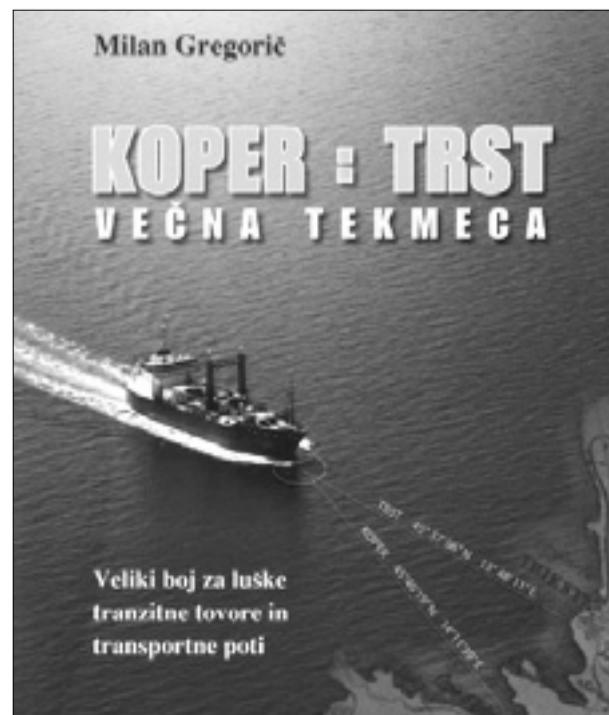
zi prizadevala in si še danes prizadeva za najemanje najbolj ugodnih bančnih posojil, ki so večkrat tudi sad pogajanj s kreditnimi ustanovami, odvisno pač od pogodb in oblik sodelovanja.

Uprava se je na tem področju večkrat posluževala posvetovalnih pogodb, a nikoli z bančnimi ustanovami. To je po mnenju Savinove omogočilo po eni strani prozorno finančno poslovanje, po drugi pa omejilo stroške. Pri tem sicer ne gre omalovaževati posojil, o katerih je tekla beseda v TV oddaji Reporter, ki niso nezakonita, saj morajo tudi za lokalne ustanove temeljiti na jasnih jamstvih in podobno. Kljub temu pa se Občina Trst raje poslužuje »tradicionalnega« najemanja posojil, da bi se s tem izognila morebitnim neprijetnim posledicam in zagotovila maksimalno varnost pri upravljanju občinskega denarja.

ZALOŽBA MLADIKA - Nova publikacija Milana Gregoriča

Knjiga o večnih tekmeциh

Delo Koper in Trst, večna tekmeča obravnava odnose med tržaškim in koprskim pristaniščem

Pri založbi Mladika je ravnokar izšla nova knjiga istrskega publicista Milana Gregoriča z naslovom Koper in Trst, večna tekmeča, ki z zgodovinskega in ekonomskoga vidika obravnava odnose med tržaškim in koprskim pristaniščem. V svojem delu piše izhaja iz ugotovitve, da se je po spodletelem poskusu destabilizacije zahodne meje ob razpadu Jugoslavije pritisik prenesel na gospodarsko področje s poudarkom na bitki za luške tranzitne tovore in transportne poti. To je dejansko na področje, ki je bilo v preteklosti predmet rivalstva med Koprom in Trstrom, npr. takrat, ko je bil Koper lojal Benetkom, Trst pa Habsburžanom in je med obema velesilama kar nekaj stoletij prihajalo do prask in celo vojn v boju za obvladovanje blagovnih tokov in transportnih poti. Usoda Trsta in Kopra pa je bila v preteklosti najtejnejše povezana z obstojem blagovnega prometa z naravnim gospodarskim zaledjem. Ko sta mesti trgovali z notranjostjo, sta se razvijali in cveteli, ko pa je trgovina usahnila in se preusmerila drugam, sta hirali. To je torej zgodba dveh pristanišč, ki se borita za uveljavljanje na istem geografskem terenu, ki pa zaradi dramatične zgodovinske pogojnosti nista zmožni uskladiti svojih sil v plodno sinergijo.

V delu avtor najprej oiriše zgodovino bojev za blagovne tovore, zatem pa se približa sedanosti in oiriše gospodarski ter socialni razvoj obeh obmorskih mest in njunih pristanišč tja do sodelovanja z nastankom naveze TICT za upravljanje VII. pomola in do končne ocene dogajanja na tem pomolu. Knjiga je bogato opremljena z razpredelnicami in fotografiskim gradivom. Uvodno besedo je prispeval Jože Pirjevec.

Objava začasnih lestvic učnega osebja na šolah

Pokrajinski šolski urad sporoča, da so na medmrežju razpoložljive začasne področne in ravnatelske lestvice drugega in tretjega pasu za učno osebje otroških vrtec ter osnovnih, nižjih in višjih srednjih šol. Lestvice bodo na posameznih šolah objavljene v pondeljek, 22. oktobra. Pritožbe so možne v roku desetih dni od objave lestvic, naslovitvi pa jih je treba na posamezne šole, ki so preverile prošnje.

V KD Rovte-Kolonkovec predavanje o Ameriki

Kulturno društvo Rovte-Kolonkovec vabi na predavanje »Amerika v slik in besedi« Taisije Cesar, v soboto, 20. oktobra 2007, ob 19.30 v Ul. M. Sernio 27. Avtorica večera je obkrožila, si ogledala in posnela svetovno znani Los Angeles, Hollywood, Disneyland in celo bivši zapor Alcatraz med trimesečnem bivanjem v ZDA (država Kalifornija). Obeta se poseben prikaz tega predela onkraj »velike Luže«.

Slovenski državljan na prostosti

Mladi slovenski državljan, ki so ga zadržali pod obtožbo posesti orožja, je na prostosti. Po mnenju javnega tožilca namreč drži razlag, po kateri naj bi skušal narediti samomor. Mladič je v noči na sredo prišel na oddelek za prvo pomoč, bil je ves premočen, na vratu in prsih je imel odrgnine. Po mnenju zdravnika, ki ga je pregledal, so bile rane posledica uporabe strelnega orožja. S primerom so se pričeli ukvarjati karabinjerji, katerim je šele čez nekaj ur povedal, da si je hotel vzeti življenje. Prišel naj bi v Trst, se napil in skočil v vodo, kjer naj bi skušal narediti samomor, vendar naj bi ga krogla je oplazila. Agentov pa ni prepričal, še vedno menijo, da je nekaj nejasnosti, nadaljuje tudi izkanjeni pištole. V mladeničevem avtomobilu so našli le dušilec za pištole. Za usodni korak naj bi se odločil, potem ko je njegovo podjetje, ki ga ima v Sloveniji in ki proizvaja škatle iz lepenke, šlo v stečaj.

Dva uslužbenca osumljena za požare pri Sertubiju

V okviru preiskave o treh požarih, ki so v zadnjih mesecih izbruhnili v prostorih podjetja Sertubi, sta osumljena paznik in eden od delavcev (znanstni sta začetnici PM. in D.C.). Včeraj zjutraj so jima izročili jamstveno obvestilo, ki ga je podpisal namestnik državnega tožilca Federico Frezza in ki je tudi odredil, da prejščejo njuni stanovanji ter omarici, s katerima razpolagata v obratu. Požari pri Sertubiju so izbruhnili 7. aprila, ko je zagorel kup lesa in odpadkov na notranjem dvorišču, 19. maja, ko so plameni zajeli lesene tramove in opuščeni hali, in 19. septembra, ko je ogenj zajel zapuščeno poslopje. Osumljjenca se morata 25. oktobra zglasiti na sodišču.

Prijeli šest Albancev

Policija z miljskega komisariata je v bližini mejnega prehoda pri Škofijah prijela šest albanskih državljanov, ki so skrivaj prestopili mejo. Med njimi je bilo pet mladoletnikov, starih 14-15 let, eden pa je bil polnoletni. Ko so zaledali agente, so skušali pobegniti, vendar se je poskus ponesrečil. Domnevajo, da so tujci le del večje skupine, ki naj bi štela okrog 20 oseb in ki so jo slovenski spremjevalci ponosno pripeljali do meje. Ko se je zdani, so prešli na italijansko stran. Mladoletnike so odpeljali v eno od spremjemih struktur v mestu, polnoletnega Albanca pa so izročili slovenskim mejnim organom.

Končala pod avtomobil

Včeraj se je mestu pripeljalo več prometnih nesreč, najhujša je bila na Drevoredu D'Annunzio, kjer je 75-letna ženska končala pod avtomobil fiat panda. Zadri udarcev v glavo so jo odpeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so jo zadržali za temeljitejše pregledne. Prometna nezgoda se je pripetila tudi v predoru Sandrinelli, vanjo so bila vpletena štiri vozila, vendar ni bil potreben poseg agentov, šoferji so se sami sporazumeli o odgovornostih.

IZLET - Dolinska sekcija SSk

Velika skrb tudi spoznavanju matične domovine

SSk je stranka, ki neglede na svetovni nazor svojih članov in so-mišljenikov, posveča v prvi vrsti skrb zaščiti in uveljavljaju pravic slovenske narodne skupnosti v Italiji. Tem načelom sledi tudi dolinska sekcija SSk, ki ob že omenjenih smernicah stranke skrbi še zlasti za občinske dejavnosti, za varstvo okolja in za ohranjevanje slovenstva ter navad in običajev na ozemlju svoje občine. V tem kontekstu skuša imeti čimvečji stik in dialog z občani ter nuditi priložnosti za širše spoznavanja matične domovine.

V to aktivnost spadajo tudi razvedrilo in skupinski izleti. Letošnji že tradicionalni jesenski izlet je sekcija namenila spoznavanju umetniško-kulturnih spomenikov vzhodnega dela Dolenjske in sicer z obiskom Brežic in Kostanjevico na Krki. Tako je v nedeljo, 6. oktobra zjutraj odpeljal iz Doline avtobus z izletniki in preko Boljuncia in Boršta prečkal mejo na Fernetičih ter mimo Ljubljane in Novega mesta pripeljal do Brežic, mesteca ob sotočju Krke in Save. Družbo je v avtobusu nagovoril sekcijski tajnik Sergij Mahnič. Poleg pozdrava je izletnikom na kratko predstavljal tudi nekatere probleme, s katerimi se sekcija sooča za ohranitev in razvoj

slovenske identitete v občini ter omnenil zadržanje stranke do novega političnega prizorišča, ko se rojeva nova večja politična stranka in smo tudi Slovenci poklicani, da se soočimo z novonastalim političnim položajem.

Glavni cilj v Brežicah je bil ogled starodavnega gradu, ki se dviga na robu starega mestnega jedra in v njem posavskega muzeja. Po postanku in ogledu brežiške župnijske cerkve smo se podali do brežiškega gradu, kjer nas je sprejel in nas vodil strokovno pripravljen vodič, ki je obširno in podrobno prikazal zgodovino mesta ter bivanjske in življenske razmere v zadnjih 500 letih.

Po ogledu brežiškega gradu nas je pot vodila v Kostanjevico na Krki, ki je eno od najstarejših mestec v Sloveniji. Leži na otoku reke Krke in je kot celota z najbližjo okolico vred zaščitenega, saj je priznano za kulturni spomenik prve kategorije. Najprej smo se ustavili v priznani gostilni, kjer so nas poštigli z okusnim in obilnim kosiškom. Po kosišku nas je čakal še obisk starega cistercijanskega samostana, ki mu danes preprosto pravijo »grad«. Ob robu mesteca, ob vznožju Gorjancev stoji stari cistercijanski samostan, ki pa je svojo vlogo

samostana izgubil pred približno dvesto leti. Sprejela nas je prijazna vodička ter obnovila zgodovino samostana, ki je bil med vojno leta 1942 požgan. Po vojni ga je spomeniško varstvo Slovenije več let obnavljalo, tako da se danes zelo lepo predstavi. V tem velikanskem poslopju je danes stalna zbirka z bogatim pregledom slikarskega, grafičnega in likovnega opusa uveljavljenih, v glavnem slovenskih umetnikov. Po strokovno vodenem ogledu številnih prostorov nas je vodička povabila, da si ogledamo še zbirko Forme vive, ki se razprostira okrog gradu in v kateri je več kot sto monumentalnih kiparskih del, iz lesa jih je izdolblo več kot sedemdeset kiparjev različnih narodnosti. Vendar čas nenehno beži in skoraj neopazno pride ura odhoda. Zahvalili smo se naši vodički in se spet vrnili v avtobus ter se odpeljali proti Ljubljani. Po krajšem postanku ob avtocesti smo se zadovoljni in polni novih spoznanj vrnili na svoje domove.

Nedvomno je izlet dosegel svoj cilj, saj je poleg kulturne, znanstvene in zgodovinske plati nudil tudi priložnost za razvedrilo in utrijevanje prijateljstva med udeleženci ter hkrati potrdil delo in prizadevanje sekcije. (A.S.)

ZAHODNI KRAS - Žalostna vest

V Križu slovo od Albina Virginelle

V Križu so se poslovili od Albina Virginelle, dolgoletnega pevca in pevovodje cerkvenega pevskega zborja. Pokojni Bino, kot so ga klicali Križani, je bil v domači vasi zelo priljubljen ne samo zaradi svoje dejavnosti na pevskem področju, temveč tudi zaradi veselega in odprtrega značaja.

Pokojni se je rodil v družini "pri Kani", ki je bila največja družina v Križu, saj se je ocetu Martinu in mami Hortenziji rodil kot šestnajsti otrok. Osnovno in poklicno šolo je dokončal v domači vasi, že kot otrok pa je vzljudil petje in glasbo.

Po drugi vojni je bil gojenec Glasbene matice in vadił razne instrumente, leta 1952 pa je uspešno opravil tečaj za pevovodjo. Moški zbor društva Albert Sirk je vodil do leta 1960, istočasno pa je vodil tudi zbor goriškega Dijaškega doma in doberdolski zbor Jezero. Leta 1961 je prevzel taktirko kriškega cerkvenega

ALBIN VIRGINELLA

zabora in ga vodil več kot štirideset let.

Bino pa ni bil samo pevovodja, temveč tudi dober tenorist. Sredi petdesetih let je skupaj s svakom Hermannom Sulčičem ustanovil glasbeni ansambel, ki je uspešno nastopal na raznih prireditvah v Križu in v sosednjih krajih.

Na Općinah in na Krasu na sploh se pokojnega spominjajo tudi kot dolgoletnega občinskega redarja. Z Binom je odšel zavedni Križan in človek dobrega srca. Izhajajoč iz tega podatka lahko ude-

POKRAJINA - Umetnostni natečaj

Besedo ima čas

Po zamisli tržaške umetnice Lorene Matic - Rok zapade 30. novembra

Dijaki tržaških višjih srednjih šol bodo tudi letos imeli priložnost udeležiti se tretje izvedbe umetnostnega in fotografikega natečaja, ki je nastal po zamisli tržaške umetnice Lorene Matic in ki ima tokrat naslov Questa volta metti in scena ...il tempo. Podpornik in pokrovitelj pobude je, skupaj s tržaškim centrom Unesco, odborništvo za šolstvo Pokrajine Trst, ki je pobudo vključilo v okvir projekta kulturne izmenjave med šolami s slovenskim in italijanskim učnim jezikom. Cilj pobude je spodbuditi ustvarjalnost dijakov, ki se bodo lahko poslužili najrazličnejših vizualnih umetnostnih zvrsti oz. ustvarjalnih tehnik, od slikanja in risanja pa do fotografiranja in ustvarjanja videoposnetkov. Izdelki so lahko sad bodisi truda posameznika kot skupinskega dela. Predlagana tematika je čas, tako v zgodovinskem smislu kot v smislu sprememb in razvoja tržaškega mesta. Ravno letos poteka npr. 150-letnica izgradnje železnice med Trstom in Dunajem, ki predstavlja zelo pomembno obdobje za rast in razvoj Trsta. Izhajajoč iz tega podatka lahko ude-

leženci predstavijo zgodovino Trsta in njegovega razvoja v času ter njegovo prihodnost iz zornega kota teritorija in prebivalstva.

Da se utrdi vez med profesorji in dijaki, je bila poleg nagrad za najboljše dijake-umetnike uvedena tudi posebna nagrada za tiste profesorje, ki bodo najbolje znali vključiti v delo čimvečje število svojih dijakov. Dela bo ocenjeno z žirijo, ki bo na koncu razglasila zmagovalce, pri čemer so predvidene tudi denarne nagrade, najboljša dela pa bodo tudi razstavili.

Zainteresirani morajo svoje izdelke poslati najkasneje do 30. novembra 2007, razpis pa je na razpolago v tajništvih vseh tržaških višjih srednjih šol, medtem ko so informacije dosegljive na številki mobilnega telefona 335-5260411. Nosilec projekta je Tehnični zavod za geometre Max Fabiani, sodelujejo pa še Trgovski tehnični zavod Žige Zoisa, Licej Franceta Prešerna, Pedagoški in družboslovni licej Antonia Martina Slomška in Poklicni zavod Jožefa Stefana.

DOLINA - Gostje iz Nemčije

V duhu prijateljstva in družabnosti

Zadovoljni izletniki na obisku v matični domovini, kjer so si ogledali Brežice in Kostanjevico na Krki

se prvič srečali v popoldanskih urah, so se zvečer uglaseno razlegali po malih dolinskih cerkvic. Zbor Isarlust se je izkazal tudi z nastopom solista in dueta.

Kot je bilo v spremni besedi podčrtano, je društvo Vodnik nameravalo začeti svojo sezono »v duhu prijateljstva in družabnosti. Dva pojma, ki sta dandanes vedno redkejša, si dolinsko društvo postavlja kot cilj« in se trudi, da bi v svoj krog zbralo čimveč starih in novih obrazov. Torej kaj lepšega kot združiti dve kulturi in se obejem srečati z dolgoletnimi znanci.

Na koncu je goste nagovoril še predsednik MoPZ Vojteh Lovriha, ki je prav takoj izpostavil pomen prijateljskih vezi. To, da sta bila prijateljstvo in sodelovanje vezna nit večera, je potrdila tudi županja, ki je podčrtala njun pomen za bodoče generacije in združenost Evrope.

Sproščenost večera se je nato nadaljevala v društvenih prostorih, kjer so se vsi sodelujoči lahko okrepčali in pesem je še naprej grela srca prisotnih. (VodoK)

POKRAJINA TRST

Podaljšan rok za vlogo prošenj za prispevke

Pokrajina Trst sporoča, da je v pričakovanju zaključka postopka za sprejem novega pravilnika podaljšala rok za predložitev prošenj posameznikov ter javnih in zasebnih ustanov za koriščenje prispevkov za pobude oz. manifestacije v prihajajočem letu 2008 na podlagi 12. člena zakona št. 241 z dne 7. avgusta 1990. Rok zapade po novem 31. januarja 2008, da se zainteresiranim omogoči, da predložijo prošnjo na podlagi novih določil. Besedilo novega pravilnika in potrebnih obrzacci bodo od 14. januarja 2008 na razpolago na spletni strani www.provincia.trieste.it - Contributi, možno pa jih bo dobiti tudi v uradu za stike z javnostjo Pokrajine Trst v Ul. S. Anastasio 3 v pritličju, telefon 040-3798512, ob delovnih dneh (razen sobote) od 9. do 12. ure.

ITIS - Danes slovesno odprtje

Zbirka del uveljavljenih mojstrov

Združenje UNA s postavitvijo tako obsežne zbirke sodobne umetnosti uresničuje svojo vizijo povezovanja preko umetnosti in uvejavljanja njene družbene vloge

Danes bodo ob 18. uri na sedežu ITIS (Ul. Pascoli, 31) odprli stalno mednarodno zbirko združenja United Nations of the Arts Academy (UNA) iz Trsta, prisotni bodo predsednik ITIS Elio Palmieri, predsednik združenja UNA Giorgio Cisco in številni tržaški in mednarodni umetniki iz bližnjih Slovenije in Avstrije poleg dijakov Jadranskega zavoda združenega svetu iz Devina.

Osrmedni prostor dogajanja je dom za ostarele ITIS, edina tovrstna struktura v Italiji, ki se lahko počna s tako obsežno stalno zbirko likovnih del znanih sodobnih avtorjev iz našega in drugih italijanskih ter mednarodnih mest, med katerimi so tudi: Chersicla, Cassetti, Carà, Mari, Palčič, Zoitl, Siauss, Manfredi, Erzar, Klančič, Altan, Makoto, Nourdeh, Cisco, Villibossi, Oman, Qing Yue in številni drugi. Stalno zbirko dopoljuje tudi „Zbirka Nia Nanda Cora Quenzatti“ z godovinskimi tržaškimi avtorji, kot so Mascherini, Periš, Staidler, Spacal, Jacobi, Stravisi, Orlando.

Stalna zbirka združenja UNA obsega tristo likovnih del, med katerimi so slike in skulpture, ki jih je ustvarilo stotinpetdeset sodobnih umetnikov iz trideset držav in so sodelovali na simpozijih "Socrate Stavropulos", ki jih je Akademija organizirala od leta 2001 v Trstu in tujini. Ob tej priložnosti bo otvoritev notra-

nje razstavne galerije s prvo razstavo portretov stanovcev, ki živijo znotraj strukture, ki so jih ustvarili mednarodni dijaki umetniških tečajev Jadranskega zavoda združenega svetu iz Devina. Rojstvo zbirke želi obeležiti začetek sodelovanja z ITIS-om, ki se bo razvijalo z vodenimi ogledi za vse stopnje šol v tržaški pokrajini, z didaktično dejavnostjo in izpeljavo likovnih tečajev ter z organizacijo mednarodnih likovnih simpozijev, poleg drugih pobud, pri katerih bodo sodelovali gostje strukture in z razstavno dejavnostjo v prostorih notranje galerije.

V teknu večera bo predstavila Qing Yue, italijansko-kitajska umetnica, performance, predvajali bodo tudi video, ki ga je posnel umetnik Adriano Fabiani med zadnjim Simpozijem, ki se je vrnil leta 2006 kot hommage vstopu Slovenije v Evropo. Združenje UNA, aktivno v Trstu od leta 1994 je s postavitvijo tako obsežne in bogate mednarodne zbirke sodobne umetnosti uresničilo svojo vizijo povezovanja preko umetnosti na medkulturni ravni in potrdilo svojo zaverovanost v njeni družbeni vlogi. Novonastala zbirka je obenem pomembljiva za krajevno stvarnost, saj je sodobna likovna ustvarjalnost dobila končno zaživelu v javnem razstavnem prostoru.

Jasna Merku

Včeraj danes

Danes, PETEK, 19. oktobra 2007

ETBİN

Sonce vzide ob 7.26 in zatone ob 18.13
- Dolžina dneva 10.47. Luna vzide ob 15.05 in zatone ob 23.56.

Jutri, SOBOTA, 20. oktobra 2007

IRENA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 15,6 stopinje C, zračni tlak 1020 mb pada, brezvetrje, vlagi 64-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 18,3 stopinje C.

Lekarne

Od pondeljka, 15.,
do sobote, 20. oktobra 2007
Urnik lekarov: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 18 (040 7606477), Škedenj - Škedenjska ulica 44 (040 816296).
Bazovica (040 9121294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Istrska ulica 18, Škedenj - Škedenjska ulica 44, Trg Libertà 6.
Bazovica (040 9121294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Libertà 6 (040 421125).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč v dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od pondeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 17.30, 19.15, 21.00 »La ragazza del lago«.

AMBASCIATORI - 16.30, 18.30, 20.30, 22.30 »Ratatouille«.

ARISTON - 21.00 »Resa dei conti«.

CINECITY - 19.45 »Michael Clayton«; 18.00 »Invasion«, 16.20 »Star-dust«; 16.05, 22.00 »Resident evil: extinction«; 16.30, 19.40, 22.05 »Quel treno per Yuma«; 16.30, 19.30, 22.00 »Molto incinta«; 15.45, 16.00, 17.00, 18.05, 18.30, 19.30, 20.30, 21.30, 22.00 »Ratatouille«; 22.00

»Quel treno per Yuma«.

EXCELSIOR - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »In questo mondo libero...«.

EXCELSIOR AZZURRA -

16.30, 18.45, 21.00 »Angel - La vita, il romanzo«.

FELLINI - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Stardust«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.20, 18.20, 20.20, 22.20 »Michael Clayton«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Quel treno per Yuma«.

KOPER - KOLOSEJ - 20.30, 22.50 »Slutnja«; 21.00, 23.30 »Gospod Brooks«; 18.10 »Super hudo«; 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 »3D manija«; 18.40, 21.20, 00.00 »Petelinji zajtrk«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 17.30, 19.30, 21.30 »Ratatouille«; Dvorana 2: 16.00, 18.00, 20.10, 22.20 »Molto incinta«; Dvorana 3: 16.30, 20.15, 22.15 »Resident evil: extinction«; 18.15 »Becoming Jane: ritratto di una donna contro«; Dvorana 4: 16.30 »Hairspray«; 18.15, 20.30 »SMS - Sotto mentite spoglie«; 22.15 »Invasion«.

SUPER - Prepovedan mladini pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.10 »Ratatouille«; Dvorana 2: 16.20 »Ratatouille«; 20.40, 22.30 »Resident evil: extinction«; Dvorana 3: 17.40, 20.00, 22.15 »Quel treno per Yuma«; Dvorana 4: 17.40, 20.00, 22.20 »Molto incinta«; Dvorana 5: 17.30, 19.50, 22.15 »Stardust«.

TRADICIONALNI IZLET OLJKARJEV, ki ga organizira Tržaška Kmetijska Zadruga, se bo odvijal v dneh 23., 24. in 25. oktobra in vas bo peljal na ogled Istre in bližnje Dalmine. Poleg oljčnih nasadov in oljarn si boste lahko ogledali Brijone, Opatijo in Otok Krk. Če ste zainteresirani, pokličite na tel. št. 040/8990103 Laura ali 040/8990108 Roberta.

60-LETNIKI DOLINSKE OBČINE prirejajo v soboto, 17. novembra 2007, izlet na Bled in v Begunke k Avsenikom. Javite se najkasneje do sobote, 27. oktobra, na tel. št.: 335-6174714 (Marjan) ali 040-228302 (Marija).

SINDIKAT SPI-CGIL IN KROŽEK AUSER za Kraško Območje vabita na izlet na Trsat-Reka v soboto, 27. oktobra 2007. Za vpis in podrobnejše informacije kličite številke: 040-2024053 in 348-4440474 (g. Pahor) ter 040-327229 (g.a. Milič).

KRUT vabi v nedeljo, 28. oktobra 2007, na prireditve »Starosta mali princ«. Poleg koncerta je organizirana ekskurzija z obiskom Čedad in Benečije. Informacije in vpisovanja na sedež Kruta, Ul. Cicerone 8/b, tel.: 040-360072.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE sporoča, da bo danes, 19. oktobra, ob 21. uri, odpeljal tudi iz Trsta posebni vlak na manifestacijo levice v Rim. Rezervacije do danes 19. oktobra, do 14. ure, na sedež SKP, Ul. Tarabocchia 3, ozioroma na tel. št.: 040-639109.

IZLET KZ NA BURNJAK-PROSTIH JEŠ NEKAJ MEST Kmečka zveza obvešča, da je prostih še nekaj mest na avtobusu za izlet na Praznik kostanja v Benečiji, v nedeljo 21. oktobra.

Odhod avtobusa je predviden ob 7.30 iz Boljunca izpred gledališča

Izleti

RIM, 20. OKTOBRA: manifestacija levice za obrambo socialne države in proti izkoriscanju mladine s časovno negotovimi delovnimi pogodbami, skratka za spoštovanje Prodi-jeva programa. Iz naše dežele bo v Rim odpeljal vlak danes, 19. oktobra 2007, izlet na Trsat-Reka v Begunke k Avsenikom. Javite se najkasneje do sobote, 27. oktobra, na tel. št.: 335-6174714 (Marjan) ali 040-228302 (Marija).

SINDIKAT SPI-CGIL IN KROŽEK AUSER za Kraško Območje vabita na izlet na Trsat-Reka v soboto, 27. oktobra 2007. Za vpis in podrobnejše informacije kličite številke: 040-2024053 in 348-4440474 (g. Pahor) ter 040-327229 (g.a. Milič).

KRUT vabi v nedeljo, 28. oktobra 2007, na prireditve »Starosta mali princ«. Poleg koncerta je organizirana ekskurzija z obiskom Čedad in Benečije. Informacije in vpisovanja na sedež Kruta, Ul. Cicerone 8/b, tel.: 040-360072.

SKD TABOR - V OKTOBRU V PROSVETNEM DOMU NA OPĆINAH: v nedeljo, 21. oktobra 2007 »Jesenki dan« s pohodom, skupnim kosišom, kostanji in ex-temporejem za otroke; v ponedeljek, 22. oktobra ob 20. uri Riccardo Illy: La rana cinese. Ob prisotnosti avtorja bo srečanje vodil Bojan Brezigar; v nedeljo, 28. oktobra ob 18.00 - »Openka glasbena srečanja«: duo Martina in Marko Feri. Čakamo vas!

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE ZA BIODINAMIČNO KMETOVANJE prireja danes, 19. oktobra, ob 20. uri, v Kulturnem društvu Ivan Grbec, Škedenjska ul. 124 - Trst, predavanje na temo: PREHRANA IN BIODINAMIČNO KMETOVANJE, primerjalna analiza med industrijsko, biološko in biodinamično metodo kmetovanja. Predavatelj je dr. Michele Codogno, univerzitetni raziskovalec, docent rastlinske ekologije. Vstop prost.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA vabi na »24 ur pleha ali maraton ljubiteljev pleh glasbe«. Pričetek jutri, 20. oktobra 2007, ob 19. uri, zaključek v nedeljo, 21. oktobra, ob 19. uri v Praproto, v ogrevanem šotoru na šagi pod borovci. Vabljeni vaški veseljaki, vse godbe, skupine narodnozabavne glasbe, ljudski godci in vsi, ki znate zaigrati eno po domače. Prijave in info: tel. 347-6849247 (Erik) ali info@godbanabrezina.it ali fax 040-2529063.

KD ZA UMETNOST KONS KC L.BRATUŽ vladljivo vabita na odprtje razstave »Interars mednarodni projekt vizualnih umetnosti/Večdisciplinarne umetniške delavnice« v galeriji KC L.Bratuž, Drevored XX. septembra, 85 (Gorica), danes, 20. oktobra ob 19. uri.

KD IVAN GRBEC iz Škedenja prireja v nedeljo, 21. oktobra 2007, ob 18. uri, v družbenih prostorih »Jesenki koncert«. Nastopajo: Tamburaški ansambel F. Prešeren iz Boljunca, pod vodstvom Ervina Žerjala in solistka Marjetka Popovski.

KRD DOM BRŠČIKI vabi v nedeljo, 21. oktobra 2007, ob 18.30, v družene prostore na ogled satirične komedije »Kdor išče, najde!« Avtorja Fabrizio Polojaz in Paolo Tance; igra gledališka skupina Slovenskega kulturnega kluba; režija Lučka Susič. Popoldan bodo uvedli gojenici Glasbene matice iz oddelka za zabavno glasbo in jazz, iz razreda prof. Andrejke Možina.

RADIJSKI ODER obvešča, da bo v nedeljo, 21. oktobra, na sporednu predstavo Gledališčega vrtljaka »Mali Ribič« v izvedbi LG Jože Pengov iz Ljubljane. V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu (Ul. Brandesia 27), ob 16. uri (red SONČEK) in ob 17.30 (red ZVEZDA).

ZSKD obvešča, da se bo v nedeljo, 21. oktobra, na Pomorski postaji v Trstu, odvijala deželna zborovska revija »COROVIVO«. Prvi koncert bo ob 10. uri, nastopajo: società polifonica »S.Maria Maggiore« (TS), Insieme »Lumen vocale« (Videm), Officum Consort (PN), Coro Guarneriano (Videm), associazione corale »Città di Gradisca« (GO), coro polifonico »Città di Pordenone« (PN), vokalna skupina »Ars Musica« (GO). Drugi koncert bo ob 14.30, nastopajo: OPZ »Le note allegre« (GO),

Prireditve

SKD TABOR - V OKTOBRU V PROSVETNEM DOMU NA OPĆINAH: v nedeljo, 21. oktobra 2007 »Jesenki dan« s pohodom, skupnim kosišom, kostanji in ex-temporejem za otroke; v ponedeljek, 22. oktobra ob 20. uri Riccardo Illy: La rana cinese. Ob prisotnosti avtorja bo srečanje vodil Bojan Brezigar;

DRUŠTVO ZA UMETNOST KONS - Pogovor z Jano Pečar

Mednarodni projekt Interars se srečno približuje zaključku

Po oceni koordinatorke je obračun enoletnega projekta nedvomno pozitiven

Krog je začrtan: mednarodni projekt vizualnih umetnosti Interars prehaja v zaključno fazo. V galeriji goriškega Kulturnega centra Lojze Bratuž bodo nočjo (ob 19. uri) odprli razstavo, na kateri bodo svoja dela predstavili udeleženci petih večdisciplinarnih delavnic. Ob 21.30 pa bo na Jazbinah, kjer je pred letom dni potekala prva delavnica, na sporednu performans Besede-Parole-Words z Dašo Grgič in Luca Quaio. Pred nočojšnjim odprtjem smo se pogovorili z Jano Pečar, ki je v imenu Društva za umetnost Kons koordinirala enoletni projekt.

»Svoja dela bodo predstavili ustvarjalci, ki so med novembrom in julijem sodelovali v naših delavnicah na Jazbinah, v Piranu, Čedronu, Pliskovici in Lonjerju. Naš glavni partner je namreč bila Italijanska unija, zato so delavnice potekale na obeh straneh meje. Sodelujoči umetniki pa so bili pripadniki tako slovenske manjšine v Italiji kot italijanske v Sloveniji, a tudi obeh večinskih narodov.«

Tako bo tudi zaključna razstava potekala na obeh straneh meje ...

»Potem ko bo razstava nekaj tednov na ogled v goriškem centru Bratuž, jo bomo 22. novembra odprli tudi v Kopru, točneje v Pretorski palači ter na sedežu Skupnosti Italijanov Santorio Santorio. Za postavitev je bila zadolžena Luisa Tomasetig, ki je sledila poteku vseh petih delavnic, pomagali pa so ji tudi drugi člani društva Kons.«

Kliko umetnikov je sodelovalo pri projektu Interars?

»Triinideset. Večina se je ukvarjala s slikarstvom, ostali s fotografijo, video art, inštalacijami, glasbo in plesom. Zato bo tako v Gorici kot v Kopru svoja dela predstavilo petindvajset umetnikov: Gabriele Bonato, Kristian Sturi, Luisa Tomasetig, Daria Vlahov, Alena Sottler, Franko Vecchiet, Emilija Podavoršek, Riccardo Baldassari, Daniela Farusin, Egon Hreljanovič, Mauro Stipanov, Fabiola Faidiga, Mirna Viola, Luka Stojnič, Marko Faganel, Bruno Paladin, Samo Onič, Manuela Paladin, Fulvia Zuđić, Jasna Merku, Anda Klančič, Cvetka Hojnik, Serena Bellini, Simon Kastelic in Matija Debeljuh. Glasbenika Tomaz Nedoh in Tomaž Kolar bosta nastopila na nočojšnjem odprtju, plesalca Daša Grgič in Luca Quaia pa okrog 21.30 na Jazbinah. Medtem ko bo koprsko odprtje obogatil nastop glasbenikov Martine Feri, Amande Vidic, Marika Čepaka in Marsella Marinšek.«

Istočasno bo izšel tudi katalog.

Na slikah: desno
ena izmed
delavnic, spodaj pa
Jana Pečar

»V katalogu, ki ga je oblikoval Studio Link, bodo predstavljena dela in življenjepisi vseh sodelujočih.«

Kakšen je obračun tega enoletnega projekta?

»Nedvomno pozitiven. Seveda bilo je tudi nekaj težav, predvsem birokratske in administrativne narave, kar pa je značilnost vseh evropskih projektov. Društvo za umetnost Kons je mlado društvo, ki ga sestavljajo ljubitelji umetnosti in torej nismo imeli izkušenj na tem področju. Poleg tega smo v glavnem brez stalne službe, kar tudi ne poenostavlja dela. Zato smo se tudi oprli na Eroservis in Zvezo slovenskih kulturnih društev.«

Positivnih plati pa je nedvomno več. In ne mislim samo na umetniške izdelke, ki so nastali v sklopu projekta, ampak na primer na njegovo čezmejno plat, na dejstvo, da so se pripadniki večinskih in manjšinskih skupnosti prepletali, se spoznavali. Različni ustvarjalci so skupaj delali in živelni, eksperimentirali, se soočali v istem ateljeju. Iz teh individualnih stikov so se že rodila nova umetniška sodelovanja in to je najbrž največji uspeh Interarsa.«(pd)

RIM - Drugi filmski festival

Uspešen in bleščeč začetek

Prva je na festivalu zasijala Monica Bellucci, otvoritveni večer pa je bil posvečen predvsem Sophii Loren

Festival velikih rekordov. Druga izvedba rimskega filmskega praznika, ki je prvič zaživel pred letom dni in zaradi katerega se je dvignilo nič koliko polemik predvsem zaradi navidezne konkurenčnosti z že zgodovinsko beneško Mostro, se ob svojem drugem rojstnem dnevu ponosa z neverjetnim uspehom, saj so samo do včeraj prodali že triinrideset tisoč vstopnic. Sophia Loren, Monica Bellucci, Gerard Depardieu, Jane Fonda, Francis Ford Coppola, Terrence Malick, Robert Redford, Mary Streep, Tom Cruise, Sean Penn in Benicio Del Toro so samo nekatera od blestečih imen, ki se v teh dneh izkrcajo na rimske letališču Fiumicino in ki se bodo seveda v vlogi protagonistov vse do 27. oktobra sprejavili po rimske rdeči preprogi.

Prva je po njem že včeraj hodila ena osrednjih dam italijanskega filma, ki že nekaj let živi v Parizu, Monica Bellucci, junakinja Corneajevega dela Le deuxieme souffle. Otvoritveni večer rimske pobude pa je potekal predvsem v znanimenu Sophie Loren, ki je včeraj blestela v rdeči Armanijevi obleki. V gledališču Sistina so ji namreč sinoči izročili Acting Award rimskega festivala in s tem zapečatili prijateljstvo župana in zdaj tudi tajnika Demokratske stranke, Walterja Veltronija, ki je Sophiji izkazal svoje prijateljstvo že pred dobrim letom, ko ji je rimska občina po-

svetila biografsko razstavo znotraj Vittoriana.

Sicer pa je v rimskem avditoriju včeraj kar mr. golelo pobud. Ob filmu in glasbi je namreč svoj prostor dobila tudi fotografija. V foyerju dvorane Sino-poli je pobudnik celotnega festivala, Veltroni odprl razstavo fotografij tiskovne agencije Ansa, z naslovom Roma, set tra le stelle (Rim, set med zvezdami). Fotografiji pa so letos prireditelji želeli dodati se umetniški trenutek in tudi svečano rdečo preprogo okrasili s skulpturo tajškega designerja Sakula Intakula, ki je svojo instalacijo seveda posvetil svetu gibljivih sličic. Gigantski filmski trak je namreč okrašen s štiritočimi belimi azalejami, ki skoraj kot snežinke božajo sedmo umetnost. V resnici gre pri tem za living sculpture, kot je o svojem delu povedal načrtovalec.

In še ena roža italijanskega filma je zacetela ravno znotraj otvoritvenega dne. Anni Magnani je namreč Gilles Jacob, direktor Festivala v Cannesu, posvetil osemminutni kratkometražni portret Anna Magnani, Lupa romana, v katerem je rimska igralka predstavljena v obliki kolaža številnih interpretacij, ki jih je odigrala v delih Rossellinija, Viscontija, Pasolini in Renoira. Da pa se rimske praznik želi očitno približati festivalu v Cannesu, dokazuje tudi pobuda, ki bo sicer na sporedu danes, ko bo spet Gil-

les Jacob uvedel skupinski film šestintridesetih svetovnih avtorjev Chacun son Cinema, s katerim so se na Azurni obali maja poklonili šestdeseti obletnici festivala v Cannesu.

Eden osrednjih trenutkov devetdnevnega praznika pa je že napovedan za soboto, ko bo starosta svetovnega filma, Francis Ford Coppola predstavil svoje najnovejše delo Youth without youth in se obenem udeležil tudi lekcije posvečene njegovi filmografiji in srečanja s publiko.

»Mislim, da bo letosni festival popoln,« je dejal Veltroni, »in to ne samo zaradi številne in ugledne prisotnosti največjih predstavnikov svetovne kinematografije, temveč tudi zaradi izredne kakovosti predstavljenih del.« Med tem bo kar nekaj pozornosti posvečene tudi italijanski produkciji.

Rim si je izbral za premierno predstavitev svojih del kar nekaj italijanskih avtorjev, od Carla Mazzacurati, do Silvia Soldinija, Daria Argenta, Emilia Greca, Cristine Comencini. Mazzacurati je novi celovečerek, posvečen življenju v industrializiranem severo-vzhodu, na bregovih reke Pad, bo predstavljen že danes.

Osrednjo festivalsko nagrado bo tako kot lani podelila žirija publike, ki ji letos predseduje sarajevski oskarjev nagrajenec Danis Tanović. (Iga)

VERDI - Koncert F. Chaslin v vlogi dirigenta in pianista

Tri mojstrovine francoske glasbe s francoskim dirigentom so bile mikavno vabilo na peti koncert simfonične sezone tržaškega gledališča Verdi; odnesli smo tri različne vtise, kot bi Frédéric Chaslin z menjavo oblike spremenil tudi glasbeno sliko: siv jopič za Debussyja, v sami srajci je nastopil kot pianist v Ravelovem koncertu, Berliožovo simfonijo pa je dirigiral v fraku. Mimo teh površnih opazk velja razčleniti in utemeljiti različne izide: Prélude à la pres-midi d'un faune je Chaslin vodil elegantno in natančno, solistično vlogo je odlično odligral flavist Giorgio di Giorgi, vzdružje simfonične pesnitve, ki jo je Debussy komponiral na Mallarmejev tekst, je bilo vseskozi prežeto s pastelnimi barvami, ko pa se glasba razbohoti, je dirigent zmanjšalo strastnega podoživljavanja in emocije so ostale na površju. Morda je bila temu delno kriva zaskrbljenost za naslednjo točko: Chaslin si je zastavil skoraj nemogoč nalogo, kajti Ravelov Koncert v G potrebuje celega pianista in celega dirigenta, mojster pa je ob dvojni vlogi moral nujno razpoloviti pozornost med klavir in orkester. Precenjevanje svojih sposobnosti ali podcenjevanje zahtevnosti glasbe? Škoda, kajti Chaslin je nedvomno soliden pianist, toda v tem slučaju se ni mogel povsem predati interpretaciji; partitura je dokaj kompleksna, vstopi posameznikov in orkestralnih oddelkov niso sami po sebi umevni, roke so se neprestano oddaljevale od tipk - sicer brez večjih pomanjkljivosti -, da bi koordinirale orkestrsko spremljavo. Zaradi tega je bil tudi klavir usmerjen z repom proti orkestru, kar je delno osiromašilo zvok. Ravelova mojstrovina je kljub vsemu zaživila s svojimi genialnimi potezami, orkester se je v nelahkem položaju zadovoljivo odrezal, občinstvo je pianista-dirigenta nagrađilo z dolgimi aplavzi in si kot dodatek prislužilo parafrizo Wagnerjeve Isoldes Liebestod: čudoviti, ganljivi poslednji spev obupane Isolde pa je Chaslin interpretiral kot virtuozen etudo in pri tem preslišal globoke emocije, ki jih ta glasba nosi v sebi.

Symphonie fantastique op.14 je Hector Berlioz spisal celo stoletje pred Ravelovim koncertom; če pomislimo na glasbeni slog, ki je prevladoval v Evropi leta 1830, se kar ne moremo načuditi držnosti in izvirnosti te partiture. Program, ki ga Berlioz navaja, opisuje neizpolnjeno ljubezen do irske gledališke igralki Harriet Smithson, ki ga je preganjala in mučila kar nekaj let, naposlед pa se je srečno izšla s poroko. Sanje, strast, reminiscence na ples, pastoralni prizor, pa še nočno moro po zastrupitvi z opijem, grozljive privide mrtvaškega pleša in usmrtnite, vse to je sedemindvajsetletni skladatelj stkal v glasbeno priroved, ki se posluži povsem novih zvočnosti. Tržaški orkester je igral v polni zasedbi ter nasičil dvorano z mogočnostjo trobil in tolkal, mehko in toplo so zazvenela godala, v pastoralnem prizoru pa sta zablestela Giovannij Scocchi na angleškem rogut ter oboistka Paola Fundaro. Frédéric Chaslin je simfonijo vodil zelo samozavestno, na pamet kot sicer celotni program, kar vsekakor priča o neobičajnem talentu. Kar najbolj izstopa v njegovi glasbeni osebnosti, je brillantnost, morda s kančkom samovsčnosti, ki rada prezre globlje in bolj subtilne odtenke. Izvedba Berliožove simfonije je bila v tem smislu že najbolj povedna: efekti niso izostali, dolgi in navdušeni aplavzi so povsem upravljeno nagradili izvrstno igro orkestra. Naslednji koncert bo dreviš ponovitvijo v nedeljo popoldne vodil slovenski dirigent Marko Letonja.

Katja Kralj

"Lepote in dobrote narave" že v deseto

Slavnostno odprtje razstave bo danes ob 16. uri. Jutri in v nedeljo bo razstava odprta ves dan, med 9. in 20. uro.

Tradicionalna vrtnarska razstava Lepote in dobre narave v Šempetu pri Gorici bo ob jubilejni 10. ediciji uvedla nekaj novosti na čelu s prodajo razstavljenih izdelkov. S tem postaja še veliko bolj zanimiva za svoje zvesto občinstvo, ki postaja iz leta v leto bolj množično.

V Šempetu pri Gorici so organizatorji poskrbeli, da bo med 19. in 23. oktobrom v prostorih Športnega centra Hit pestro dogajanje. Rdeča nit strokovnega dela razstave so vrtnice in njihova vzgoja, za zanimivost, ki bo privlačila tudi najmanjše pa so poskrbeli z bučo velikanco, ki tehta neverjetnih 233 kilogramov.

Vrtnarsko razstavo so Šempetci prvič v manjšem obsegu organizirali leta 1997, kjer so slovenski vrtnarji predstavili svoje delo in pridelke. Razstava je leti pridobivala na pomenu in številčnosti razstavljalcev in obiskovalcev. Vedno so ji dodali kaj novega, tako da je postala največji vrtnarski dogodek v zahodnem delu Slovenije. Leta 2006 je razstava dobila tudi mednarodno noto, saj so se med razstavljalce priključili še italijanski vrtnarji. Tokrat se bodo predstavili gojitelji okrasnih rastlin, zelenjave, cvetličarji, čebelarji, vinarji, sirarji, društva kmečkih žena, turistična društva...

Svojo dejavnost bo javnosti opisala in razložila domača Poklicna in tehnična kmetijska živilska šola, vse številčnejši kmetje, ki pridelujejo na okolju prijazen način, bodo poskrbeli za širjenje zavesti o zdravem načinu življenja in primerem odnosu do narave. Gobarje in ljubitelje sprehodov po travnikih in gozdovih velja opozoriti na gobarski razstavo, ki jo pripravljata gobarski družini iz Nove Gorice in Ilirske Bistrike. Dogajanje povezano s priljubljenim konjičkom med Primorci bo izrazito vsebinsko in strokovno, začelo pa bo v soboto ob 14. uri. Že uro kasneje (ob 15.00) bo goriški strokovnjak mag. Gabrijel Seljak

Na razstavi se boste lahko tudi posladkali!

določal gobe, ki jih bodo na razstavo lahko prinesli kar obiskovalci sami.

Tudi sicer bo imela letošnja razstava veliko strokovnih in vsebinskih dogodkov v obliki predavanj, degustacij, delavnic in svetovanj. Že takoj po odprtju dogodka, ki ga v povprečju obišče več kot 5.000 obiskovalcev na leto, bodo lahko prisotni degustirali medene izdelke Čebelarskega društva in se pogostili z jabolčnimi dobrotami, ki jih bo pripravil Aktiv kmečkih žena Vogrsko. Gojenci Poklicne in tehnične kmetijske živilske šole bodo v soboto zjutraj zastonj analizirali prinesene vzorce vina in jim določali alkoholno stopnjo. Ob 15. uri bodo prikazali izdelavo in oblikovanje slanega testa, v nedeljo zjutraj pa sledi delavnica o zeliščih in njihovi uporabi. Za romantične duše bodo ob 15. uri izdelovali suhe šopke, že dopoldan pa prikazali načine urejanja bonsajev. Dobro je vedeti, da bodo vsa strokovna predavanja vodili strokovnjaki za posamezna področja. V soboto bo v okviru rdeče niti celega konca tedna, vzgoje vrtnic, predavanje Edija Prošta. Jože Šturbelj bo prisotne seznanil o novostih v vrtnarstvu v letu 2008, Slavko Zgonc pa o vzgoji in varstvu balkonskega cvetja. V nedeljo bosta dr. Marinka Osvald in dr. Jože Osvalt predavala o možnostih razvoja

PROGRAM:

SOBOTA 20.10.2007
od 9:00 do 18:00 Degustacija-prodaja dobrot iz Vipavske doline
od 9:00 do 12:00 in 15:00 do 17:00 Delavnice Poklicne in tehnične kmetijske živilske šole
14:00 Otvoritev gobarske razstave
15:00 do 17:00 Določanje prinesenih gob
16:00 Strokovno predavanje: Oskrba vrtnic
18:00 Strokovno predavanje: Vzgoja in varnost balkonskega cvetja

NEDELJA 21.10.2007
od 9:00 do 12:00 in 15:00 do 17:00 Delavnice Poklicne in tehnične kmetijske živilske šole
od 9:00 do 12:00 Degustacija kraških dobrot
10:00 Degustacija in predstavitev jedi "DOBROTE NARAVE"
11:00 Prikaz urejanja bonsajev
16:00 Strokovno predavanje: Možnosti razvoja vrtnarstva v Vipavski dolini
18:00 Strokovno predavanje: Odporne sorte sadja za naš vrt

LETOŠNJA KLJUČNA NOVOST JE VSEKAKOR TA, DA BODO OBISKOVALCI LAHKO TUDI KUPILI RAZSTAVLJENE PRIDELKE.

GARDEN CENTER

1.500 kvm razstavnega prostora

* Pestra izbira zelenih in cvetočih rastlin za zaprete in odprte prostore
* Pohištveni dodatki, okraski in ideje za darila
* Raznovrstna semena, črne prsti, gnojila in vase
Na tisoče zelo zanimivih predlogov po zmernih cenah
KRMIN, ul. Isonzo 101, Drž. cesta Gorica - Krmin, Tel. 0481.60471

Oktoper, mesec ciklam in lončnih krizantem
Pestra izbira čebulic, grmovnic,
zimzelenih rastlin in sadnih dreves

DARILNI ARANŽMAJI
PESTER IZBOR TOSKANSKE TERAKOTE

Gorica, državna cesta za Trst, nasproti mirenskemu letališču, Tel. 0481.20075

VRTNARSTVO, KMETIJSKI STROJI, SERVIS

POSEBNA JESENSKA PONUDBA

AGRICOLA CHITTARO

Kubota

VILLA VICENTINA - D.C. ČERVINJAN - TRST, TEL. 0431 969111

Vabimo na ogled 10. razstave "LEPOTE IN DOBROTE NARAVE" v Hitovem športnem centru v Vrtojbi

Združenje vrtnarjev Slovenije
Bilje 1
5292 Renče

Urnik razstave:
Petek: 16.00 - 20.00
Sobota: 09.00 - 20.00
Nedelja: 09.00 - 20.00

L'AGRARIA

AGRONOM GIORDANO RIOSA

Več kot dvajset let izkušenj zagotavljajo najvišjo kakovost po najbolj ugodni ceni

MOTORNÁ KOSILNICA

od 55,00 €
in od 150,00 €

MOTOKULTIVATOR

od 950,00 €
in od 177,00 €

MOTORNÁ ŽAGA

od 85,00 €
in od 177,00 €

ELEKTRIČNE ŠKARJE ZA ŽIVO MEJO

od 49,00 €
in od 300,00 €

MOTORNÁ TLACÍLKA

od 255,00 €

PLINSKI ŽAR
od 94,00 €

SESALNIK PUHALNIK ZA LISTJE
od 57,00 €

ELEKTRIČNE ŠKARJE ZA ŽIVO MEJO
od 49,00 €
in od 300,00 €

SVETOVANJE IN SERVIS

PARKOVNI TRAKTOR

od 1.500,00 €

PREKOPALNIK

od 358,00 €

AGREGAT

od 177,00 €

MOTORNÁ KOSA

od 135,00 €

VISOKOTLAČNI ČISTILNIK

od 103,00 €

BIO DROBILNIK

od 165,00 €

KOMPRESOR

od 115,00 €

2 LETI POPOLNE GARANCIJE ZA VSE STROJE

Semena, krma, fitokemija, enologija
ornitologija, plastika
vse za vrtnarstvo in hortikulturo

AWS.IT

GORICA - Pokrajinski svet sprejel peticijo konzulte v zvezi s televizijskim signalom RAI TRI bis

Vidljivost slovenskega programa naj bo zagotovljena v vseh občinah

Fabbro: »Pokrajina namerava podpirati pobude konzulte« - Odobrili tudi resolucijo o nakupu vile Olivo

Goriški pokrajinski svet je sprejel peticijo konzulte za slovensko manjšino, ki opozarja na problematiko vidljivosti televizijskega signala RAI TRI - bis na Goriškem. Dokument, ki ga je konzulta odobrila julija, je na sredinem zasedanju pokrajinskega sveta predstavil predsednik Alessandro Fabbro. Večina in opozicija sta se za podporo slovenski konzulti izrekli soglasno. »O peticiji sem se že pred zasedanjem pokrajinskega sveta pogovoril z načelniki svetniških skupin, ki so soglašali z vsebinom dokumenta. Kot sem že zagotovil predsedniku Petru Černicu, namerava pokrajina podpirati pobude konzulte,« je povedal Fabbro.

Konzulta za slovensko skupnost v peticiji opozarja, da je sprejemanje signala RAI TRI - bis v slovenskem jeziku omejeno le na nekatere občine goriške pokrajine, na območju katerih je slovenska narodna manjšina zdogovinsko prisotna. »Konzulta ugotavlja, da signal ni viden na območju občin Tržič, Ronke, Zagraj, Krmin, Dolenje ter v nekaterih predelih sovodenjske, doberdobske, števerjanske in goriške občine,« pišejo v peticiji člani konzulte in podčrtujejo: »Na podlagi storitvene pogodbe za leto 2007,

ki sta jo 5. aprila podpisala RAI in ministerstvo za telekomunikacije, Evropske listine regionalnih in manjšinskih jezikov, ki jih je italijanska republika ratificirala, ter na podlagi zakonov 482/99 in 38/01 podpisani prosijo za kritje celotnega težitorija, na katerem je v goriški pokrajini prisotna slovenska manjšina, s televizijskim signalom RAI 3 - bis v slovenskem jeziku.« Konzulta ne nazadnje predлага, naj se resolucijo z zahtevo pošlje predsedniku vlade Romelu Prodiu, predsedniku dežele FJK Riccardu Illiju, predsedniku upravnega sveta RAI Claudiu Petruccioliju, direktorju deželnega sedeža RAI Robertu Colliniju, predsedniku paritetnega odbora Bojanu Brezigarju, odgovornemu uredniku slovenskega novinarskega oddelka deželnega sedeža RAI v Trstu Mariju Čuku in odgovorni za slovenske programe deželnega sedeža RAI v Trstu Mirjam Koren.

Pokrajinski svet je odobril z glasovi večine tudi dokument za nakup palače Olivo, ki je prejšnjih tednih sprožil vel polemik s strani nekaterih svetnikov. »Dokument smo odobrili z dvanajstimi glasovi za in osmimi proti,« je povedal Fabbro. (Ale)

Televizijska antena na Vrhу sv. Mihaela

BUMBACA

JAMLJE - Srečanje sekcijske VZPI-ANPI Dol-Jamle

Pozivajo mlade generacije, naj negujejo partizansko dediščino

S srečanja sekcijske VZPI-ANPI Dol-Jamle

GORICA - Sklep pokrajinskega odbora VZPI-ANPI

Iz blagajne borčevske organizacije dva tisoč evrov za bolnico Franja

Ker je živih prič odporniškega gibanja vedno manj, morajo mlajše generacije še bolj skrbno negovati dediščino osvobodilnega boja in se še odločneje upirati poskusom potvarjanja zdogovinskega dejstva. Tako je v nedeljo poudaril predsednik sekcijske VZPI-ANPI Dol-Jamle Jordan Semolič na vsakoletnem partizanskem pik-niku, ki je tokrat potekal v gostilni Pahor v Jamleh. V svojem pozdravnem nagovoru je Semolič obsojal poskus, da bi v Ajdovščini odkrili kip Marku Natlačnu, »ki je bil narodni izdajalec in je po fa-

šistični okupaciji ljubljanske pokrajine pisal zahvalno in vlijudno pismo Mussoliniju.« Po mnenju Semoliča se tisti, »ki se ogrevajo za taká dejanja, zasmehujejo trpljenju in žrtvam partizanov ter celotnemu osvobodilnemu gibanju.« V imenu doberdobske občinske uprave je udeležence pik-nika pozdravil podžupan Nardio Gerolet, v imenu jameljskega kulturnega društva Kremenjak pa Jordan Radetič, ki je med drugim poudaril, da bi brez osvobodilnega boja mlajši rodu ne živel v svobodi.

Pokrajinski odbor VZPI-ANPI je pristopil k akciji za obnovo bolnice Franja in v ta namen iz svoje blagajne prispeval dva tisoč evrov. »Vse sekcije pozivamo, naj po svojih finančnih zmožnostih pristopijo k pobudi za obnovo bolnišnice, ki je med letoma 1943 in 1945 nudila zdravniško oskrbo številnim partizanom, med katerimi so bili tudi Italijani,« je poudaril predsednik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI Silvano Bacicchi. Njegovemu pozivu se je že odzvala goriška sekacija borčevske organizacije, ki je na sredinem zasedanju namenila obnovi porušene partizanske bolnišnice tristo evrov. Po besedah goriškega predsednika Silvina Poletta so na zadnjem srečanju razpravljali tudi o skorajšnjem padcu schengenskih mej, pri tem pa so podprtli predlog občinskega svetnika Aleša Waltritscha, da naj se decembra praznik prirede na mejnem prehodu med Škabrijelovo in Erjavčevico ulico.

Solidarnostni večer

V ponedeljek, 22. oktobra, ob 20.30 bo v Kulturnem domu v Gorici dobrodelni glasbeni večer v pomoč poplavljencem v dolini reke Sore. Nastopili bodo pevski moški zbor Jezero iz Doberdoba, ženski pevski zbor Danica iz Vrha, pevski zbori iz krajev, ki jih je prizadel ujma, in godba krvodajalcev iz Vileša. Solidarnostni večer prirejajo sekcijski krvodajalci iz Sovodenja in Doberdoba ter goriški Kulturni dom.

SOVODNJE - Šah

Kraški turnir osvojili Madžari

Z dvojnim slavjem madžarskih šahistov se je zaključila deseta izvedba Kraškega turnirja, ki se je vršil v nedeljo v polodanskih urah v Kulturnem domu v Sovodnjah. Mednarodno tekmovanje, ki ga prirejata šahovska krožka z Gorice in Novo Gorico pod pokroviteljstvom občin Sovodnje in Nova Gorica, je namenjeno osnovnošolcem in poteka po švicarskem sistemu s sedmimi srečanji, kjer ima vsak šahist 15 minut časa za razmišljanje. Osvojene točke pridejo v poštev tako za razvritstev posameznikov, kot tudi za skupinsko lestvico.

Tudi letosnja deseta jubilejna izvedba je privabilo v Sovodnje predstavnike številnih osnovnih šol z Goriške pokrajine, sosednih obmejnih občin iz Slovenije - prisotno je bilo tudi zastopništvo pobratene občine Škofja Loka - ter seveda z Madžarske, ki so kot v vseh dosedanjih izvedbah opravili levji delež. Vsega skupaj se je Kraškega turnirja udeležilo 46 mladih šahistov. Med posamezniki je prvo mesto osvojil Daniel Szentmihalyi (šola Ovar), drugi je bil Svarun Asanin (Fran Erjavec - Nova Gorica), tretja pa Diana Horvath. Med ekipami je največ točk zbrala šola iz Ovara, pred osnovnošolci iz Doberdoba in ekipo z Mosona. Na nagrjevanju sta bila prisotna odbornik za šport na sovodenjski občini Marko Lutman in Jozef Krug v zastopstvu občine Mosonmagyarovar. Oba sta podčrtala pomembnost pobude, ki presega zgolj tekmovalni aspekt in nudi otrokom možnost snidenja s sovrstniki iz drugih držav.

Zgodnja trgatev? Pripravljeno je novo belo vino

Prišlo je vino REBULINO

Čas je za kostanj in za sladko novo belo vino

Člani Krmanske zadružne kleti - Cantina Produttori Cormons vas vabimo v vinoteko "Vinograd sveta" v ulico della Pace 31 v Krmin, kjer vam bomo za nakup vina "Rebulino" v petlitrski embalaži podarili kostanj.

VABILO V CANTINIERE

v Borgnanu pri Krminu v ulici Bellini 61 in v Čedadu v drevoredu Libertà 50 pri "Corte Longobarda", zraven Zadružne mlekarne iz Čedadu in Nediških dolin, nasproti železniški postaji, lahko kupite in poskusite vino **Rebulino s kostanjem** in druga priznana vina cenjenih DOC regij Furlanije, Italije in Evrope.

CANTINA PRODUTTORI CORMONS - KRMINSKA ZADRUŽNA KLET - UL. VINO DELLA PACE, 31 - TEL. 0481/60579 - 61798
CANTINIERE - ULICA BELLINI 61 - BORGNA - KRMIN - TEL. 0481/67461 • CANTINIERE - DREV. LIBERTÀ 50 - ČEDAD - TEL. 0432/701875

Cantina Produttori
CORMONS

Prosit!

GORICA - Srečanje med občino, direkcijo gradbenih del in odborom trgovcev

Septembra prihodnje leto bo Travnik na novo tlakovani

Cesta pred palačo prefekture od ponedeljka ne bo več prevozna - Trgovci proti zaprtju predora Bombi

TRŽIČ - Aretirali 51-letnega moškega

S pištolo v nahrbtniku je kolesaril po mestu

Karabinjer z zaseženo pištolo

ALTRAN

Aretirali so ga, ker je pri sebi imel polavtomatsko pištolo tipa Steyr kalibra 6,35. Zaradi nedovoljene posesti orožja so ga v sredo po hitrem postopku obsodili na eno leto zapora, ker doslej še ni imel opravka s pravico, pa so ga pogojno že izpustili na prostot.

51-letnega G.D.C. iz Ronk so aretirali tržički karabinjerji v ponedeljek zvečer. Prijeli so ga med tem, ko se je vozil s svojim gorskim kolesom. Na hrbtu je nosil nahrbtnik, v katerem je poleg male pištote hranišča nekaj nabrojev. Moški se je ob pogledu na agente prestrašil in se skušal izmuzniti njihovemu pregledu. Med begom je odvrgel nahrbtnik, ki so ga karabinjerji nemudoma pobrali; v njem so našli pištolo, kmalu zatem pa so prijeli še moškega. Karabinjerji so preiskali tudi njegov dom in našli še nekaj nabrojev, naposled pa so moškega aretirali. Po besedah tr-

žiškega karabinjerskega poveljnika Heliosa Scarpa ima zasežena pištola majhen kaliber, ne glede na to pa je zelo nevarna, še predvsem iz kratkih razdalj; kriminalci jo radi skrivajo v žepe, saj jo je navzen zelo težko opaziti. Scarpa je pojasnil, da se preiskava nadaljuje, saj karabinjerji hočejo izvedeti, kje je moški iz Ronk pištolo dobil in sploh kako jo je nameraval uporabljati.

Na karabinjerskem poveljstvu so včeraj tudi pojasnili, da so se po Tržičkem v zadnjem času širile govorice o polavtomatski pištoli, ki so jo zasegli v okviru aretacije, vendar niso še ugotovili, ali so si kriminalci »po potrebi« predajali orožje eden drugemu. Čeprav moški iz Ronk še ni imel opravka s pravico, je star znanec sil javnega reda. Že dolgo ni bil zaposlen, rad je zahajal med ovisniki, sploh pa je živel ob robu družbe.

Tržaško podjetje Luci costruzioni bo prihodnji teden začelo z drugo fazo prenove Travnika. V ponedeljek bodo odprli gradbišče pred palačo prefekture, kjer bodo zgradili podolgovat vodomot. Pred koncem prihodnjega tedna bodo zaključili z delni na križišču med ulicama Roma in Oberdan, med julijem in septembrom 2008 pa naj bi gradbeno podjetje že pretlakovalo ves Travnik.

»Dela potekajo po načrtovanem tempu,« je povedal predstavnik direkcije gradbišča Carlo Ranalletta, ki se je včeraj srečal s predstavniki odbora trgovcev za nadzor del na Travniku, županom Ettorejem Romolijem, odbornikom Antoniom Devetagom, vodjo tehničnega urada pri občini Ignaziom Spanojem in direktorico zveze ASCOM Giulio Bernardi. Ranalletta je pojasnil, da bodo dela potekala po sklopih, kar bo omejilo prometne težave in nevšečnosti, ki jih gradbišče povzroča tamkajšnjim trgovcem. »Križišče med ulicama Oberdan in Roma ter križišče med ulico Marmeli in Travnikom ne bosta nikoli zaprti istočasno, dela na osrednjem delu trga, kjer je parkirišče, pa se bodo začela maja 2008,« je povedal Ranal-

leta in dodal: »Cesta pred prefekturo, ki jo bodo zaprli v ponedeljek, ne bo več prevozna, saj je zaobjeta v peš cono, ki jo predvideva načrt. Podjetje naj bi zaključilo s tlakovanjem trga med julijem in septembrom 2008, za tem pa bodo preostale le malenkosti.« Na edini zaplet je opozoril Spano, ki je povedal, da podjetje zamuja pri izbirov kamnata tlakovanje Travnika. »Načrt predvideva uporabo ploščic iz peščenjaka, ki stanejo 1.600.000 evrov, kar je 40 odstotkov celotnih stroškov za prenovo Travnika. Podjetje razmišlja o nakupu manj kvalitetnega kamna, kar bi omogočilo prihranek. V prihodnjih dneh bomo vozeli rešili,« je povedal Spano.

Predstavnik trgovcev Benedikt Kosič je opozoril na problem predora Bombi, s katerim se lastniki trgovin ne morejo sprizagniti. Načrt namreč predvideva, da bo predor postal peš cona, trgovci pa so mnenja, da bi bilo treba obdržati vsaj enosmerni promet. »Sprememba projekta bi lahko povzročila porast stroškov, zato je treba biti previdni. Bolje je, da počakamo, da se zaključi prični sklop prenove trga,« je ocenil župan. (Ale)

TRŽIČ - Nesreča na drevoredu San Marco

Avto izsilil prednost, motorist utrpel poškodbe

Poškodovani skuter ob robu cestišča

ALTRAN

V tržički bolnišnici so včeraj sprejeli na zdravljenje 25-letnega Paolo Fosso, po rodu iz Neaplja, ki je s svojim skuterjem aprilia scarabeo na drevoredu San Marco v Tržiču trčil v avtomobil opel meriva, za volanom katerega je sedel 63-letni R.R. iz Gradišča. Zgleda, da je avtomobilist izsilil prednost in se iz stranske ulice zapeljal na drevored v trenutku, ko se je mimo peljal 25-letni motociklist. Na kraju so poleg osebja službe 118 posredovali agenti tržičke prometne policije in gasilci, ki so očistili cestišče, po katerem se je izlilo motorno olje.

GORICA - Jutri koncert

Organist Butkovič v cerkvi sv. Ivana

Jutri, 20. oktobra, ob 20.30 bo v cerkvi sv. Ivana v Gorici nastopil mladi organist Mirko Butkovič, doma iz Tržiča. Po klavirju je začel študij orgel pri profesorju Linu Falilonu na videškem konservatoriju J.Tomadini. Nadaljeval je na ljubljanski Akademiji za glasbo v razredu Renate Bauer, kjer je diplomiral z odliko leta 2007. Študij je sklenil s samostojnim recitalom na Schukejevih orglah v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. Sledil je izpopolnjevalni tečaj v nemškem Zwickau pri Jaroslavu Tumi iz Prage ter na poletnem tečaju za staro glasbo v Magnanu pod vodstvom profesorja Luce Scandalija. Imel je že razne samostojne recitale po Sloveniji in Italiji. Že dalj časa vodi tečaj za mlade organiste v Mirnu in Rupi.

Mirko Butkovič bo začel recital z izvajanjem glasbe gotskega obdobja in zgodnjega baroka iz najpomembnejše zbirke orgelskih skladb 15. stoletja, Buxheimer Orgelbuch. Iz tega časa je namreč prva literatura za to glasbilo. V drugem delu bo organist izvajal skladbe slovanskih avtorjev: preludij poljskega skladatelja Podbielskega, Adagio Čeha Janačka, Kerubinsko pesem Rusa Čerepnina ter Andante Stanka Jeričija. Sledila bodo dela J. K. Kerlla in velikega J. S. Bacha. Večer prirejajo Združenje cerkvenih pevskeh zborov – Gorica, KC Lojze Bratuž in SCGV Emil Komel.

GABRJE - Pohod društva Skala Spoznavajmo Kras

Ekskurzija v naravo omogočila skok v preteklost

Pohodnik pred informativno tablo

Letošnja izvedba pohoda Spoznavajmo Kras, ki ga je prvo nedeljo v oktobru kot občajno priredilo društvo Skala iz Gabrij, je ob ljubiteljih sprehodov v naravi navdušila tudi ljubitelje zgodovine. Organizatorji rekreacijske pobude, ki je potekala že devetič, so v letošnji izvedbi namreč uvelodili novost. »Začrtali smo novo progo. Poleg lepote našega Kraša, ki se je udeležencem pokazal v blesku jesenskih barv in topnih sončnih žarkih, so si pohodniki lahko ogledali tudi ostanke strelskih jarkov, rorov, kavern in drugih vojaških objektov iz časa prve svetovne vojne,« je povedal predsednik društva Skala Edoardo Sambo. »Pohod je potekal po približno deset kilometrov dolgi progi. Stezo, ki teče ob državni meji, so uredili pred dvema letoma. Podali smo se na vzpetino, ki ji pravimo Nad Logem,« je povedal član društva Mauro Jurin. Proga, ki so jo izbrali za pohod, se delno priključuje na čezmejno stezo, ki spada v tematske poti prve svetovne vojne, ki so jih goriška pokrajina, dežela FJK in drugi partnerji preuredili v okviru pobude Park spomina: projekt ovrednotenja zgodovinskega spomina prve svetovne vojne. (Ale)

Slovenska manjšina in mediji

Drevi bo v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici potekala okrogla miza z naslovom Medijska podoba Slovencev v Italiji, ki jo v okviru niza javnih srečanj prireja Slovenska kulturno gospodarska zveza. Spregorovili bodo odgovorni urednik Primorskega dnevnika Dušan Udrovič, odgovorna urednica Novega Matajurja Jole Namor, odgovorni urednik tedenika Novi Glas Jurij Paljk, odgovorni uredniki slovenskega novinarskega oddelka deželnega sedeža RAI in Trstu Marij Čuk in odgovorna za slovenske programe deželnega sedeža RAI v Trstu Mirjam Koren. Srečanje se bo začelo ob 18. uri.

V Foljanu Maregov katalog

V dvorani železniške postaje v Foljanu bo danes ob 21. uri ob združenje Sentieri di pace predstavilo katalog, ki sprembla razstavo likovnih del Vincenza Marege. Umetnik je navdih črpal iz dogodkov, vezanih na prvo svetovno vojno. Za glasbeno popestritev bo skrbel Andrea Chimenti.

Izvedenci v enakopravnosti

Goriška pokrajina in agencija IAL prirejata tečaj, na katerem bodo izobraževali izvedence v enakopravnosti med moškimi in ženskami. Posebno pozornost bodo namenjali usklajevanju urenkov dela in družinskih obveznosti. Rok za vpis zapade danes, informacije pa so na razpolago na telefonski številki 0481-385213.

Lutkovni predstavi na gradu

Na goriškem gradu bosta uprizorjeni dve lutkovni predstavi. Prva bo danes ob 16.30, ko bo na sporednu »Un trovatello a casa del diavolo« v izvedbi skupine Granteatrino della Marignana in Gigia Brunella. Druga bo v nedeljo, 21. oktobra, ob 16.30. Z igro »L'aprisogni« bo nastopila skupina Paola Saldaria. Predstavi prireja goriški kulturni park v sodelovanju z združenjem Terzoteatro.

Gerometta se poslavlja

General Pasquale Gerometta bo danes 10.30 na trgu Battisti v Gorici v okviru vojaške ceremonije predal poveljstvo brigade Pozzuolo del Friuli generalu Flavianu Godiu.

Unitre s pestro ponudbo

Slovenski, francoski, angleški in nemški jezik, zgodovina umetnosti, informatika, osnove medicine in njena terminologija, meteorologija, sodobna zgodovina, tuja književnost in psihologija. Navedeni so le nekateri od sedemdesetih učnih predmetov, ki sestavljajo različne sklope tečajev univerze za tretje starostno obdobje Unitre, katere akademsko leto 2007-2008 se bo uradno pričelo danes z obiskom Piergiorgija Gabassija, ravnatelja mednarodnih diplomatskih ved Univerze v Trstu. Le-ta bo v goriškem deželnem avditoriju ob 17. uri predaval na temo »Le stagioni della leadership«. Dvaindvajseto akademsko leto goriške Univerze za tretje starostno obdobje so predstavili v sredu na goriški občini. Ob predsedniku Mariu Ascariju in drugih članih odbora izobraževalne ustanove je bila prisotna še občinska upraviteljica, odbornica za šolstvo Silvana Romano, ki je med drugim izpostavila da: » v našem mestu odigravate neprecenljivo vlogo saj bodrite ljudi, ki učenju, globljemu razmišljjanju, dopolnjevanju znanja in tako dokazujete, da razume poznar starostnih omejitev.« Lekcije bodo potekale z ponedeljka, 22. oktobra, do petka, 9. maja, prihodnjega leta v večnamenskem občinskem centru v ulici Baiamonti. Ob učnem programu so predvidene tudi večnevne ekskurzije in družabna srečanja. Več informacij je na razpolago na spletni strani www.universitaterzaetragorizia.191.it. (VaS)

NOVA GORICA - Začeli so se 2. slovenski dnevi zaščite in reševanja

S simulacijami se usposabljajo za reševanje ponesrečencev

Danes je napovedan obisk šefa italijanske civilne zaščite Guida Bertolasa

Včeraj so se v Novi Gorici začeli 2. slovenski dnevi zaščite in reševanja. Po vsem mestu so se na različnih prizoriščih odvijale simulacije nesreč in reševanje ponesrečencev, strokovna predavanja, prikazi reševalne opreme, krvodajalska akcija in še veliko drugega. Na popoldanski slovesni otvoritvi tridnevnega dogajanja je bil poleg novogoriškega župana Mirk Brulca, podpredsednika Državnega zbora Vasje Klavora in predstnikov rdečega križa in drugih sodelujočih organizacij, prisoten tudi minister za obrambo Karel Erjavec.

Četrtekovo dogajanje je zaznamovalo XIII. Državno preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči, ki ga je pripravil Rdeči križ Slovenije. Preverjanje je potekalo ves dan, sodelovalo je deset ekip iz vse Slovenije, napovedana je bila tudi italijanska, ki pa je se je kasneje opravila. Sicer pa so ekipe reševalne ponesrečencev v situacijah, ki so tipične za goriško okolje: ponesrečene motoriste, zasute v plazovih, padalca, ki se je zapletel v drevesno krošnjo, ponesrečence zaradi neeksplozivnih teles... Dogajanje si je ogledalo veliko mimoindoičih, pa tudi skupine otrok iz vrtcev in osnovnih šol. Na ogled je bilo tudi veliko reševalne opreme, od vozil, gasilskih dvigal in panoramskih lestev, do drugih pripomočkov za reševanje.

Danes organizatorji pričakujejo obisk šefa italijanske civilne zaščite Guida Bertolasa in deželnega vodje civilne zaščite Guglielma Berlassa, saj na dogodku sodelujejo tudi italijanske službe reševanja. (km)

Z včerajnjih simulacij reševanja motociklista (zgoraj) in jadralnega padalca (levo)

FOTO K.M.

Obletnica Briške čete

Krajevne organizacije združenja borcev in udeležencev NOB Gorških Brd skupaj z Območnim združenjem ZB NOB Nova Gorica vabijo na na spominsko slovesnost v spomin na 65. obletnico ustanovitve Briške čete, ki bo nedeljo, 21. oktobra, ob 14. uri ob Lovski koči na Sabotinu. Program bodo oblikovali: moški pevski zbor »Srečko Kumar«, učenci podružnične podružnične šole Kojsko pod vodstvom Klare Simčič. Pozdravnemu nagonu predstavnika vaške skupnosti Karla Passonija in nagovoru župana Franca Mužiča bo sledila svečana beseda Milene Beguš, domačinke in članice območnega združenja ZB Nova Gorica. Ob tej priložnosti organizirajo planinski pohod iz Podšabotina ob 12. uri, skozi Podsenico, do spominskega obeležja na Mlaki in nato do lovške koče na Sabotinu. (km)

MMM ART

V Medano se vračajo likovni ustvarjalci

Na domačiji Klinec v Medani v Gorških Brdih bo od 22. do 26. oktobra, potekalo že jubilejno, deseto, mednarodno delovno srečanje likovnih ustvarjalcev, pod imenom »mmm art«. Na njem bomo gostili 25 avtorjev iz različnih držav, saj je srečanje namenjeno predvsem povezovanju in druženju slovenskih umetnikov z umetniki iz ostalih evropskih držav. V Medano prihajajo: iz Avstrije Franz Berger in Valentijn Oman, iz Hrvaške Bruno Paladin, iz Italije prihajajo Alfred de Locatelli, Massimiliano Busan, Franco Dugo, Gianni Borta, Klavdij Palčič, Claudio Mrakic in Paolo Figar. Hetty Van Der Linden prihaja iz Nizozemske, Slovenijo pa bodo zastopali Andrej Pavlič, Boris Zaplatil, David Ličen, Etko Tutta, Jože Šubic, Azad Karim, Klavdij Tutta, Lucijan Bratuš, Metka Erzar, Milovan Valič, Miran Kordež, Rajko Čuber, Rudi Skočir in Veljko Tomšan. (km)

NOVA GORICA - HIT in vinska klet Goriška Brda o svojih dosežkih in načrtih

Šampioni in nove naložbe

Do konca leta 2008 bodo prenovili gostišče na Marku, restavracijo Vrtnica, gostilno Pri Hrastu in picerijo Soča v Solkanu

Vinska klet Goriška Brda in novogoriški HIT sta v sredo pripravila skupno predstavitev svojih najboljših dosežkov: klet na področju vinskih šampionov, HIT pa svoje kuharske šampione, ki so pred kratkim prejeli celo vrsto odličij, dva kuharska mojstra sta bila celo nagrajena z najvišjim priznanjem, ki ga je moč dobiti na državnem nivoju. Poleg tega v HIT-u napovedujejo še prenovo večine svojih gostinskih lokalov v Novi Gorici in okoliši ter zagon HIT-ove hotelske šole.

Tako HIT kot Vinska klet Goriška Brda se srečujeta s stereoptipi, če da v državnem podjetju oziroma zadružni kleti ne more nastati kaj vrhunskega. Vendar zadnji uspehi obeh podjetij kažejo drugače: Vinska klet je pred kratkim na 39. državnem ocenjevanju vin prejela naziv šampion za dve vini: beli pinot quercus 2006 med belimi suhimi vini in za merlot bagueri 2004 med suhimi rdečimi vini. HIT-ovi gostinci pa so z zadnjega Gostinsko-turističnega zbornika, ki je v začetku meseca potekal v Podčetrtek, prinesli 17 zlatih, 6 srebrnih in tri bronaste medalje ter tri trakove kakovosti, od tega enega z zlato in dva z diamantno značko, kar je največ, kar lahko kdo doseže na tovrstnih državnih tekmovanjih.

Obe podjetji se zato zavedata, da imata kako-

vostne izdelke in kader, s katerim lahko skupaj gostom ponudita najboljše. Zato nameravajo svoje poti povezati, kot so to doslej storili že večkrat. Silvan Peršolja, direktor vinske kleti Goriška Brda, ki letos beleži 50. obletnico delovanja, meni: »Stereotipe, s katerimi se srečujemo glede slovenskih vin, želimo preseči. Velikokrat namreč slišimo, da imamo v Sloveniji odlična vina, le prodati jih ne znamo. Brici smo šli pri vinih tri korake nazaj, v vinograd, saj se tam začne celotna zgodba.«

Da bi svoje kadre izobrazili v skladu z novimi HIT-ovimi standardi, so se v podjetju odločili za ustanovitev hotelske šole. Ta bo med drugim tudi zagotavljala izvajanje prakse za študente in dijake, namenjena pa je za dodatno izobraževanje svojih zaposlenih in tudi zunanjih interesentov. Z rednim izvajanjem nalog naj bi začeli v začetku prihodnjega leta. HIT namerava do konca leta 2008 tudi prenoviti štiri od šestih gostinskih lokalov v mestu in okolici: gostišče na Marku, Vrtnico v središču mesta, gostilno Pri Hrastu v Kromberku in picerijo Soča v Solkanu. Vsaka bo nadgradila in osvežila dosedanjo ponudbo, Vrtnica pa bo odtlej odprtta tudi v večernih urah in bo tako zapolnila vrzel v gostinski ponudbi v mestu v popoldanskih urah. (km)

Kuharski šampioni na sredini predstavitvi

FOTO K.M.

NOVA GORICA Če ne kadijo, ne igrajo

Nadzorni svet družbe HIT je na včerajšnji seji sprejel rebalans gospodarskega načrta za leto 2007. Ta predvideva za 15,7 milijona evrov nižjo brutno realizacijo od prvotno načrtovane. HIT naj bi v letošnjem letu tako dosegel 241,5 milijona evrov brutno realizacije, kar pomeni šest odstotkov manj od gospodarskega načrta za leto 2007. »Krivec« za to je pred dve ma mesecema sprejet protikadilski zakon, zaradi katerega morajo kadilci cigarete prizigati izven lokalov ali v za to posebej urejenih prostorih, to pa jih odvrača od igranja.

»Gospodarski načrt družbe je že upošteval možnost sprejetja nove protikadilskih zakonodaje, vendar smo predpostavljali, da zakon ne bo sprejet brez ustreznega prehodnega obdobja. Vendar je zakon začel veljati pred uveljavljivijo podzakonskih aktov, ki bi omogočali ureditev kadilskih prostorov, kar je onemogočilo prilagoditvene investicije v turističnih objektih,« pojasnjuje Niko Trošt, predsednik uprave HIT-a. V Hitu še pojasnjujejo, da so že sprejeli bolj restriktivno politiko na področju vseh odhodkov ter da bodo temeljito preučili dosedanje politik družbenе odgovornosti, ki vključuje številna sponzorstva in donacije. V Hit-u že urejajo ustrezone prostore za kadilce, vendar po besedah Trošta to ne bo rešilo problema nižje brutno realizacije; kadilci zaradi tega pač prekinejo igro in v času, ko morajo kaditi druge, pač ne igrajo.

Zakonodajalcu, se pravi vladu, pa bodo skupaj z drugimi igralnimi predlagali, da spremeni zakonodajo tako, da bi bile igralnice izvzete iz protikadilskega zakona.

Za upad kajenja v igralnicah si je prizadeval tudi sindikat igralniških delavcev, po Troštovih besedah je v tem primeru potrebno najti pravilno razmerje med delovnimi pogoji in finančnimi koristmi družbe HIT. »S predstavniki treh sindikatov v HIT-u in predstavniki sveta delavcev vodimo izjemno korektno pogovore na to temo, zavedamo se, da delamo v istem podjetju in za iste cilje,« dodaja Trošt. (km)

GORICA - Danes v KC Bratuž

Interars, zaključek z odprtjem razstave

Z lanske delavnice na Jazbinah

FOTO PD

Danes ob 19. uri bo v galeriji Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici odprtje zaključne razstave petih večdisciplinarnih umetniških delavnic mednarodnega projekta Interars. Za glasbeno poprestitev bosta poskrbela Tomaž Nedoh in Tomaž Kolar, medtem ko bo po odprtju razstave ob 21.30 na turistični kmetiji Kovač na Jazbinah na sporednu perfomans Besede - Parole - Words z Dašo Grigčičem in Lucem Quao. Pri pobudi kulturnega društva za umetnost KONS je sodelovalo 32 umetnikov čezmejnega območja, ki so dejavni na področju likovne umetnosti, fotografije, glasbe, plesa in režije. Večdisciplinare umetniške delavnice so se zvrstile od novembra 2006 do julija 2007, potekale pa so na Jazbinah, v Piranu, Čedronu, Pliskovici in nazadnje v Lonjerju, kjer so dogodek priredili v sodelovanju z likovnim srečanjem Arteden.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, ul. Manlio 14/B, tel. 0481-480405.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Ratatouille«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.20 »Molto incinta«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.10 - 22.15 »Resident Evil: Extinction«.

CORSO Rdeča dvorana: 17.30 - 20.00 - 22.20 »Star dust«.

Modra dvorana: 17.45 - 20.00 »In questo mondo libero«; 22.15 »Invasion«.

Rumena dvorana: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Quel treno per Yuma«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Ratatouille«.

Dvorana 2: 18.30 »Ratatouille«; 20.40 - 22.30 »Resident Evil: Extinction«.

Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.15 »Quel treno per Yuma«.

Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.20 »Molto incinta«.

Dvorana 5: 17.30 - 19.50 - 22.15 »Star dust«.

NOVA GORICA: 19.00 »Moj Hitler«; 21.00 »Vsemogočni Evan«.

Šolske vesti

LUDOTEKA PIKANOGAVIČKA v Dižnjem domu Simon Gregorčič v Gorici bo delovala vsako sredo med 15.30 in 17.30 za otroke, ki obiskejo zadnji letnik vrtca. Ponuja številne dejavnosti, ki jih vodijo Majda Zavadlav, Sten Vilar, Damjana Golavšek in Andreja Starč. Iz vrtcev v ulici Brolo in ul. Max Fabiani je poskrbljen prevoz; informacije in vpisovanje na tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA PO-KLICKNO IZOBRAŽEVANJE sporoča, da je v teku vpisovanje na večerne tečaje, ki spadajo v okvir Deželnega kataloga permanentnega izobraževanja in so financirani s sredstvi zakona 236/93: slovenščina - osnovna in nadaljevalna stopnja (80 ur), angleščina A2 (72 ur), tečaj informatike priprava na ECDL (72 oziroma 48 ur), nemščina - osnovna (48 ur) oz. nadaljevalna stopnja (72 ur); hrvaščina - osnovna oz. nadaljevalna stopnja (80

ur); informacije na tajništvu Zavoda od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro na telefonski številki 0481-81826 ali po elektronski pošti go@sdzpi-isip.it.

Izleti

SPDG organizira od 2. do 6. januarja 2008 zimovanje v Valzoldani. Vpisovanje v sredo, 24. oktobra, med 18. in 20. uro na sedežu društva na korzu Verdi 51 int. v Gorici.

Obvestila

AŠKD KREMENJAK IN KS SELA NA KRASU prirejata v nedeljo, 21. oktobra, 12. krožni pohod Jamlje - Sela na Krasu - Jamlje. Vpisovanje ob 9.30 pri večnamenskem kulturnem centru v Jamljah, start ob 10.30. Ob 11.30 v Selah na Krasu topla malica in ogled razstave v šolskih prostorih. Ob 13. uri v Jamljah kosilo, ob 14. uri igre za predhodni pokal in družabnost.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 3. novembra, v restavraciji Kapriol v Dolu. Iz Gorice bo na razpolago avtobus. Vpisovanje po potekalo do zasedbe razpoložljivih mest: tel. 0481-390688 (Saverij, Ines R.), 0481-21361 (Ema B.), 0481-882302 (Veronika T.), 0481-78061 (Ana K.). Na račun 20 evrov.

GORIŠKI MUZEJ GRAD KROMBERK prireja v torek, 23. oktobra, ob 20. uri predstavitev knjige in predavanje Narodnosvobodilni boj v slovenskem narodovem spominu. Sodelovali bodo Janez Stanovnik, Božo Repe in Branko Marušič.

KD DANICA organizira občni zbor v četrtek, 25. oktobra, ob 20.30 v KŠC Danica na Vrhu. Izvolili bodo nov odbor, zato vabijo člane, da se množično udeležijo.

KD SABOTIN IN KRAJEVNA SKUPNOST PEVMA-ŠTMAVER-OSLAVJE vabita na prireditve ob 18. pohodu na Sabotin: danes, 19. oktobra, ob 20.30 na sedežu društva, Znorišče 4 v Šmartvu, nastop MPZ Štmaver in ŽPZ Jezero ter odprtje likovne razstave Stanke Golob; 21. oktobra ob 9. uri start Jesenskega pohoda, ob 10.30 maša ob ruševinah cerkve sv. Valentina in ob 12.30 kosilo na sedežu društva.

LEPOTE IN DOBROTE NARAVE je naslov 10. vrtnarske prodajne razstave, ki bo od 19. do 21. oktobra v športnem centru HIT v Šempetu: danes, 19. oktobra, bo na ogled med 16. in

20. uro, v soboto, 20. oktobra, med 9. in 20. uro ter v nedeljo, 21. oktobra, med 9. in 20. uro. Razstavljena bo buča velikanka, ki tehta 233 kg.

LETNIK 1957 - Standrež, Sovodnje, Rupe, Peč, Gabrje in Vrh - organiza praznovanje v novembру; informacije in vpisovanje na tel. 0481-21377 (Mirjam) in 339-6707710 (Ana).

MOŠKI PEVSKI ZBOR JEZERO obvešča vse člane, da bo prva vaja v novi sezoni v torek, 23. oktobra, ob 20. uri na sedežu društva Jezero v Doberdalu. Vabljeni tudi novi člani.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA sporoča, da so planinske postojanke - dom Klementa Juga v Lepeni, Gomščkovu zavetišča na Krnu in Planinski dom pri Krnskih jezerih - zaprte. Ob napovedi lepega vremena bo ob sobotah in nedeljah v oktobru odprt Planinski dom pri Krnskih jezerih; informacije ob četrtekih od 15. do 18. na tel. 003865-3023030.

SKPD F.B. SEDEJ iz Števerjana prireja 24. redni občni zbor. Potek bo danes, 19. oktobra, v župnijskem domu Sedej, prvo sklicanje ob 20. uri, drugo sklicanje ob 20.30.

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA vabi v nedeljo, 21. oktobra, na jesensko puštolovščino z nabiranjem in pečenjem kostanja. Ob 10. uri se bodo zbrali pri solkanskem mostu, ob 11. uri bo maša v romarski cerkvi Marijino Celje; informacije na tel. 0481-882736 (Mojca).

SPDG vabi na tradicionalno martinovanje 18. novembra na Dobrovem v Brdih. Na razpolago bo avtobus. Prijava danes, 18. oktobra, od 19. do 20. ure na sedežu društva. Prijava se zaključi ob 20. oktobra.

SPDG vabi v nedeljo, 28. oktobra, na izlet na Črno prst. Zbirališče v novo-gorški železniški postaji ob 7. uri. Odhod z vlakom ob 7.35. Povratek ob 18.40 ali 20.50; več informacij na društveni spletni strani: www.spdg.eu, ali na tel. 320-1423712(Andrej).

TABORNIKI RODU MODREGA VALA TRST - GORICA obveščajo, da bo danes, 19. oktobra, ob 18. uri v prostorih društva Jezero v Doberdalu informativni sestanek namenjen staršem in otrokom.

ZAČETNI IN NADALJEVALNI INTENZIVNI TEČAJ SLOVENŠČINE v organizaciji Mladinskega centra Nova Gorica se bo pričel v soboto, 20. oktobra, ob 9. uri in bo trajal 30 šolskih ur (predvidoma do konca leta 2007). Tečaj je namenjen osnovnošolcem in srednješolcem in je v celoti brezplačen, vključno z literaturo. Prijava zbirajo preko e-maila: info@mcng.org ali na tel. 003865-3334020.

ZDРУЖЕЊЕ »CUORE AMICO« bo opravljalo brezplačni pregled količine holesterola in glikemijske stopnje (teči) v krvi ter krvnega pritiska od 9. do 11. ure v četrtek, 25. oktobra, na sedežu občine v Doberdalu.

Prireditve

DRAMSKI ODSEK PD ŠTANDREŽ organizira revijo ljubiteljskih gledaliških skupin: Laho noč, mama (28. oktobra ob 17. uri), Zadrage v bolnišnici dr. Egidija Šršena (18. novembra ob 17. uri), Butalci (16. decembra), premierna komedija Primorske zdravhe (26. januarja 2008 ob 20. uri, v abonmaškem programu 27. januarja ob 17. uri). Predstave bodo v župnijskih dvoran Anton Gregorčič v Štandrežu; informacije in vpis abonmajev tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj) in v Katoliški knjigarni v Gorici.

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD v Kulturnem domu v Gorici danes, 19. oktobra, ob 20.30 gledališka skupina Estravagarioteatro iz Verone, »Se devi dire una bugia dilla grossa« Raya Cooney; informacije in predprodaja pri knjigarni Antonini (korzo Italia 51/a v Gorici, tel. 0481-30212).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU bo danes, 19. oktobra, v sklopu gledališkega niza »Altre espressività« ob 20.30 gledališka predstava »...Picciotti, Bambole, Pallottole« v izvedbi gledališke skupine »CSRE Rognolo e Sottoselva« iz Vidma in ob 21.30 bo gledališka skupina »Azzurro« nastopila z igro »Alla ricerca di Simurg«.

RISATE A GRADISCA niz gledaliških predstav v narečju: v soboto, 20. oktobra, ob 20.45 v dvorani Bergamas v Gradišču gledališka skupina Gradi-

šča

SKZ

Medijska podoba

SLOVENCEV

v Italiji

Jurij PALJK
Duško UDOLIČ

Danes, 19. 10. 2007 ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici

KULTURNI DOM
GORICA

ZDРУЖЕЊЕ ЦЕРКВЕНХ ПЕВСКИХ ЗБОРОВ - GORICA
KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ
SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO E. KOMEL

vabijo na

„Srečanja z glasbo“

ORGELSKI KONCERT

Mirka Butkoviča

Bottazzi, Sweelinck, Buxtehude, Podbielski,
Janaček, Čerepnin, Kerll, Bach in Jericijo.

CERKEV SV. IVANA - JUTRI, 20. OKTOBRA 2007, OB 20. URI

KD ZA UMETNOST KONS KC L. BRATUŽ

Vljudno Vas vabimo na odprtje razstave

INTERARS Mednarodni projekt

vizualnih umetnosti

Večdisciplinarne

umetniške delavnice

Danes, 19. oktobra ob 19.00

V GALERIJI KC L. BRATUŽ,

Drevored XX. septembra 85 (Gorica)

Ob 21.30 sledi performans na Jazbinah
(PROJEKT FINANCIRAN IZ PROGRAMA INTERREG IIIA-I-SLO)

ta pobud, ki ga prirejajo kulturno društvo Ivan Trinko iz Čedadu, knjižnica Franceta Bevka v Novi Gorici in slovenska knjižnica Damir Feigel v Gorici. Do 5. novembra bo v knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici na ogled razstava Pravljični svet pod Matajurjem - ilustracije Alessandre D'Este za knjige Boter petelin in njegova zgodb (Ivan Trinko) in Zimska pravljica (Mjeta Povasnica). Ogled razstave je možen med odprtjem knjižnice (ponedeljek, torek, sreda, petek: 9.00-19.00; četrtek 11.00-19.00; sobota: 8.00-13.00). V knjižnici Damir Feigel v Gorici bo v ponedeljek, 22. oktobra, ob 18. uri pravljična urica Mateja Novak bo pričevala pravljico Boter petelin in njegova zgoba. V Goriški knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici bo v četrtek, 25. oktobra, ob 18. uri predstavitev zbornika z naslovom »Mons. Ivan Trinko (1863-1954). Spodbujevalec spoznavanja in dialoga med kulturnimi - Promotore della conoscenza e del dialogo tra culture«; o knjigi bodo spregovorili Roberto Dapit, Živa Gruden, Michele Obit.

ZSKD obvešča, da bo v nedeljo, 21. oktobra, na Pomorski postaji v Trstu deželna zborovska revija Corovivo. Prvi koncert bo ob 10. uri, drugi koncert ob 14.30, tretji koncert ob 18. uri, zaključni koncert z nagrajevanjem pa ob 20.45.

Pogrebi

DANES V ŠLOVRENČU: 14

RUSIJA - Predsednik Vladimir Putin po radiu in televiziji odgovarjal ruskim državljanom

Rusija bo prenovila svojo vojsko in jo opremila z novim jedrskim orožjem

Putin je okrcal politiko ZDA do Iraka in Irana ter Washington pozval, naj določi datum umika svoje vojske iz Iraka

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin je včeraj na ruski televiziji odgovarjal na vprašanja državljanov, ki so na predsednika naslovili več kot milijon vprašanj. Okrcal je politiko ZDA do Iraka in Irana. Ko je v živo govoril na nacionalni televizijski in radiu državljanom po vsej Rusiji, je Putin ameriško okupacijo v Iraku označil kot »slep ulico« in dodal, da so ZDA državo okupirale zaradi nafte. V zvezi z Iratom je Putin ponovno potrdil zavezanost pogajanjem.

»Neposredni dialog z državami je vedno bolj produktivna in hitreja pot k uspehu kot grožnje, sankcije ali sila,« je dejal in pristavil, da je Iran na področju energije »zelo pomemben partner« Rusije. V zvezi s prisotnostjo ameriške vojske v Iraku je Putin izjavil: »Streljati znajo, ne znajo pa vzpostaviti reda.« Washington je tudi pozval, naj določi datum za umik svoje vojske iz Iraka.

Dotaknil se je ameriških načrtov za gradnjo protiraketnega ščita v vzhodni Evropi. Posvaril je pred russkimi posebnimi ukrepi v odgovor na ameriški protiraketni načrt, če bodo ZDA prezrele interese Rusije. »Ne smemo zaostriti napetosti, a če odločitve ne bodo upoštevale interesov Ruske federacije, bomo ukrepali na lastno pest,« je dejal.

Poleg različnih obljud na socialnem področju je ruski predsednik še napovedal, da bo Rusija do leta

2015 svojo vojsko opremila z najmodernejšimi bojniimi letali, jedrskimi podmornicami in medcelinske raketami. »To so veličastni in hkrati uresničljivi načrti,« je še dejal. Putin je napovedal tudi, da bo Rusija prihodnje leto zgradila novo jedrsko podmornico, načrtuje pa tudi novo jedrsko orožje, a podrobnosti ni navedel.

Putin je spregovoril tudi o politični prihodnosti Rusije in menil, da bo naloga prihodnjega ruskega predsednika zagotoviti nadaljevanje sedanje politike. »Parlamentarne in predsedniške volitve bodo v letih 2007 in 2008. Druge osebe bodo v Kremlju, a pomembno je, da zagotovimo nadaljevanje sedanje politike,« je dejal Putin, ki je tudi dejal, da je ruski gospodarski razvoj »boljši od pričakovanega«. Ob tem je med drugim izpostavil, da se je bruto družbenih proizvod v lanskem letu povečal za 6,7 odst. v prvih osmih mesecih leta pa za 7,7 odst.

Predsednik je spregovoril tudi o odnosih s sodnjimi državami, med drugih z Ukrajino. Izrazil je upanje, da bo nova ukrajinska vlada poglobila odnose z Rusijo. V osmih letih je ruski predsednik tokrat že šestič odgovarjal na vprašanja državljanov. Po navdihbahnemu je prek elektronske pošte, mobilnih telefonov ali posebne telefonske linije letos prispealo 1,7 milijona vprašanj. (STA)

Predsednik Vladimir Putin med radijsko in televizijsko oddajo
ANSA

ZDA-IRAN - V Teheranu menijo, da gre za »psihološko vojno«

Bush posvaril pred tretjo svetovno vojno zaradi Irana

WASHINGTON - Ameriški predsednik George Bush je v sredo svetovne voditelje posvaril, da morajo preprečiti, da bi Iran pridobil jedrsko orožje, »če se želijo izogniti tretji svetovni vojni«. Iran se je že odzval in včeraj ta svarila označil za »psihološko vojno«.

»V Iranu imamo voditelja, ki je napovedal, da namerava uničiti Izrael. Zato sem ljudem povedal, da morajo, če se želijo izogniti tretji svetovni vojni, preprečiti, da Iran pridobi potrebno znanje za izdelavo jedrskega orožja,« je na novinarski konferenci dejal Bush, potem ko je Rusija izrekla nasprotovanje vojaškemu posredovanju proti Teheranu zaradi njegovega domnevnega jedrskega programa.

Busheva izjava je nastala tudi nekaj ur potem, ko naj bi ruski predsednik Vladimir Putin po srečanju z iranskim predsednikom Mahmudom Ahmadinedžadom v

Teheranu predstavil nov predlog za rešitev jedrske krize. Podrobnosti tega predloga sicer niso znane.

Vodja iranskega sveta za narodno varnost Rahman Fazil je v odzivu na besede ameriškega predsednika dejal, da Busheva izjava »odražajo jezo ZDA nad uspehi Irana v mednarodni skupnosti in niso nič drugega kot psihološka vojna proti Iranu«.

Fazil je ob tem dodal, da je iranski jedrski program priznala Mednarodna agencija za jedrsko energijo (IAEA) in tudi pet članic Varnostnega sveta Združenih narodov ter Nemčija so podprle dogovor med Iranom in IAEA kot osnovo za rešitev vprašanja iranskega jedrskega vprašanja. Po njegovih besedah je dodaten razlog za ameriško jezo tudi obisk ruskega predsednika Vladimira Putina v Teheranu, ker naj bi obisk okrnil položaj ZDA na Bližnjem vzhodu. (STA)

Predsednik George Bush na tiskovni konferenci
ANSA

ANSA

PAKISTAN - Bivša premierka naj bi v bodoče delila oblast s predsednikom Mušarafom

Benazir Buto ob vrnitvi iz izgnanstva pričakala množica 200 tisoč ljudi

KARAČI - Po osmih letih v izgnanstvu se je včeraj v Pakistan vrnila nekdanja pakistanska premierka Benazir Buto. Po pristanku na letališču v Karačiju je objokana bivša premierka dejala, da se ob vrnitvi počuti zelo dobro, potem ko je napovedala, da se vrača s sporocilom sprememb in upanja v boljšo prihodnost za demokracijo v državi. Okoli letališča, na poti v Karači in v tem največjem pakistanskem mestu jo je pričakalo najmanj 250.000 ljudi.

54-letna Benazir Buto, ki je leta 1988 v starosti 36 let postala prva premierka kake muslimanske države, je bila premierka med letoma 1988 in 1990 ter 1993 in 1996, iz Pakistana pa je odšla leta 1999, da bi se izognila sojenju zaradi korupcije.

V domovino se je vrnila, potem ko je pakistanski predsednik Pervez Mušaraf v začetku meseca podpisal odlok o njeni pomilostivosti oziroma pomilostivosti vseh politikov, proti katerim so bile v letih 1985-1999 vložene obtožbe zaradi korupcije. Ob napovedanih parlamentarnih volitvah v januarju 2008 pa Butova upa, da se bo takrat lahko potego-

vala za tretji mandat predsednice vlade, še posebej po tem, ko se z Mušarafom že nekaj mesecov pogovarjata o morebitni delitvi oblasti.

Butova je pri tem Mušarafu tako kot drugi predstavniki opozicije kot glavni pogoj postavila, da se odreče vojaškemu položaju, zahtevala pa je tudi, da se ovržejo vse obtožbe proti njej in drugim opozicijskim politikom. Mušaraf je pred predsedniškimi volitvami nato obljubil, da bo v primeru zmage na volitvah odstopil s položaja vrhovnega poveljnika vojske in na položaj imenoval naslednika. Po pričakovani zmagi na volitvah 6. oktobra sedaj čaka na končno potrditev rezultatov.

Ob vrnitvi Burove so v Karačiju včeraj okreplili varnostne ukrepe, da bi jo zaščitili pred morebitnim napadom islamskih skrajnežev, saj je znana kot njihova vztrajna kritičarka. Na letališču in cestah, ki vodijo v Karači, je bilo nameščenih 20.000 policistov, varnost pa je bila okrepljena tudi v mestu. Z Butovo je v Karači z letalom, ki je prispelo iz Dubaja, sicer prišlo tudi sto članov njene opozicijske Pakistske ljudske stranke (PPP). (STA)

Benazir Buto ob prihodu v Karači
ANSA

MJANMAR Gambari za vzpodbude vojaški hunti

DŽAKARTA - Posebni odposlanec ZN za Mjanmar Ibrahim Gambari je včeraj v indonezijski Džakarti dejal, da bi vladajoči hunti v Mjanmaru lahko ponudili kake »vzpodbude« za uvedbo demokratičnih reform. ZDA so sicer v sredo sporočile da pripravljajo nove sankcije proti mjanmarski hunti. Režim v Yangonu pa je medtem priznal, da je po protestih prijet 3000 ljudi.

Gambari, ki je že obiskal Tajsко in Malezijo in se včeraj mudil v Indoneziji, je dejal, da bi lahko vzpodbudi demokratične reforme v Mjanmaru z »vzpodbudi režimu, da ne bo rekel, da ga želi svet samo kaznovati«.

Kitajsko, ki jo ob Indiji in Japonski še namerava obiskati v okviru turneje, je Gambari pozval k nadaljevanju pripravljanih pri režimu v Mjanmaru za začetek dialoga z opozicijo ter pozdravil njeno dosedjanje pomoč pri reševanju krize. »Kitajska je meni in generalnemu sekretarju ZN zelo pomagala, ko je od režima v Mjanmaru dobila privolitev za moj zadnji obisk,« je dejal. (STA)

LIZBONA - Danes in jutri neformalni vrh voditeljev Evropske unije

Socrates: EU zelo blizu dogovora o reformni pogodbi

Če bo pogodba sprejeta, se bo imenovala «lizbonska» - Nekateri problemi še obstajajo

LIZBONA - Predsedajoči EU, portugalski premier Jose Socrates je včeraj v Lizboni pred pričetkom dvodnevnega neformalnega vrha EU, na katerem naj bi unija dosegla dogovor o svoji novi, reformni pogodbi, dejal, da je povezava "resnično zelo zelo blizu" dogovoru. Pogodba se bo, kot je dodal, imenovala "lizbonska". Ob tem je Socrates povedal, da nekateri problemi še obstajajo. Tudi premier Janez Janša je prepričan v uspeh in si ne predstavlja, da bi lahko katera članica preprečila dogovor.

"Res je nekaj dodatnih predlogov, ki se zdijo kot ultimati, vendar si ne predstavljam, da bi kdor koli zaradi nekih pomembnih, zagotovo ne usodnih vprašanj, postavljal pod vprašaj uspeh te medvladne konference, ki mora potrditi osnutek reformne pogodbe," je pojasnil Janša.

Nasprotno pa Janša ni prepričan, da bo dosežen tudi dogovor o novi razdelitvi sedežev v prihodnjem mandatu Evropskega parlamenta, ko je v skladu z novo pogodbo predvideno zmanjšanje števila poslancev s 785 na 750.

Da bo dogovor o tem vprašanju "izvir", se strinja tudi predsednik Evropskega parlamenta Hans-Gert Pöttering. Nova razdelitev sedežev v Evropskem parlamentu bo veljala le, če bo uveljavljena nova pogodba, je zapisal v predstaviti stališč parlamenta ob začetku vrha. "Ti odločitvi sta neločljivo povezani," je pojasnil.

Bolje pogodba z izjemo ali dvema, kot pa nobene pogodbe, pa je prepričan predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso, ki od Velike Britanije ne pričakuje nobenih dodatnih zahtev po izjemah. Britanski premier Gordon Brown je sicer pred pričetkom zasedanja izpostavil, da je njegov cilj na pogajanjih o pogodbi zaščititi britanske nacionalne interese.

Po mnenju Browna gre v tem trenutku za kritično obdobje, ko se mora EU pripraviti na izzive globalizacije, zato je treba končati institucionalno prenovo EU in se posvetiti resnim problemom. Po njegovem nova pogodba predstavlja okvir za delovanje EU 27 držav, o njej pa Britanci ne bodo glasovali na referendumu.

Socrates je pojasnil, da težav na poti do dogovora o novi pogodbi ni prav veliko. Po njegovih besedah bi evropski voditelji radi pokazali, da gre Evropa naprej in tako poslali pravi signal državljanom. Tudi sodelovanje z Veliko Britanijo, ki si je v pogodbi izborila nekaj izjem, je Socrates označil za "koristno". Britanija se

Pred Atlantskim pavilijonom, v katerem je potekal neformalni vrh, so protestirali delavci, ki so zahtevali boljše plače, boljše delovne pogoje in več »socialne« Evrope

ANSA

je pogajala v "dobri veri", je povedal in dodal, da se je Portugalska pri pogajanjih sicer strogo držala mandata z junijskega evropskega vrha.

Britanci pa niso edini, ki opozarjajo na svoje težave. Poljska bo po pričakovanjih v pogajanjih o pogodbi omenila ne le mehanizem Joaanina, temveč tudi zahtevo za mesto stalnega generalnega pravobranilca na Sodišču Evropskih skupnosti. Bolgarija lahko sproži vprašanje zapisa skupne evropske valute evro, Avstrija pa vpisovanje tujih študentov na svoje univerze. Italija pa je nezadovoljna s številom poslancev, ki naj bi jih imela v prihodnji sestavi Evropskega parlamenta.

Nova reformna pogodba naj bi se imenovala po mestu, kjer bo podpisana. Portugalsko predsedstvo si na vse načine prizadeva, da bi bila pogodba ne le dogovrjena, temveč tudi podpisana še v času njihovega predsedovanja. Če naj bi pogodbo resnično podpisali v Lizboni in bi se torej imenovala lizbonska pogodba, se bodo morali evropski voditelji do konca leta še enkrat sestati v portugalski prestolnici.

Pred pričetkom vrha je potekal tripartitni socialni vrh, na katerem so evropski socialni partnerji prvič doslej predstavili skupno analizo ključnih izivov, ki čakajo evropske trge dela. Dogovorili so se o skupnih načelih prožne varnosti, ki naj bi jih potrdili decembra letos. (STA)

RIGA - Premier Kalvitis že zapustil vrh EU

Množica zahtevala odstop latvijske vlade

RIGA - Ulico pred parlamentom v Rigi je davi preplavila okrog 5000-glava množica in zahtevala odstop latvijske desnosredinske vlade premiera Aigarsa Kalvitisa. Protest jesprožila napovedana razrešitev Alekseja Loskutovsa z mesta vodje protikorupcijske komisije.

Latvijski premier je vodjo protikorupcijske komisije suspendiral 25. septembra za obdobje, dokler ne bo končana preiskava o domnevnom slabem upravljanju komisije s finančnimi sredstvi, ki ga je pokazala junijска revizijska preiskava. Politični analitiki vidijo to potezo kot poskus zamenjave Loskutovsa na čelu komisije, ki naj bi napovedala preiskavo strankarskih finančnih. Vlada je nato v torek parlamentu predlagala postopek razrešitve Loskutovsa.

Premier Aigars Kalvitis, ki je včeraj sodeloval na neformalnem vrhu EU v Lizboni, je zaradi vladne krize že odpotoval v domovino. Po napovedi naj bi Kalvitis kmalu odstopil s položaja, na pogajanjih o novi, reformni pogodbi EU pa ga v Lizboni nadomešča državni sekretar z zuna-

njega ministrstva Normans Penke. Kalvitis je na Portugalsko prispel v sredo zvezčer, včeraj pa se je udeležil vrha Evropske ljudske stranke (EPP). Potem je odpotovala nazaj v Latvijo.

Latvijski zunanji minister Artis Pabriks je povedal, da bo poskušal premieju preprečiti, naj razrešitev Loskutovsa prekliče. "Odločitev, da ta primer predamo v parlamentarni postopek, je bila prenagljena. Mislim, da je bila tudi odločitev, da podprem premierov predlog, nezrela. Mnenja javnosti pa ne moremo zanemarjati," je dodal Pabriks. Kalvitis je v sredo za časopis Diena izjavil, da bi bil glas za to, da Loskutovs ostane na čelu protikorupcijske komisije, glas proti njegovi vladi.

Že v začetku tega tedna je ameriška veleposlanica Catherine Todd Bailey v govoru Latvijce vzpodbudila, naj ščitijo demokratične vrednote, in s tem poslala močan signal latvijski vladi. Njeni komentarji so sprožili politične razprave po vrsti afer, ki so v zadnjem času pretresle latvijske varnostne službe, vlado, protikorupcijsko komisijo in pravosodni sistem. (STA)

ŠPANIJA - Zakonsko dopolnilo Državljanstvo za potomce žrtev Francove diktature

MADRID - Približno milijon ljudi španskega porekla bo lahko zaprosilo za špansko državljanstvo na podlagi dopolnila zakona o rehabilitaciji žrtev v času španskega diktatorja Franca med letoma 1939 in 1975, ki naj bi ga v parlamentu potrdili do konca meseca. Z amandmajem k zakonu o zgodovinskem spominu bodo namreč državljanstvo lahko dobili potomci tistih, ki so v času diktature ali med državljanstvo vojno (1936-39) emigrirali ali odšli v izgnanstvo.

Ustavni odbor parlamenta je v sredo potrdil amandma, ki so ga vložili socialisti in je dobil podporo tudi ostalih parlamentarnih strank. V skladu z amandmajem bodo za državljanstvo lahko leta 2009 in 2010 zaprosili otroci in vnuki navedenih žrtev Francove diktature. Doslej so špansko državljanstvo dobili samo tisti tujci španskega porekla, katerih vsaj eden od staršev je bil rojen v Španiji. Španski vladni viri ocenjujejo, da bi nov zakon lahko zadeval kak milijon ljudi, ki živijo večinoma v Latinski Ameriki.

Z dopolnilom želijo rehabilitirati nasprotnike Francove diktature, ki so umrli v državljanstvu in med diktaturo. Ustavni odbor parlamenta je spremenil tudi namen Francovega mavzoleja blizu Madриda, ki so ga zgradili začorniki v času njegove diktature. Odslej bo posvečen žrtvam vojne in Francovega nasilja, priravnenci nekdanjega diktatorja pa tam ne bodo več smeli pripravljati slovesnosti v njegov spomin. (STA)

BAGDAD - Erdogan v začetku novembra v ZDA

Vlada iraškega Kurdistana poziva Ankaro k pogajanju

BAGDAD - Vlada iraškega Kurdistana je včeraj pozvala Ankaro k neposrednim pogajanjem za rešitev vprašanja kurdskega upornikov v tej severni iraški pokrajini, proti katerim načrtuje Turčija vojaško operacijo. V sporočilu za javnost je še zagotovila, da ne bo dovolila, da "bi kdorkoli ozemlje pod njenim nadzorom uporabil za napade na Turčijo ali katero drugo sosednjo državo," poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Poziv je regionalna vlada Kurdistana napisala na Ankaro, potem ko je v sredo turški parlament vladu v Ankari odobril izvedbo ene ali več operacij proti pripadnikom Kurdske dežavske stranke (PKK) na severu Iraka v letu dni. Turška vlada naj bi sedaj določila časovni okvir in obseg operacije, pa tudi število vojakov, ki bodo v njih sodelovali.

V Erbilu na severu Iraka se je včeraj na mirnem protestu proti možnim turškim vdorom zbral več tisoč ljudi, ki so predstavnikom urada ZN v mestu izročili pismo, v katerem so zahtevali diplomatsko in ne vojaško rešitev. Udeleženci protestov - študenti, predstavniki sindikatov in vladni uslužbenci - so nosili napise: "Zahtevamo, da nas iraška vlada in mednarod-

na skupnost branijo pred turškimi grožnjami" in "S kršenjem meja Kurdistana, kršite suverenost kurdskega ljudstva", poroča AFP. Na podobnem zborovanju se je zbral tudi 5000 ljudi v iraškem kraju Dohuk blizu turške meje.

Turški parlament je operacijo podprt klub nasprotovanju ZDA in Iraka, po njeni potrditvi pa je ameriški predsednik George Bush v sredo pozval Ankaru, naj ne izvede čezmejnih napadov v sosednjemu Iraku. Menil je, da operacija ne bi bila v interesu Turčije in da obstaja boljši način za rešitev vprašanja kurdskega upornikov.

O tem bo nedvomno tekla beseda tudi na srečanju v Washingtonu v začetku novembra, kjer bo Bush sprejet turškega predsednika Erdogana, ki bo ameriškemu kolegu skušal pojasnit turško odločitev.

Turške oblasti so se za posredovanje proti PKK v Iraku odločile, potem ko je bilo v napadih PKK na turške vojake in civiliste ubitih več kot 20 ljudi in se je okreplil pritisk javnosti na vlado, naj ustavi PKK. Po navedbah turške vojske si je zatočišče v severnem Iraku našlo 3500 članov PKK, ki izvajajo napade na turške cilje. (STA)

Elizejska palača potrdila ločitev predsedniškega para

PARIZ - Francoski predsednik Nicolas Sarkozy in njegova soprga Cecilia sta se po enajstih letih zakona odločila za ločitev in tako končala večmesečna uginjanja o svojem odnosu. Kot so včeraj sporočili iz Elizejske palače, se je par skupaj odločil, da se razide, svoje odločitve pa ne namerava dodatno komentirati. Gre za prvo tovrstno ločitev v sodobni francoski zgodovini. (STA)

BBC bo občutno zmanjšal število zaposlenih

LONDON - Britanski medijski koncern British Broadcasting Corp (BBC) bo v prihodnjih šestih letih ukinil 2500 delovnih mest, je včeraj najavil generalni direktor družbe Mark Thompson. Ker bo BBC obenem ustvaril 700 novih delovnih mest, bo družba na skupni ravni ob 1800 delovnih mest. To predstavlja osem odstotkov od skupno 23.000 zaposlenih. »BBC bo manjši, vendar pa s številnimi vidikov udarnejši, saj bo bolj osredotočen na kakovost,« je zaposlenim glede enega največjih odpuščanj v zgodovini družbe pojasnil Thompson.

Do prestrukturiranja britanskega medijskega giganta prihaja, ker je britanska vlada vodstvo družbe prisilila, da je pristalo na zmanjšanje sredstev iz naslova RTV-naročnin. Družba bo tako ob tri milijarde evrov sredstev. (STA)

Visoka rast prodaje računalnikov v tretjem četrletletju

BOSTON - Prodaja računalnikov na svetovni ravni je v letošnjem tretjem četrletletju zabeležila najvišjo rast v zadnjih dveh letih, ameriški Hewlett-Packard (HP) pa se je še dodatno utrdil na mestu največjega svetovnega proizvajalca računalnikov, ugotovljata mednarodni analitski hiši IDC in Gartner. Po podatkih IDC so računalniški proizvajalci v trimesecu do septembra dostavili 66,9 milijona osebnih računalnikov, kar v primerjavi z enakim obdobjem leta poprej predstavlja 15,5-odstotno rast. Gartner, ki uporablja nekoliko drugačno metodologijo, je prodajo ocenil na 68,5 milijona osebnih računalnikov, kar pomeni 14,4-odstotno letno rast. Največji proizvajalec je še vedno HP, ki je v tretjem četrletletju svojo prednost še okreplil. IDC njenov delež ocenjuje na 19,6 odstotka, sledijo pa Dell, Lenovo, Acer in Toshiba. Po podatkih Gartnerja je HP zabeležil 18,8-odstoten delež. (STA)

FORMULA ENA - V nedeljo trije v boju za naslov prvaka

Brazilski triler z več neznankami

Raikkonen računa na rivalstvo med Hamiltonom in Alonsoom - Po TV ob 18. uri

Nobena skrivnost ni, da se Alonso in Hamilton ne marata

ANSA

SAO PAOLO - Čeprav so dirke formule ena, razen redkih izjem, že nekaj let povsem dolgočasne, bo zadnja preizkušnja letošnjega prvenstva, nedeljska VN Brazilije, prav gotovo prikovala pred TV ekrane (ob 18. uri po raiuno) ogromno množico gledalcev. Prvič po letu 1986 so pred zadnjim dirko v boju za naslov prvaka trije dirkači. Kaj vsega se lahko zgodi že v prvem ovinku ali med samo dirko, si lahko samo mislimo. Znana vohunska afera pa le še dodaja popra v zastrupljeno ozračje med McLarnom na eni strani ter Ferrarijem, a tudi Renaultom na drugi.

Položaj je jasen. Čudežni deček Lewis Hamilton (107 točk) bo najmlajši prvak, če bo prvi ali drugi; ali vsaj petti, če zmaga Raikkonen pred Alonsoom. Prvak je lahko Alonso (104 točke), če zmaga in Hamilton ni drugi, ferrarijevec Raikkonen (100 točk) pa se lahko naslova veseli samo v primeru, da zmaga in je Alonso tretji, Hamilton pa šesti. Če bi oba dirkača McLarna odstopila, bi mu zadostovala že uvrstitev na drugo mesto. Možnosti finskega dirkača se zdijo res minimalne, vendar lahko ferrarijevec precej upanj položi v veliko rivalnost med Hamiltonom in Alonsoom (včeraj sta jo diplomsko zanikala), nezaupanje Španca v lastno moštvo pa je že takoj veliko, da je v preteklih dneh baje celo posumil, da bi mu pri McLarenu utegnili pripraviti vozilo slabše kot Angležu, zaradi česar bo FIA poslala v bok svojega opazovalca. Hamilton bo namenteč tudi v prihodnji sezoni član nemško-angleške hiše, Alonso pa verjetno odhaja, čeprav ni jasno kam. Raikkonen lahko morda celo računa na zvesto pomoci Felipeja Masse, ki pa bi pred svojo publiko rad zmagal. Morda ni naključje, da so pri Ferrariju Brazilcu še za dve leti podaljšali pogodbo tik pred zadnjim dirkom, ko bi to mirne duše lahko nadredili po njem. Nočemo niti razmišljati o tem, da bi Massa lahko odigral vlogo »sabotirja«, prav gotovo pa bosta moralna biti dirkača McLarna zelo previdna, ko bosta vozila tik pred ali za njim, saj Massa preprosto nima kaj izgubiti. Skratka, kake reprize znamenitega dvojboja Villeneue-Schumacher, ko je Nemec skušal francoskega Kanadčana namerno izriniti iz proge, ne gre povsem izključiti. Ve se, da v dvobojih zmaga dirkač, ki bolj pogumno pritiska na plin oziroma kasneje zavira, tokrat bo to morda še toliko bolj res, saj bo adrenalin na višku. Seveda, marsikaj bo odvisno od položaja dirkačev na štartu, pri Ferrariju pa se tudi bojijo napovedi edinega konstruktorja gum Bridgestonea, ki je že pred časom določil, da bo na grabinasti proggi v Interlagosu dosegel moštvo mehkejšo verzijo pnevmatik, s katerimi se v Maranellu letos niso najboljše znašli.

KOŠARKARSKA A1 LIGA - Snai-
dero - Upim Bologna 70:61

Anand - ime ali priimek
Nov svetovni prvak si je na zahodu

ODOBJKA Vitezova ne gre na Japonsko

RIM - Selektor italijanske ženske odbijkarske reprezentance Massimo Barbolini je objavil seznam igralk, ki bodo od 2. do 16. novembra nastopile na svetovnem pokalu na Japonskem, kjer bodo podelili tri mesta za olimpijske igre 2008. Barbolini je v moštvo vključil vse evropske prvakinje razen Fiorinove in Crocejeve, ki ju bosta zamenjali bolj izkušeni Piccininijeva in Anzanellova - slednji letos poleti nista igrali v reprezentanci. Iz seznama 18 igralk, ki je bil poslan na Mednarodno zvezo, je izpadla tudi Sandra Vitez.

ŠPORTNE SMRTI

Sumljivo ali ruska ruleta?

DIMITRIJ KRIŽMAN

Sredi poletja je velik odmev imela smrt, domala na igrišču, španskega nogometnika Antonia Puerte, pred dnevi pa je prva številka španskega dnevnika Pubblico izšla z glavnim naslovom, ki je spraševal, kaj je za to smrt bilo krivo. Pri njej je namreč bilo veliko nejasnosti, še predvsem pa je bodlo v oči, da je nogometna že predhodno imel dvakrat težave s srcem, klub vsem preiskaval, ki so bile najbrž še posebno poglobljene, pa njegove (domnevne) prirojene srčne napake niso ugotovili. Tako po smerti Puerte so iz sveta kapljale novice o »podobnih« smrtilih: izraelski nogometni, drugoligaški odbijkar Franciji, prejšnji teden še nogometniški Kamerunu. Prva dva najbrž niti ne bi prišla v časopise, če ne bi časovno sovpadala s smrtno slavnješega Puerta. Tedanje tri smrti v malo več kot enem tednu najbrž pomenijo, da do teh primerov stalno prihaja, vendar statistično gledano je pač majhna možnost, da se to zgodi pri medijiške obravnave vrednem športniku!

Se spomnite primera Nwakwa Kanuja? Mlad nogometniški je z Ajaxu prestopil v Interju, kjer so mu ob prvem zdravniškem pregledu odkrili srčno napako, ga poslali na operacijo, igralec je dlje časa miroval, a se naposlед vrnil na igrišče. Puerta in Kanu mi dajeta mislit, da je pri teh odkritih ali neodkritih sr-

čnih napakah marsikaj sumljivega. Se vam zdi mogoče, da bi tak klub kot Ajax imel tako zanic zdravniško službo, da bi Kanuju v več letih ne odkrila, česar so Interjevi dohtari ob prvem pogledu? Se vam zdi mogoče, da bi se Puerta dvakrat onesvestil, da so ga zato temeljito pregledali, pa ne bi odkrili, kar se da ugotoviti? Težko. Tukaj stopita v igro dva možna odgovora. Športniku zdravnik lahko zadevo zamolčijo oziroma minimizirajo, seveda v prid kluba, ki ima v igralcu neko vrednost; lahko mu predstavijo težavo in tveganje. Moramo vedeti, da posameznik pri mnogih takih srčnih malformacijah tvega tudi ob normalnem, nešportnem življenju. Kaj je torej recimo preostalo Kanuju pri Ajaxu, ko (če) so mu povedali za težavo? Ali bi sel na ulico prodajat vžigalnike, ali pa je sprejet vsekakor večje tveganje nadaljnega igranja. In Puerta? Dajte se v kožo 22-letnika, ki je ravno eksplodiral, pa vam rečejo »če ne igras tvegas toliko, če pa igras tvegas nekaj več«. Marsikdo bo dejal »bom pač tvegal nekaj več«.

S čimer je lahko marsikateri naš športnik zadovoljen pa je dejstvo, da so osnovni zdravniški pregledi za športnike solidni – vsak, že mladinski nogometniški gre letno skozi pregled, ki je denimo v Španiji neobvezen celo v 3. ligi... (dimkrizman@yahoo.it)

ŠAH - Po osvojitvi naslova svetovnega prvaka v Mehiki

Anand čez magično mejo

Indijski velemojster je eden štirih šahistov, ki so na svetovni lestvici dosegli več kot 2.800 točk

Na svetovnem šahovskem prvenstvu v Mehiki je zaslzeno slavil indijski velemojster Višvanatan Anand in tako osvojil naslov svetovnega prvaka. Anand se je lahko ponatal z naslovom »svetovnega prvaka« že leta 2000, ko je zmagal podoben turnir pod okriljem mednarodne šahovske federacije FIDE. Dejansko je bil takrat slavni Kasparov »pravi« prvak, ki pa ga je še istega leta premagal in mu nasledil drugi ruski velemojster - Vladimir Kramnik.

Anand se je rodil pred skoraj osemintridesetimi leti v indijskem Madrasu. Po rojstnem kraju in agresivni igri je tudi dobil naziv »tiger iz Madrasa«, ki ga je svetovni tisk dosledno uporabljal po mehiški zmagi. Poleg tega je znan tudi kot »šahovski Lucky Luke«, saj je dolga leta na vseh turnirjih igral s pospešenim ali celo hitropoteznim ritmom, medtem ko so nasprotniki presedeli ure in ure pred šahovnico in klub temu želi slabše rezultate. Šah je začel igrati pri šestih letih, deset let za tem pa je osvojil indijsko državno prvenstvo. Pri osemnajstih letih je postal prvi indijski velemojster, leta 1991 pa zmagal na izjemno močnem turnirju v Reggio Emili, pred Kasparovom in Karlovom. Anand je kot prvi osvojil vse tri najmočnejše šahovske turnirje, ki jih vsako leto prirejajo v Linaresu, Corusu in Dortmundu, in štirikrat osvojil šahovski oscar – priznanje za najuspešnejšega šahista leta.

Anand - ime ali priimek

Nov svetovni prvak si je na zahodu

37-letni šahist iz Madrasa je začel igrati pri šestih letih, pri šestnajstih pa je že bil indijski prvak

ANSA

ze v devetdesetih letih prejšnjega stoletja prislužil pomanjševalnico »Viši« ali – z angleškim zapisom »Vishy«. To pa zato, ker so bili vsi prepričani, da je njegovo pravo

ime Višvanatan, priimek pa Anand. Pri tem so se krepko zmotili, saj je Anando pravo ime enostavno Anand. Višvanatan pa je ime Anandovega očeta in se

v Indiji prida osebnemu imenu, da se tega Ananda loči od vseh ostalih, kar jih lahko najdemo v indijskem subkontinentu. Svetovi prvak pa se je med tem že privabil na ljubkovalnico in se ne užali, če ga kdo klice z očetovim imenom.

Štirje »najboljši« šahisti vseh časov

S točkovanjem elo 2801 je Anand prvi na svetovni šahovski lestvici Fide in je eden izmed štirih šahistov, ki so v svoji karieri presegli »magično« mejo 2800 točk. Poleg njega je to uspelo le še trem svetovnim prvakom: Kasparovu, Kramniku in Topalovu. Pri tem pa moramo tudi upoštevati dejstvo, da so točkovanje elo uveldd leta 1970 in je število šahistov izjemno visokim točkovanjem (nad 2700) – t.i. super velemojstrov – naraslo šele v zadnjih letih. Po mnenju nekaterih je to le sad »inflacija« tega točkovovanja, zato druge pa je le odraz kakovostenje igre sodelnih šahistov.

Bodočnost svetovnega šahovskega prvenstva

Že pred septembarskim svetovnim prvenstvom je mednarodna šahovska federacija določila, da bo moral svetovni prvak vsaki dve leti ubraniti naslov proti zmagovalcu dvoboja med najboljšima igralcema serije turnirjev (Grand Prix) in svetovnega pokala (FIDE World Cup). Prva izvedba tega svetovnega pokala bo na sporednu od 23. novembra do 16. decembra v ruskem mestu Hanti-Mansijsk.

Mitja Oblak

Henry prehitel Platinija

PARIZ - Thierry Henry je na kvalifikacijski tekmi za Euro 2008 proti Litvi (2:0) dosegel oba zadetka za Francijo in postal s 43 golmi najuspešnejši napadalec francoske vrste. Pred tem si je prvo mesto z 41 golmi delil z nekdanjim zvezdnikom in zdajšnjim predsednikom UEFA Michelom Platinijem. Tretji je David Trezeguet (34), sledita pa Zinedine Zidane (31) in Just Fontaine (30).

Brazilija kot stroj

RIO DE JANEIRO - V drugem krogu južnoameriških kvalifikacij za nastop na nogometnem SP 2010 v JAR je Brazilija prišla do prve zmage. Selecao je pred domaćim občinstvom ugnal Ekvador kar s 5:0 (1:0). Na razprodani Maracani so pred 80.000 gledalci za petkratne svetovne prvake zadeli Wagner Love (19.), Ronaldinho (72.), Kaká (77., 83.) in Elano (82.). Ostali izidi: Venezuela - Argentina 0:2), Bolivija - Kolumbija 0:0, Paragvaj - Uruguay 1:0, Čile - Peru 2:0. Vrstni red: Argentina 6, Brazilija in Paragvaj 4, Uruguay, Čile in Venezuela 3, Kolumbija 2, Peru in Bolivija 1, Ekvador 0.

Biaggi spet v MotoGP?

MILAN - Max Biaggi v sezoni 2008 ne bo več dirkal za ekipo Alstare v razredu superbike. Moštvo namreč ni podaljšalo pogodbe s 36-letnim Italijanom. Biaggi je sezono sklenil na tretjem mestu v svoji prvi sezoni v razredu superbike, zaostal je le za prvakom Jamesom Toselandom (Honda) in Norijkijem Nago (Yamaha). »Mad Max«, kot so ga tudi poimenovali v motociklističnih krogih, naj bi razmisljal o vrnitvi v razred MotoGP, dirkal pa naj bi za moštvo Honda Gresini. Biaggi je sicer štirikrat zapored osvojil naslov svetovnega prvaka v četrtrtljitskem razredu (1994, 1995, 1996, 1997).

189 kandidatov CONI za OI

RIM - Iz seznama CONI verjetnih olimpijcev je bila črtana košarkarska moška reprezentanca. »Ekskluzivni klub« šteje zdaj 189 članov. Od ekipa so na seznamu le obe odbijkarski in ženski vaterpolski.

KOLESARSTVO - Dveletna pogodba

Slovenec Simon Špilak član moštva Lampre

Zadnja tri leta je nastopil tudi na Trofeji ZSŠDI v Lonjerju

Enaindvajsetletni slovenski kolesar Simon Špilak bo v prihodnji sezoni branil barve italijanskega poklicnega moštva Lampre Fondital. Dosedanji član novomeške Adria Mobil je z novim klubom v torek podpisal dveletno pogodbo, generalnemu menadžerju (in nekdanjemu znanemu kolesarju) Giuseppeju Saronniju pa ga je priporočal njegov kolega pri Adria mobilu Milan Erzen.

Špilak je leta 2004 na svetovnem prvenstvu v Veroni v cestni dirki osvojil tretje mesto med mladinci, naslednje leto pa je bil v Madridu 5. v kronometru v kategoriji under 23. V treh poklicnih sezонаh je nato zmagal na dirki v Poreču (2006), letos pa je bil prvi na dirki Cote Picarde in 4. na prestižnem Tour de l'Avenir. Na uradni predstaviti je Špilak v angleščini izrazilo zadovoljstvo, da bo tekmoval za tako močno moštvo (iz katerega pa baje razočarano odhaja Tadej Valjavec), obljubil je, da se bo potrudil v korist ostalih sotekmovalcev, še pred zborom in pripravama pa, da se bo začel učiti italijanščine.

Simon Špilak je zadnja tri leta nastopil tudi na lonjerski Trofeji ZSŠDI. Letos je bil trinajsti, lani peti, leta 2005 pa 26. Tako leta 2005 kot leta 2006 je bil v ospredju zaradi dolgih pobegov

KOŠARKA - Prvi nastop Doma v promocijski ligi

Začeli z zmago

Po izredno izenačeni in napeti tekmi so domovci na koncu mirno izvajali proste mete

David Cej (20 točk) v boju za žogo med uvodno tekmo proti Villessam

PRINČIČ

KOŠARKA - D-liga Kontovel gosti maščevalno Goriziano

SOKANOVIC
(GORIZIANA)

Že sinoči se bo s tekmama Don Bosco - Athletismo in Pall. Monfalcone - San Vito pričel tretji krog deželne D-lige. Brezani bodo po zmagi na derbiu tokrat prosti. Zato pa so sinoči odigrali trening-tekmo proti koprski ekipi.

Združeno ekipo Kontovela in Sokola čaka tudi tokrat - tako kot v prejšnjih nastopih - zelo trda naloga, saj bodo na prvem domaćem nastopu po dveh zaporednih gostovanjih v večnamenskem centru pri Briščkih gostili Goriziano. Goriška ekipa bo na gostovanju gotovo ciljala na zmago - in maščevanje. V prejšnji sezoni je namreč obakrat izgubila le proti Šuštersičevim varovancem, ki so si morali v zadnjem krogu zagotoviti obstanek med četrtolegaši, medtem ko so bili Goričani že matematično v končnici za napredovanje. Po slabih nastopih in izključitvi v odločilnih tekma je ekipo zapustil veteran Marega, ki pa ga je predsednik Rosso takoj nadomestil z mlajšim centrom - bivšim Jadranovcem Denisom Carcichem. Poleg tega bo z Gorizianom letos igral še drug bivši igralec združene ekipe - Novogoričan Sokanovič, ki bo prav s Carcichem, Samso in Zalaščkom ustvaril (za D-ligo) skoraj sanjsko čtvrtvoko centrov in kril. Poleg njih se bodo Paoletič in so-igralci morali paziti hitrega playmakerja Bevitiorja in strelca Rossa. V zunanjih pozicijah so najbrž Šuštersičevi fantje boljši, če bodo znali to izkoristiti bi lahko že tretjič zapored presestili Goričane.

Pohvalo si zaslužijo vsi igralci, ker so dokazali, da se lahko kljub nekaterim odsotnostim (Gravner in Fagan) še okrevata po poškodbri ter manjkalju (je Campanello) hrabro upirajo nasprotnikom. Aplavz gre tudi publiki, ki je bila zelo številna in korektna ter je stalno spodbujala igralce.

Ostali izidi: Pall. Monfalcone - Falconstar 81:47, Edera - Cormons 44:32, Ronchi - Romans 58:59, Mosca - Grado 54:74.

Albert Vencina

UMETNOSTNO KOTALKANJE

Martina Pecchiar razmišlja ambiciozno

Slovenska tekmovalka Jollyja želi postati državna prvakinja

Martina Pecchiar, dijakinja prvega B razreda znanstvenega liceja Franceta Prešerna, je že tri leta v svoji starostni kategoriji najboljša kotalkarica v naši deželi. Po 5. mestu, ki ga je v prostem programu med kadetinjam osvojila na letošnjem državnem prvenstvu, je bila prvič poklicana v državno reprezentanco, ki je pred dnevi v Forliju nastopila na mednarodnem memorialu Di Giuseppe, na katerem so sodelovalo tudi tekmovalke iz Španije, Švice, Francije in Velike Britanije. Martina, doma je s Katinare, že od svojega petega leta dalje tekmuje za tržaški klub Jolly. V Forliju je osvojila drugo mesto. Varovanka trenerke Elvie Vitta (občasno vadita z njo tudi njen mož Mario in sin Davide) je dobro izvedla vse dvojne skoke (še posebej ji je uspel dvojni axel) in trojni toe-loop ter druge kombinacije. To je bil za 14-letno Martino zadnji leto-

nji nastop, v prihodnji sezoni pa bo prestopila v kategorijo jeunesse. Pecchiarjeva, ki je doma s Katinare, ima kotalkanje že v krvi. Trenira vsak dan po dve uri, dve ure in pol, njena pričakovanja pa so velika.

»Želim postati državna prvakinja in nastopiti na evropskem prvenstvu,« je povedala. Kot verjetno vse kotalkarice v Italiji se zgleduje po Tanji Romano. »Potrudila se bom, da se ji čim bolj približam,« je povedala Martina. Za zdaj s Tanjo deli snovalca programov, to je nekdanji vrhunski kotalkar Sandro Guerra. V svoj program želi Martina vključiti še zahtevnejši trojni salcow. Želela bi uspeti tudi v kombinaciji, vendar priznava, da so obvezni liki zaenkrat njena šibka točka. V klubu Jolly so nanjo ponosni, saj je prva njihova tekmovalka, ki je bila poklicana v državno reprezentanco.

KOŠARKA - Državna liga under 19

Popovičeva pridiga streznila jadranovce

Po slabem začetku bolj gladko kot kaže izid premagali Falconstar

**Jadran ZKB - Falconstar 82:80
(17:21, 41:31, 59:52)**

JADRAN: Gantar 3 (1:2, 1:2, -), Formigli nv, Ferfoglia 31 (9:11, 8:19, 2:3), Lissjak 11 (3:7, 4:5, -), Vitez 26 (3:3, 7:12, 3:7), Bufon, Starc 5 (1:1, 2:3, -), Malalan 2 (0:2, 1:3, -), Zaccaria 4 (-, 2:6, -), trener Boban Popović. PON: Malalan (32'), Gantar (33') in Ferfoglia (40').

Jadranovi mladinci so v tretjem krogu državnega prvenstva U19 dosegli prvo letošnjo zmago na račun sovrstnikov tržiškega Falconstarja. Pri tem pa je treba poudariti dejstvo, da so v prejšnjem krogu počivali in so tako doslej le enkrat temno izgubili v Pordenonu. Jadranovci so tekmo začeli povsem nezbrano in v uvodnih minutah zapravili celo vrsto žog. Po treh minutah so tako že zaostajali za 10 pik (2:12).

Glasna Popovičeva pridiga med minuto odmora je Jadranovce očitno streznila - zaigrali so, kakor vejo in znajo, in še pred koncem prvega dela iznčili zaostanek (15:15). V drugi četrtini se je v vrstah združene ekipe prebudil Saša Ferfoglia, ki je dotele slabo igral, tudi je utrel močen udarec v koleno v tretji minutni igre. S šestnajstimi točkami v desetih minutah je mladi playmaker dal novega elana soigralcem, ki so si s protinapadi priborili deset točk naskoka (37:27). V drugem delu tekme sta si bili ekipi v glavnem enako-

vredni. Dobri igri Viteza in Ferfoglie (na koncu 26 oz. 31 točk) je na drugi strani odgovarjal visoki Miniussi s tridesetimi pikami.

Takoj po glavnem odmoru sta trenerja Popoviča spravila v škrupice izhoda Gantaria in Malalana zaradi petih osebnih napak. Tudi drugi igralci so že zbrali precej prekrškov, tako da so se moralni Jadranovci zateči k solidni conski obrambi 3-2, s katero so omejili višje nasprotnike, v zameno pa so Tržičani dosegli več košev iz razdalje.

Razlika med ekipama je v glavnem ostala nespremenjena vse do dveh minut pred končno sireno (81:70). Jadranovci pa so v teh dveh minutah skoraj zapravili tekmo: izgubili so kar štiri žoge in zgrešili 3 proste mete iz štirih poskusov.

Kljub temu pa je prednost, ki so jo do tedaj zbrali, zadostovala za tesno zmago.

Mitja Oblak

Ostali izidi: Collinare - Romans 68:50, Acegas - Pall. Gorizia 135:34, Snidero - Cordovaro 93:40, Alba - CBU 70:71.

Vrstni red po tretjem krogu: Snidero in CBU 6; Acegas* in Sistema PN* 4; JADRAN*, Collinare UD*, Falconstar in Alba Cormons 2; Pallacanestro Gorizia*, Cordovaro PN in Romans 0. *s tekmo manj

RAZISKAVA - Mladi nogometniki in slovenščina

Najtežji je položaj prav pri najmlajših

Slovensko govorečih trenerjev je najmanj pri cicibanih - Kaj pravijo društva

Mladi nogometniki in slovenščina. Pred kratkim je pri Založništvu tržaškega tiska izšel Nogometni priročnik, ki bo v veliko pomoč trenerjem, nogometniki (mladim in starim) ter vsem ljubiteljem športa. S tem bodo še posebno mladi obogatili in izpopolnili svoje znanje slovenščine, ki je na športnem področju (in ne samo na športnem) dokaj pomanjkljivo. Predsednik ZSSDI Jure Kuferšček je v uvodni besedi priročnika pravilno obrazložil pomen slovenske besede v mladinskem športu: »K športni vzgoji sodi nedvomno tudi skrb za uveljavljanje in utrjevanje slovenskega jezika kot najpomembnejše diskriminante med navadnim športnikom in športnikom - manjšincem. Zaradi tega naj bi trenerji zamejskih športnih društev ne bili samo strokovnjaki na svojem ozkem tehničnem področju, ampak naj bi na svoje mlade varovance znali prenesti tudi čut pripravnosti in ljubezen do maternega jezika.«

Lepe besede, toda kako je v praksi? Se naša društva držijo teh nenačinov pravil? Ali trenerji mladinskih ekip obvladajo slovenščino? Situacija ni najbolj rožnata, predvsem pri cicibanih. Poglejmo zakaj. V mladinskih prvenstvih od mladincev do začetnikov nimajo slovenskega trenerja le mladinci kriške Vesne. Vse ekipe Pomlad (naraščajniki, najmlajši in začetniki) vodijo trenerji, ki obvladajo slovenščino. V starejši kategoriji cicibanov imamo v letosnjem sezoni devet ekip naših društev. Trenerji pa obvladajo in vodijo treninge v slovenščini (ali dvojezično) le pri štirih ekipah naših društev: pri Krasu in Repnu, Mladosti (A in B) in Doberdobu in Sovodnjah. Pri vseh ostalih (Breg, Juventina A in B, Pomlad in Vesna) potekajo treningi v italijansčini. Upoštevati moramo tudi drugo plat medljive: pri Krasu, Mladosti in Sovodnjah je večina mladih nogometarjev slovenske ali mešane narodnosti, pri ostalih (Juventina, Vesna in Pomlad) pa je stanje - kot so nam povедali predstavniki društev - približno 50:50. Drugi problem (mogoče najbolj kočljiv) je, da nimamo domačih (zamejskih) trenerjev, ki v glavnem zaradi službenih obveznosti imajo možnost trenirati v zgodnjih popoldanskih urah, to je v urah, ki so iz razumljivih razlogov namenjene najmlajšim.

Društva se dobro zavedajo problema: »Zamejski trenerji, ki poznavajo situacijo pri naših društvih in obvladajo slovenščino ter italijansčino, bi bili najboljša rešitev,« priznavajo vsi. Pri ZSSDI so skušali rešiti to vprašanje že pred leti, ko so na Tržaškem organizirali trenerški tečaj (vodil ga je trener in profesor Milivoj Tul), ki so ga udeležili številni nogometniki.

JADRANJE - Izviv Paolo Cian dosegel dve zmagi

TRST - Na veter so čakali precej dolgo časa, končno je v prvih popoldanskih urah zapihalo s hitrostjo od 6 do 9 vozlov, tako da je lahko regatna žirija dala znak za začetek zadnjih dveh dvobojev prvega kroga jadranskega »Izziva« v tržaškem zalivu. Paolo Cian (Shosholoza), tretji na svetovni jakostni lestvici »match race«, je najprej premagal moštvo Oracle, nato pa še Team Trieste, ki ga vodi domači jadralec Lorenzo Bresciani. Danes se bo začel drugi krog dvobojev, obeta se sončno ali zmrzno oblačno vreme, v poznih popoldanskih urah pa tudi rahla burja. Po prvem krogu vodi Francesco Bruni (član Lune Rosse na zadnjem Ameriškem pokalu), ki je dopoldan predstavil svoje moštvo Team Progetto Sicilia, v katerem so jadralci, ki trenirajo v vidiku možnosti, da bi nastopili na Ameriškem pokalu.

Kras je skupaj z Mladostjo in Sovodnjami edino, kjer trener ekip cicibanov obvlada slovenščino

KROMA

metaši in predstavniki naših društev. Bilo je približno 20, aktiven trener pa med njimi ni zdaj nihče.

Problem slovenskih trenerjev je predvsem pri (trenutno) najbolj reprezentativnih društvih: pri kriški Vesni in štandreški Juventini, ki s člansko ekipo nastopa v najvišji deželni ligi in za mlajše nogometarje delujeta zato kot pravi magnet.

»Strinjam se s Kuferščekom,« meni predsednik Vesne Robert Vidonij, ki pa obenem odpira celo vrsto vprašanj: »V Križu in okolici se je v zadnjih desetletjih preselilo veliko prebivalcev italijanske narodnosti, ki so dejansko naši novi sovaščani. Treba jih je upoštevati, tako da dejansko potrebujemo trenerje, ki obvladajo oboje jezikov. Če bi treningi potekali samo v slovenščini, bi mogoče izgubili nekaj otrok. Odšli bi k Opicini ali h Galleryju. Zamejski trenerjev pa ni, oziroma, če so, nimačo časa. Pri Vesni smo se tako odločili za interno rešitev in smo angažirali našo nogometarje Stefana Maganjo in Daniela Tomizzo. Še prej je mlajši treniral Žarko Arandželović. Rešitev bi lahko poiskali tudi čez mejo, čeprav bi s težavo dobili tre-

nerja, ki obvlada tudi italijansčino. ZSSDI bi moral organizirati še en tečaj za trenerje.«

Pri Juventini je glavni koordinator mladinskega sektorja odbornica Maja Peterin, ki ji je vprašanje slovenskega jezika zelo pri srcu. »Pred leti so naše najmlajše nogometarje trenački slovenski trenerji (Dario Frandolič, Evgen Ferfoglia, itd.), ki pa so se iz raznoraznih razlogov umaknili. V letosnjem sezoni vodijo naše ekipe le italijansko govoreči trenerji. Slednji imajo namreč tudi državne službe (finančni stražniki, pošta), tako da v glavnem nehajo delati najkasneje ob 14.30. Naši cicibani pa trenirajo že ob 15.30. Večina potencialnih zamejskih trenerjev, ki jih je kar nekaj, je ob tej uri še v službi. Možna rešitev bi bila, da bi trenerja poiskali čez mejo v Novi Gorici. Slovenski trenerji pa zahtevajo visoke potne stroške. Lepo bi bilo, da bi na mladinskem področju sodelovali tudi z novogoriškim Hitom. V zadnjih dveh letih pa smo nekaj že ukrepali: pri cicibanih in začetnikih smo znova uvedli slovenski pozdrav 'za' nasprotnika enkratni pozdrav.« Na zadnjem je rada pozvala ZSSDI, naj čimprej

organizira na Goriškem trenerski tečaj,« meni Peterinova.

Poseben primer je Breg. Cicibane trenira italijansko govoreči trener s slovenskimi koreninami (kot sam priznava) Giorgio Stojkovic. Giorgio je eden izmed redkih (mogoče edini), ki se je vpisal na tečaj slovenskega jezika. Trener cicibanov Brega nam je razkril zanimivo anekdotno: »Na enemu treningu se mi je približal naš ciciban, ki ne govoriti slovensko in me vprašal, zakaj pred tekmo pozdravljam v slovenščini. Razložil sem mu, da je Breg slovensko društvo, da je večina njegovih soigralcev slovenske narodnosti in povedal sem mu še, da so tu v naši deželi Slovenci avtohtono prebivalstvo. Zatem me je fantek še vprašal, ali zaradi tega, ker je Italijan, ne bo mogel postati kapetan moštva. Dovedal sem mu, da to prav gotovo ni problem. Napisali mu bomo slovenski pozdrav, naučil se ga bo na pamet in zatem bo tudi on lahko kapetan, sem mu dejal. Otrok je bil z odgovorom zadovoljen, se je posmerjal in obljubil, da se bo tudi on naučil vsaj nekaj besed slovenščine.«

Jan Grgič

NOGOMET

Sodnik zgrešil, tekme pa ne bodo ponovili

Sodnik je priznal, da ni pravocasno izključil nogometnika San Canziana zaradi dvojnega opomina, kljub temu pa se je deželna nogometna zveza odločila, da tekme tega moštva proti Primorcu (7. oktobra, 2:1 za San Canzian) ne bo ponovila. V dolgi utemeljitvi je zapisano, da sta med drugim rumenim kartonom in zapozneno izključitvijo minili samo dve minutki, v tem času pa se nogometnik San Canzian v trenutku napačne odločitve sodnika (27. min. drugega polčasa) vodil z 1:0, zato je končni rezultat 1:2 postavljal še v sodnikovem podaljšku. Federacija je torej menila, da dogodek ni vplival na izid tekme in je doseženi rezultat potrdila. Sodnik s tekme je pojasnil, da se napake sprva ni zavedel, ker je ime igralca zapisal v beležki na napačnem mestu pod pritiskom protestov igralcev San Canziana, ki se z njegovo odločitvijo niso strinjali, zaradi česar je želel čimprej nadaljevati z igro, da bi se napetou ozračje poleglo. Kasneje je napako popravil, ko je opazil, da protestirajo gledalci in igralci Primorca. Treba je reči, da Primorec po tekmi iz korektnosti ni vložil nobenega priziva.

Ostali ukrepi: trener Vesne Ruggiero Calo' je bil diskvalificiran do 30. oktobra, s prepovedjo igranja za en krog pa so bili kaznovani Radenko Kneževič, Dimitri Batti (oba Kras), Francesco Sannino (Juventina) ter Edvin Brajnik (Primorje).

Obvestila

SMUČARSKA KOMISIJA ZSŠDI obvešča, da sprejemajo uradi ZSŠDI izpolnjene pole in plačila za Modro kartico.

SK DEVIN nadaljuje z vpisovanjem jesenskih smučarskih tečajev vsako soboto po dve uri na plastični stezi v Nabrežini. 3. izmena: 10,17,24/11 in 1/12/2007. Informacije 040 209873 in 338 8621592 (Janja)

JADRALNI KLUB ČUPA vabi člane na društveno regato. V nedeljo, 21. oktobra, s pričetkom ob 11. uri. Prijave v tajništvu v soboto, 20. oktobra, od 16. do 18. ure in v nedeljo, 21. oktobra, od 8.30 do 10.30.

ODBOJKA - Včeraj so predstavili ekipo Val Imsa, ki bo nastopala v moški C-ligi

Za obstanek s pomlajeno ekipo

Od 28. avgusta trenirajo vsak dan - Prihodnjo soboto jih v prvem prvenstvenem kolu jih čaka derbi s Sočo

V Valovem moštvu je letos precej novih obrazov

BUMBACA

GLEDALIŠČE - Alternativni niz Stalnega gledališča FJK

Natalino Balasso se je tokrat zapičil v like in zgodbe iz grške mitologije

Komik bo na odru nocoj in jutri z igro *Ercole in Polesine*, ki je parodija mitov in razmislek o človeškosti bogov in junakov

Kaj bi se zgodilo, ko bi moral Heraklej, junak med junaki, izvršiti svojih dvanajst neresljivih nalog čisto daleč od rodne Grčije, v megleni Padski nižini? Na območju Polesine (v pokrajini Rovigo, med Padom in Adijo) ni zlatih run, mitoloških bitij ali posebnih pošasti, nevarne vrhove pa nadomešča dolgočasna nižina. Edine Heraklejeve naloge bi bile zaviti kak kokošji vrat, rediti se in lenariti, daleč od vojn in pustolovščin.

Tako razmišlja italijanski komik Natalino Balasso v svoji igri *Ercole in Polesine*, ki bo na odru gledališča Rossetti nocoj in jutri ob 20.30 v sklopu alternativnih nizov Stalnega gledališča FJK. Balasso, ki je že dobro znan tržaškim gledalcem in je na televiziji zaslovil z likom ekscentričnega profesorja Anatolija Balasza, prihaja ravno z območja pri izlivu Pada, »kjer so ljudje tako leni, da je kar biti in Mehiki z meglo«. V svojem najnovještem monologu, ki pritegne pozornost gledalcev približno dve uri, obravnava komik grško mitologijo. Razmišlja o tem, da so bili starodavni protagonisti zgodb in legend, pod Olimpom in na njem, povsem podobni nam bogovi so se med seboj varali in kregali, delali pa so vse, kar so hoteli; junaki so bili leni egocentriki, ki so se na koncu žrtvovali; ljudje pa so bili nemočni, saj se niso mogli upirati usodi.

Avtor, režiser in igralec meni, da se danes ne zaljubljamo več v zgodb, ker nas bolj kot filmski ali gledališki liki zanimajo igralci sami. Prednost dajemo imenom in ne dogodkom. Antična mitologija skriva za komplikirano pisano besedo prevajalcev izjemno bogat človeški material, ki ga zaznamujejo pot, veselje, vojna in spolnost. »Rad bi povrnil tem zgodbam pristne strasti, vonje in okuse, ki so se v izgubili v tisočletjih, ker so enaki tistim, ki jih doživljamo vsak dan in našem ne preveč epskem obdobju« razlagata Balasso.

Natalino Balasso

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

La Contrada

Sabatti - Macedonio: »Vola colomba«. Režija: Francesco Macedonio. Urnik: danes, 19. in jutri, 20. oktobra ob 20.30 ter v nedeljo, 21. oktobra ob 16.30.

Sofokles: »Antigone«. Nastopa Compagnia del Teatro Carcano. Režija: Giulio Bosetti. Urnik: ob torkih ob 16.30, od srede do sobote ob 20.30, ob nedeljah ob 16.30, ob ponedeljkih zaprto.

Gledališče Rossetti

Danes, 19. in jutri, 20. oktobra ob 20.30 / »Ercole in Polesine«. Napisal, vodi in podaja Natalino Balasso.

DVORANA BARTOLI

Renzo S. Crivelli: »Il maestro e Cico-gno«. Režija: Manuel Giliberti. Urnik: danes, 19. in jutri, 20. oktobra ob 21.00.

Gledališče S. Pellico - L'Armonia

Patrizia Sorrentino: »Le tre Marie«. Režija: Laura Salvador. Urnik: danes, 19. in jutri, 20. ob 20.30 in v nedeljo, 21. oktobra ob 16.30.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 19. oktobra ob 20.30 / 17. gledališki festival "Castello di Gorizia", »Se devi dire una bugia dilla grossa«. Nastopa gledališka skupina "Estravagarioteatro" (Verona).

V soboto, 27. oktobra ob 20.30 / 17. gledališki festival "Castello di Gorizia", »Molto rumore per nulla«. Nastopa gledališka skupina "La Pozzanghera" iz Genove.

V nedeljo, 28. oktobra ob 17.00 / Strosta Mali princ - glasbeni večer.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

»Peter Pan il musical«, povzeto po romanu J. M. Barrieja. Nastopa Ati II Sistina in Teatro delle Erbe-Officine Smeraldo. Režija: Maurizio Colombo. Urnik: danes, 19. ob 20.45, jutri 20. ob 16.00 in 20.45 ter v nedeljo, 21. oktobra ob 20.45.

Gledališče S. Giorgio

»Paradiso perduto« / v okviru "teatro contatto 07/08" nastopa CSS Teatro stabile di innovazione del FVG. Urnik: od 22. do 30. oktobra ob 21.00 - 1. in 2. epizoda; od 6. do 14. novembra ob 21.00 - 3. in 4. epizoda; od 24. do 29. novembra ob 21.00 - 5. in 6. epizoda; od 30. novembra do 2. decembra ob 21.00 - 1. in 6. epizoda.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Predstava »Bolha v ušesu ali kaplja čez rob«, ki bi morala biti danes, 19. oktobra ob 20.00, zaradi poškodbe v ansamblu odpade!

Jutri, 20. oktobra ob 10.30 in 16.00 / »Goriški vrtljak« - Bina Štampe Žmavc:

PRIREDITVE

Padova e del Veneto. Dirigent: Anton Nanut.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

Jutri, 20. oktobra ob 20.15, velika dvorana / Etno glasba: Dišpet (ženska klapa) in Bracijera (moška klapa) iz Hrvatske.

V ponedeljek, 22. oktobra ob 20.15, velika dvorana / Simfonični orkester RTV Slovenija. Vuk Jovanović - klavir. Dirigent: Anton Nanut.

■ 7. MEDNARODNI

ZBOROVSKI FESTIVAL KOPER

V četrtek, 25. oktobra ob 20.00, Podkrajinski muzej Koper / Otvoritveni koncert - 30 let MePZ Obala, vodi Ambrož Čop.

V petek, 26. oktobra ob 20.30, stolna cerkev Koper / Corale Nuovo Accordo, Trst, vodi Andrea Mistaro.

V soboto, 27. oktobra ob 20.00, Podkrajinski muzej Koper / Komorni zbor Akademije za glasbo v Ljubljani, vodi Marko Vatovec.

V nedeljo, 28. oktobra ob 13.00, Podkrajinski muzej Koper / Mladinski pevski zbor Glasbene šole Koper, vodi Maja Cilenšek; Genova Vocal Ensemble, vodi Roberta Paraninfo; ob 20.00 Pokrajinski muzej Koper / Komorni zbor Ipavška, vodi Matjaž Šček.

RAZSTAVE

■ RAZSTAVA OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto. Za najavljenje skupine po dogovoru. Info.: tel. ++38657690197 ali mobi ++38641337422 Stefan.

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Danes, 19. ob 20.30 in v nedeljo, 21. oktobra ob 17.30 / Šesti koncert orkestra in zborna G. Verdi v okviru simfonične sezone 2007, vodi Marko Letonja, Isabella Faust - violina.

Jutri, 20. oktobra - 19.30-21.00 / Iztok Mlakar: »Duohtar pod mus«, Gostuje Gledališče Koper.

V ponedeljek, 22. oktobra - 19.30-21.50 in v torek, 23. oktobra - 18.00-20.20 / Henrik Ibsen: »Strahovi«.

V četrtek, 25. oktobra - 19.30-21.10 / Dane Zajc: »Jagababa«.

V soboto, 27. oktobra - 19.30-21.00 / Georg Büchner: »Woyzeck«, Gostuje Hessisches Staatstheater Wiesbaden.

Mala drama

Danes, 19. oktobra - 20.00-21.40 / Vasilij Vladimirovič Sigarev: »Ahavser«.

Jutri, 20. oktobra - 20.00-21.30 / Yasmine Reza: »Art«.

V torek, 23. oktobra - 20.00-22.30 / Shelagh Delaney: »Okus po medu«.

V četrtek, 25. oktobra - 20.00-21.35 / Žarko Petan: »Fatalna komedija«.

V soboto, 27. oktobra - 20.00-21.45 / Yasmine Reza: »En španski komad«.

Mestno Gledališče Ljubljansko

Veliki oder

Danes, 19. oktobra ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

Jutri, 20. in v ponedeljek, 22. oktobra ob 19.30 / Joe Masteroff, Fred Ebb, John Kander: »Kabaret«.

V torek, 23. oktobra ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V sredo, 24. in v soboto, 27. oktobra ob 19.30 / Peter Nichols: »En dan v smrti Jožice Rožce«.

V četrtek, 25. in v petek, 26. oktobra ob 19.30 / Joseoh Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V ponedeljek, 29. oktobra ob 19.30 / Joe Masteroff, Fred Ebb, John Kander: »Kabaret«.

Mala scena MGL

V ponedeljek, 22. oktobra ob 20.00 / Denise Chalem: »Reci moji hčeri, da sem šla na potovanje«.

V sredo, 24. oktobra ob 20.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V četrtek, 25. oktobra ob 20.00 / James Prudeaux: »Gospodinja«.

V soboto, 27. oktobra ob 20.00 / Bertolt Brecht, Kurt Weill: »Hrepnenja«.

V ponedeljek, 29. oktobra ob 15.00 / Jasen Boko: »Gledališka ura«.

Šentjakobsko gledališče

W. Shakespeare: »Komedia zmešnjav«, komedija. Režija: Dejan Sarič.

Urnik: V sredo, 24. ob 19.30, v četrtek,

Padova e del Veneto. Dirigent: Anton Nanut.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

Jutri, 20. oktobra ob 20.15, velika dvorana / Bracijera (moška klapa) iz Hrvatske.

V ponedeljek, 22. oktobra ob 20.15, velika dvorana / Simfonični orkester RTV Slovenija. Vuk Jovanović - klavir. Dirigent: Anton Nanut.

■ 7. MEDNARODNI

ZBOROVSKI FESTIVAL KOPER

V četrtek, 25. oktobra ob 20.00, Podkrajinski muzej Koper / Otvoritveni koncert - 30 let MePZ Obala, vodi Ambrož Čop.

V petek, 26. oktobra ob 20.30, stolna cerkev Koper / Corale Nuovo Accordo, Trst, vodi Andrea Mistaro.

V soboto, 27. oktobra ob 20.00, Podkrajinski muzej Koper / Komorni zbor Akademije za glasbo v Ljubljani, vodi Marko Vatovec.

V nedeljo, 28. oktobra ob 13.00, Podkrajinski muzej Koper / Mladinski pevski zbor Glasbene šole Koper, vodi Maja Cilenšek; Genova Vocal Ensemble, vodi Roberta Paraninfo; ob 20.00 Pokrajinski muzej Koper / Komorni zbor Ipavška, vodi Matjaž Šček.

RAZSTAVE

■ RAZSTAVA OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto. Za najavljenje skupine po dogovoru. Info.: tel. ++38641337422 Stefan.

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

</div

KRITIČNI POGLED NA DANAŠNJO TELEVIZIJO

Bog ne daj, da bi crknil televizor...

Televizor je kos pohištva, ki ima to slabost, da včasih govori neumnosti.

Žarko Petan

Nekoč je bila televizija. Televizija, ki je imela socialno vlogo. Ljudje so se okoli nje zbirali, se z njo učili, hitreje prihajali v stik z novostmi in novicami s celega sveta. Včasih je televizija učila pisati in brati, danes pa ...

Danes pred televizorjem enostavno izklopimo možgane, oddaje nas ne silijo k mentalnemu naporu, ena drugi so vedno bolj podobne, mehanizmi in situacije se ponavljajo, teme debat so na nizki kulturni ravnini. Izjeme seveda obstajajo, splošni trend pa je ta. Televizija sama po sebi ni nekaj negativnega, čeprav je naš odnos do nje marsikaj slab; res je, gledanje televizije je pasivno, njeni bombardiranje z novicami in slikami nasilno. Vseeno pa ne gre zanikati, da je televizija tudi izredni vir informacij, veliki dosežek, kar se tiče komunikacijske tehnologije. Problem je torej predvsem v vsebinah tega, kar pride preko televizijskega ekrana do občinstva. Televizije ne moremo ukiniti, ker obstaja in je del družbe, v kateri živimo, to pa še ne pomeni, da ne smemo na dan s kritiko o tem, kar je televizija postala z vsebinskega vidika.

»Včeraj sem med TV dnevnikom žolčno diskutiral z napovedovalcem. Imel sem zadnjo besedo, ugasnil sem televizor.« (Ž. Petan)

Dober tek in ...ne hvala enako!

Vsek dan nas ob urah kosila in večerje spremlja televizijski dnevnik. Na ekranu se prikaže našminkana novinarka, ki nas lepo pozdravi, podari nam širok nasmeh ter začne z vsakdanjim streljanjem novic. Med enim grizem in drugim ravnodušno sprejemamo vojne krutosti, kršenja človekovih pravic, bombe, mitraljeze. Nekateri novinarji strašijo celo s katastrofnimi vremenskimi napovedmi. Seveda niso novinarji krivi za vse kar se na svetu dogaja, pretresljivo pa je, kako nam na prijazen in lahkoten način navajajo najrazličnejše novice in novičke. Novinar-brzovajka izstreljati: vojni napad, politične afere, oče, ki je postreljal celo družino, psiček, ki se je izgubil v Rimu, filmska zvezda, ki je izjavila, da še vedno išče pravo ljubezen in za konec še vremenska napoved, vladni pozdrav ter obljuba, da se bomo jutri spet videli. Vsaki novici sledi tudi posnetek, ki jo učinkovito pospresti (včasih celo preveč). Razlog je verjetno v tem, da kričeča slika veliko bolj pritegne od suhoparnih besed. Kateri je kriterij za izbiranje posnetkov in kje se skriva etika, ostane seveda pod vprašajem. Tudi vsebina posnetkov ni vedno ravno navdušujuča. Ko gre za umor, krajo, policijsko preiskavo, so slike vedno ene in iste: čevlj policistov, ki iščejo sledi, detalj priimka na hišnem telefonu, zapuščeni tricikel na vrtu ... Problem pa ne predstavlja le način podajanja novic, temveč tudi sama izbira le-teh. Objektivnost podajanja bi moral biti glavni cilj novinarjev; etično pravilo, katerega bi se moral vsak novinar držati. Marsikdo pa ...

■ *Publika je v času Rimljanov spremljala bičanje kristjanov, v srednjem veku je mučenje potekalo naravnost na trgu, pred množico ljudi, za časa Francoske revolucije so ženske šivale pred gilotino ... Danes se televizijsko občinstvo izživila pred ekranom.*

Noir

Voditelji talk showov bi bili naenkrat vsi radi detektivi. Garlasco, Cogne, Erba... Raziskave umorov potekajo neposredno pred lačnimi očmi televizijske in medijske publike. Gledalci televizijskih oddaj lahko kar sami ugibajo, kdo je morilec, zakaj je do umora prišlo, s čim je kdo koga zabodel ... Kakor v Cluedu. Umor postane priložnost za vse tiste, ki so žrtev na kakršenkoli način poznali (ali pa tudi ne), da povejo svoje mnenje, da se predstavijo pred TV-ekranom, da se končno povzpnejo iz svoje anonimnosti. Vsakdo bi bil rad glavni. Prizorišče umora in njegovi prebivalci so naenkrat center pozornosti TV-dnevnikov, okroglih miz ... Nedvonomo taki dogodek pozitivno učinkuje na turistično promocijo kraja ... Pri vsem tem je še najslabše to, da nas novica o umoru morda pretrese, ko jo prvič slišimo, takoj zatem pa postanemo ravnodušni. Ravnodušnost se včasih celo spremeni v morbozno zanimanje, da bi izvedeli več. Brutalne podtanjnosti, ki nam jih ponujajo, nas celo fascinirajo ... Kakor da bi bilo v naravi človeka, da uživa ob krutostih. Televizija, ki je odraz družbe ter odgovor njenim okusom in željam, samo postreže s tistem, česar si družba želi.

■ *»In tako je televizija, ki naj bi bila sredstvo beleženja, postala sredstvo ustvarjanja resnice.« (Bourdieu)*

Reality obsedenost

Resničnostna oddaja je žanr televizijske oddaje, v kateri se skuša čim bolj približati razmere resničnemu življenju. Junaki realityjev so navadni smrtniki. Občinstvo se lahko v njih prepoznavata, z njimi doživlja. Vsakdanje, balno se prepleta z nepričakovanim in bizarnim. Odnsi med tekmovalci so (navidezno?) nezrežirani, pristni. Vse to priporomore k temu, da se občinstvo preda gledanju takih programov. »Nerazumljivo je, kako je ob sorazmerno veliki osveščenosti ljudi o tržni naravi reality showov gledanost tako velika ...«

Iz junakov nastajajo zvezde, predmet oboževanja, občinstvo se pogovarja o odnosih med nastopajočimi, kakor da bi šlo za njemu pozname ljudi, marsikdo celo natihem upa, da bi mu nekega dne uspelo, da bi tudi sam nastopil na podobni oddaji. Sploh je želja po slavi glavna motivacija večine udeležencev realityjev. Prenasičenost s takimi oddajami je nedvomno eden od razlogov kvalitetnega padca televizije. Spolne igrice, spori, pričkanja, živčni izpadni udeležencev ... Občinstvo se naslaja nad vsem tem. In si želi vedno več. In več. Že zdavnaj je bila presežena meja spodobnosti. Baje priljubljenost realityjev upada. Ljudje so načelčani vedno istih situacij, poleg te-

ga pa take oddaje veliko stanejo, ker so tekmovalci izredno dobro plačani (kljub temu, da ničesar ne počnejo ...). Je upad števila gledalcev dober znak? Pomeni, da si ljudje končno želimo česa kvalitetnejšega? Mogoče. Ali pa se bo morala televizija spustiti še nižje, da bo audience zopet narasel?

■ *»Slovenija = dežela ljubiteljev riti ...« (www.kid-pina.si) Italia ne? (op. Kl.o.p.-a)*

mo več zgražati, saj jo srečamo na skraj vsakem koraku. Poleg tega je nerazumljivo, kako lahko žirija prosto paše oči po razgaljenih prsih in stegnih, pogled nad zadnjico pa naj bi bil prepovedan. Sploh pa je škandal, ki ga je dogodek povzročil, pretiran v primerjavi s pozornostjo, ki je namenjena resnejšim dogodkom. Tipični primer, kako se človek lahko izgubi med dvema ritnicama.

■ *»Tisti, ki vzdihujejo, se v enem dnevu postarajo.« (Teokrit)*

Reklama papirnatih izdelkov

»Med dočlenjenimi oddajami, bi lahko reklamirali papirnate robce, saj se večkrat na obrazu ganjenih gostov pojavita dva neustavljiva in nezadržna slapova solz. Ali pa toaletni papir ... Za tiste, ki si polnijo usta s samimi bedarjami. Tako je znana komična igralka Luciana Littizzetto v satirični izjavi strnila svoj pogled na današnje najbolj popularne oddaje. Odkrita človeška čustva so prava poslastica v obdobju, ko vse, kar je resnično in vsakdanje, ustvari audiene. Izkazovanje človeških čustev in poigravanje z nimi nista nič novega, saj sta obstajala, ko televizije še ni bilo. Uredniki današnjih televizijskih oddaj so postali pravi komercialni tragedi, ki ljudem lačnih življenjskih nezgod, ponujajo izdelek slabe kakovosti in to ob urnikih, ko bi dokumentarec ali prestižni film bolj ustrezal popoldanskega cmerjenja ali praznega besedičenja pri gospa De Filippi.

Uh, kaka ritka

Na letošnjem izboru italijanske lepotice leta se je med žirijo in gledalci vnela strastna polemika. Predmet nesoglasja je bila na »okroglo« in široko opevana zadnjica tekmovalk. Član žirije je namreč zaprosil, da bi se kamera pri snemanju lepotic zaustavila tudi na njihovi zadnjici. Nekaterim se je predlog zdel neokusen. In to v času, ko televizija ruši vse mogoče družbené tabuje in se pred goloto ne more.

Halo, Gorica

Klub našim večkratnim pozivom mladim goriškim bralcem k sodelovanju pri naši rubriki, se nihče ni odzval na povabilo, zato dragi Goričani, ne pritožujete se nad dejstvom, da o dogajanju v vaši pokrajini ni primernega poročanja. Morda je bila izjava našega bivšega goriškega sodelavca 'Gorici' se itak ne dogaja nič resnična. Vsekakor v našem uredništvu še vedno pričakujemo morebitne odzive.

Uredništvo KL.O.P.-a

Danes, pri Briščikih v športnem centru Ervatti ob 21.30 KONCERT KAR-GOWAGGON (indie rock) + SEVENTH SENSE (rock) info: www.myspace.com/guinnesspound

Jutri bo v kriškem Oxisu TEATERSSG.ŽUR za promocijo letošnjega abonmaja. Organizatorji objubljajo zabavni večer s skeči, igro na srečo. Glasbo bodo vrteli Dj The Nighttrippers. za dodatne informacije lahko pokličete na tel. 040362542 ali na 800214802, na voljo je tudi e-mail info@teaterssg.it

Mez se iskreno zahvaljuje Emilu za jopo!

Danes praznuje rojstni dan naš sodelavec Tomaž. Vse najboljše mu voščijo vsi pri KL.O.P.-u!

V našem uredništvu se vedno pričakujemo vaše predloge in preferenze glede novovletnega izleta.

vóđa - e in - a (o??) 1. kdor kaj vodi: biti, postati vodja; določiti vodjo; izbrati za vodjo; dober, preudaren vodja / vodja izmene / umetniški vodja zbor / kdor odloča o repertoarju in skrbi za umetniški razvoj zobra / vodja deležnosti / vodja oddelka / vodja tečaja / vodja oddaje kdor skrbi, da oddaja poteka po določenem načrtu / vodja izleta 2. kdor z zgledom, nasveti vodi koga: duhovni vodja mladine ? gled. vodja predstave kdor vodi potek predstave; navt. vodja krova član posadke, ki skrbi za vzdrževanje krovne opreme; ped. pedagoški vodja kdor usmerja in vodi pedagoško delo kake vzgojne, izobraževalne ustanove

LJUBLJANA - 8. Študentska arena Največja izobraževalno sejemska prireditev za mlade

Kot vsako leto je tudi letos med 16. in 18. oktobrom potekala Študentska arena na Gospodarskem razstavilišču v Ljubljani, t.j. prireditev namenjena dijakom, studentom, mladim in drugi zainteresirani javnosti. Študentska arena je danes največja izobraževalno sejemska prireditev za mlade v Sloveniji, njeni začetki pa segajo v leto 2000.

Sedaj je seveda Študentska arena vsebinsko nadgrajena in preoblikovana v bolj strukturirane tematske sklope, ki pokrivajo prireditev z izobraževanjem, kulturo, študijem v tujini, zaposlitvijo, mednarodnim sodelovanjem, zabavo in razstavo. Razstavljalci so razne izobraževalne institucije in organizacije, študentske organizacije, delodajalci, celo veleposlovnštva in druge humanitarne ter prostovoljne organizacije. Skratka, vsak tematski sklop je bogato zastopan in vsak razstavljalje je na voljo, da mladini prikaže vse možne izobraževalne in poslovne iztočnice.

Ob 20. obletnici programa Erasmus, programa evropskega sodelovanja na področju visokega šolstva, je bil otvoritveni dan letošnje študentske arena poimenovan Erasmus dan, torej namenjen predvsem mednarodnemu sodelovanju in izmenjavam.

Veliko predavanj je usmerjalo mladino na težavni poti iskanja zaposlitve. Zainteresirani smo izvedeli vse o

pisanju življenjepisov, kako naj iščemo zaposlitev v svetu brez "varnih" služb, kako lahko študent z najmanjšimi stroški uresniči svoje podjetniške sposobnosti, kaj pomeni občasno študentsko delo in kako do njega, kakšnih EU projektov se lahko udeležimo itd.

Sklop predavanj je obsegal zdravje s predavanji o drogah, raku, spolnosti, zdrave prehrane in telesu, drugi sklop okolje varstvo in vprašanji kot so industrijska uporaba konoplje, problem odpadne embalaže, neuravnovetena svetovna potrošnja itn. Zastopane so bile tudi aktualne družbeno-politične teme, predvsem seveda o predsedniških volitvah 2007. Na področju znanstva smo se lahko podučili v odkrivanju planetov izven našega sončnega sistema. Lahko pa smo se posvetili tudi duševnosti, saj so nas različni predavatelji učili spoznavanja lastne osebnosti: kako 100% uporabljati možgane, kaj govori naša zunanjja podoba itd.

Poleg tega je bil še en sklop posvečen prostemu času: salsa, swing, izdelava lutk, gledališče, tajski boks, našgradni kviz, testiranje likovne občutljivosti, enološko predavanje in še in še.

Skratka, 8. študentska arena je zadovoljila najrazličnejša zanimanja in odgovorila na najrazličnejša vprašanja, s katerimi se mladi s cele Evrope srečujemo na naši poti v odrasli svet.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 7. Video natečaj: Andrea Uršič: Umetnost, ljubezen in transgresija
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV - Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.05 Aktualno: Anima Good News (vodi Gabriele La Porta)
6.10 Nad.: Sottocasa
6.30 Dnevnik; Prometne informacije
6.45 Jutranja razvedrnilna oddaja Uno-mattina (vodita Eleonora Daniele in Luca Giurato), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik, Tg parlament, Tg1 Flash
10.35 Gremo v kino
10.40 10 minut za oddaje pristopanja
11.00 Nasveti za dobre nakupe: Occhio alla spesa
11.25 Vreme in dnevnik
12.00 Variete o kuhrske spremnosti: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik
14.00 Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana - Zgodbe (vodi Caterina Balivo)
14.45 Nad.: Incantesimo (i. Corinne Cleary, Massimo Bulla)
15.50 Variete: Festa italiana
16.15 Variete: Življenje v živo
16.50 Tg parlament
17.00 Dnevnik in vreme
18.50 Kviz: L' eredita'
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Variete: Ballando con le stelle (vodi Milly Carlucci)

23.25 Dnevnik
23.30 Aktualno: TV7
1.00 Nočni dnevnik, vreme

Rai Due

6.00 Focus
6.15 Otok slavnih
6.55 Skoraj ob 7-ih
7.00 Juntrani variete: Random
9.15 TGR - Gore
9.45 Svet v barvah
10.00 Tg2punto.it
11.00 Variete: Piazza Grande
13.00 Dnevnik Tg2
13.30 Tg2 Navade/Potovanja
14.00 Aktualno: Italija na 2. (vodi Roberta Lanfranchi)
15.50 Aktualna odd.: Ricomincio da qui (vodi Alda D'Eusanio)
17.20 Nad.: One Tree Hill (i. Chad Michael Murray, Hilarie Burton)
18.05 Tg2 Flash, šport
18.30 Tg2 Dnevnik/Meteo 2
18.50 Hum. nad.: Piloti (i. Enrico Bertolino, Max Tortora)
19.10 Reality: Otok slavnih
20.00 Nad.: 7 vite (i. Luca Seta, Giuseppe Gandini)
20.30 Dnevnik
21.05 TV film: Il Capitano 2 (It., '06, i. Alessandro Preziosi, Gabriella Pession, Giuliano Gemma)
23.00 Dnevnik
23.15 Aktualno: Soočanja
0.00 Tg parlament
0.10 Gledališče
1.20 Reality show: Otok slavnih

Rai Tre

6.00 Rai News 24
8.05 Mi smo zgodovina
9.05 Verba volant

9.15 10.05 Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, Meteo
12.25 Tgr Cifre in chiaro
12.45 Zgodbe - Italijanski dnevnik
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda
15.20 Nan.: The Saddle Club
16.15 Mladinski dnevnik Gt Ragazzi, 16.35 Melevisione
17.00 Aktualno: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualna odd.: Mi manda Rai3 (vodi Andrea Vianello)
23.10 Dnevnik, deželne vesti
23.25 Tg3 Primo Piano
23.45 Variete: Glob
0.35 Tg3 Night News - Meteo
0.55 Off Hollywood - Festa di Roma

9.15 10.05 Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, Meteo
12.25 Tgr Cifre in chiaro
12.45 Zgodbe - Italijanski dnevnik
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda
15.20 Nan.: The Saddle Club
16.15 Mladinski dnevnik Gt Ragazzi, 16.35 Melevisione
17.00 Aktualno: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualna odd.: Mi manda Rai3 (vodi Andrea Vianello)
23.10 Dnevnik, deželne vesti
23.25 Tg3 Primo Piano
23.45 Variete: Glob
0.35 Tg3 Night News - Meteo
0.55 Off Hollywood - Festa di Roma

9.15 10.05 Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, Meteo
12.25 Tgr Cifre in chiaro
12.45 Zgodbe - Italijanski dnevnik
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda
15.20 Nan.: The Saddle Club
16.15 Mladinski dnevnik Gt Ragazzi, 16.35 Melevisione
17.00 Aktualno: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualna odd.: Mi manda Rai3 (vodi Andrea Vianello)
23.10 Dnevnik, deželne vesti
23.25 Tg3 Primo Piano
23.45 Variete: Glob
0.35 Tg3 Night News - Meteo
0.55 Off Hollywood - Festa di Roma

9.15 10.05 Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, Meteo
12.25 Tgr Cifre in chiaro
12.45 Zgodbe - Italijanski dnevnik
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda
15.20 Nan.: The Saddle Club
16.15 Mladinski dnevnik Gt Ragazzi, 16.35 Melevisione
17.00 Aktualno: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualna odd.: Mi manda Rai3 (vodi Andrea Vianello)
23.10 Dnevnik, deželne vesti
23.25 Tg3 Primo Piano
23.45 Variete: Glob
0.35 Tg3 Night News - Meteo
0.55 Off Hollywood - Festa di Roma

9.15 10.05 Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, Meteo
12.25 Tgr Cifre in chiaro
12.45 Zgodbe - Italijanski dnevnik
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda
15.20 Nan.: The Saddle Club
16.15 Mladinski dnevnik Gt Ragazzi, 16.35 Melevisione
17.00 Aktualno: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualna odd.: Mi manda Rai3 (vodi Andrea Vianello)
23.10 Dnevnik, deželne vesti
23.25 Tg3 Primo Piano
23.45 Variete: Glob
0.35 Tg3 Night News - Meteo
0.55 Off Hollywood - Festa di Roma

9.15 10.05 Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, Meteo
12.25 Tgr Cifre in chiaro
12.45 Zgodbe - Italijanski dnevnik
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda
15.20 Nan.: The Saddle Club
16.15 Mladinski dnevnik Gt Ragazzi, 16.35 Melevisione
17.00 Aktualno: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualna odd.: Mi manda Rai3 (vodi Andrea Vianello)
23.10 Dnevnik, deželne vesti
23.25 Tg3 Primo Piano
23.45 Variete: Glob
0.35 Tg3 Night News - Meteo
0.55 Off Hollywood - Festa di Roma

9.15 10.05 Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, Meteo
12.25 Tgr Cifre in chiaro
12.45 Zgodbe - Italijanski dnevnik
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda
15.20 Nan.: The Saddle Club
16.15 Mladinski dnevnik Gt Ragazzi, 16.35 Melevisione
17.00 Aktualno: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualna odd.: Mi manda Rai3 (vodi Andrea Vianello)
23.10 Dnevnik, deželne vesti
23.25 Tg3 Primo Piano
23.45 Variete: Glob
0.35 Tg3 Night News - Meteo
0.55 Off Hollywood - Festa di Roma

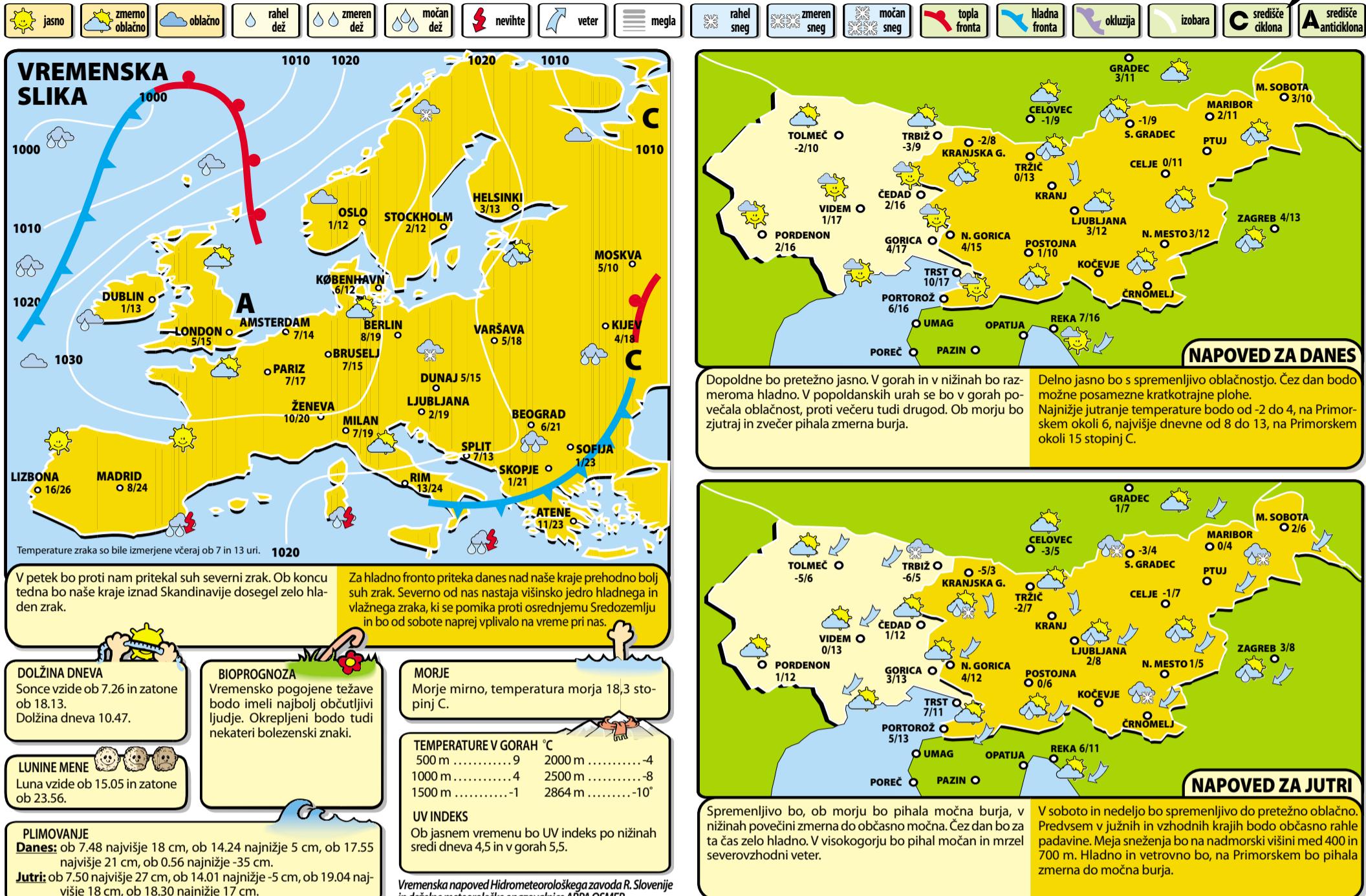
9.15 10.05 Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, Meteo
12.25 Tgr Cifre in chiaro
12.45 Zgodbe - Italijanski dnevnik
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda
15.20 Nan.: The Saddle Club
16.15 Mladinski dnevnik Gt Ragazzi, 16.35 Melevisione
17.00 Aktualno: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualna odd.: Mi manda Rai3 (vodi Andrea Vianello)
23.10 Dnevnik, deželne vesti
23.25 Tg3 Primo Piano
23.45 Variete: Glob
0.35 Tg3 Night News - Meteo
0.55 Off Hollywood - Festa di Roma

9.15 10.05 Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, Meteo
12.25 Tgr Cifre in chiaro
12.45 Zgodbe - Italijanski dnevnik
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda
15.20 Nan.: The Saddle Club
16.15 Mladinski dnevnik Gt Ragazzi, 16.35 Melevisione
17.00 Aktualno: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualna odd.: Mi manda Rai3 (vodi Andrea Vianello)
23.10 Dnevnik, deželne vesti
23.25 Tg3 Primo Piano
23.45 Variete: Glob
0.35 Tg3 Night News - Meteo
0.55 Off Hollywood - Festa di Roma

9.15 10.05 Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, Meteo
12.25 Tgr Cifre in chiaro
12.45 Zgodbe - Italijanski dnevnik
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda
15.20 Nan.: The Saddle Club
16.15 Mladinski dnevnik Gt Ragazzi, 16.35 Melevisione
17.00 Aktualno: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualna odd.: Mi manda Rai3 (vodi Andrea Vianello)
23.10 Dnevnik, deželne vesti
23.25 Tg3 Primo Piano
23.45 Variete: Glob
0.35 Tg3 Night News - Meteo
0.55 Off Hollywood - Festa di Roma

9.15 10.05 Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, Meteo
12.25 Tgr Cifre in chiaro
12.45 Zgodbe - Italijanski dnevnik
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda
15.20 Nan.: The Saddle Club
16.15 Mladinski dnevnik Gt Ragazzi, 16.35 Melevisione
17.00 Aktualno: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualna odd.: Mi manda Rai3 (vodi Andrea Vianello)
23.10 Dnevnik, deželne vesti
23.25 Tg3 Primo Piano
23.45 Variete: Glob
0.35 Tg3 Night News - Meteo
0.55 Off Hollywood - Festa di Roma

9.15 10.05 Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, Meteo
12.25 Tgr Cifre in chiaro
12.45 Zgodbe - Italijanski dnevnik
13.10 Nan.: Saranno famosi
1

FRANCIJA - Protest proti načrtovani pokojninski reformi

Stavka v javnem prevozu povzročila prometni kaos

Hitri vlaki stojijo v pariški postaji Gare du Nord

PARIZ - V Franciji je včeraj potekala stavka delavcev v javnem prevozu, ki jo ocenjujejo za največjo francosko stavko v zadnjih letih. Uporabniki avtobusov, podzemne železnice in vlakov so bili zato prisiljeni v uporabo drugih prevoznih sredstev, številni pa so se odločili ostati kar doma. S podobnimi težavami so se, kot je znano, včeraj soočali tudi v Nemčiji, kjer je potekala stavka strojevodij.

Delavci v javnem prevozu so s stavko protestirali proti načrtovani pokojninski reformi, ki med drugim predvideva ukinitev posebnih modelov upokojevanja, ki veljajo za delavce v težjih poklicih, kot so strojevodje, rudarji in drugi delavci. Sarkozy sicer ne popušča, saj meni, da je Francija po 12 letih zrela za novo pokojninsko reformo, ki jo morajo ljudje sprejeti. Reformo je pripravljen izvesni te gleda na proteste.

Stavka, ki se je začela že v sredo zvečer in je trajala včeraj ves dan, je povzročila prometni kaos v Franciji. Medtem ko dnevno po državi pelje 700 hitrih vlakov, jih je včeraj peljalo le 46. Pariz so preplavili motoristi in kolesarji, na tisoče pa se jih je odločilo obutti udobnejše čevlje in se v službo napotiti peš. Nekateri, predvsem tisti iz predmestij, pa so se celo odločili ostati doma.

Glavna železniška postaja v Parizu, Gare du Nord, ki je po številu potnikov največja v Evropi, je skorajda povsem opuščena. S postaje so včeraj peljali le štirje vlaki Eurostar do Londona, medtem ko so bile ostale vožnje odpovedane, navaja francoska tiskovna agencija AFP.

Prav tako so bile odpovedane vožnje z obeh pariških letališč v center mesta, zaradi česar je veliko ljudi moralno noč preziveti na letaliških tri tedne. (STA)

terminalih, da so ujeli včerajšnje polete.

Do stavke v javnem prevozu je v Franciji prišlo v času priprav na sobotni finale svetovnega prvenstva v ragbiju, ko se v francosko prestolnico zgrinja na tisoče britanskih in južnofrancoskih navijačev, poroča AFP.

V približno 60 mestih in krajih po Franciji so se včeraj odvijale demonstracije. Stavka je prvi večji izliv predsednika Sarkozyja, odkar je zasedel položaj in ki ga te dni pestijo zakonske težave, saj je njegova žena Cecilia v ponedeljek začela ločitveni postopek.

Francoska vlada je želela pokojninski sistem nazadnje reformirati leta 1995, a je bil takratni premier Alain Juppe prisiljen opustiti svoje name. Zaradi namere takratne vlade so delavci stavkali in demonstrirali kar tri tedne. (STA)

ZDA - Predsedniške volitve

John McCain računa na svojo 95-letno mater

COLUMBIA - Republikanski kandidat na predsedniških volitvah v ZDA prihodnje leto, senator iz Arizone John McCain je v predvolilno kampanjo v sredo vključil svojo 95-letno mater, da bi zavrnil očitke, da je prestari za predsednika najmočnejše države na svetu in da bi dokazal, da ima "dobre gene". 71-letni McCain je s svojo materjo Roberto namreč prišel na srečanje skupnosti upokojencev v zvezni državi Južna Karolina, kjer se sicer mudi na dvodnevni obisk.

McCain, ki bi v primeru izvolitve postal najstarejši ameriški predsednik v prvem mandatu v zgodbini države, skuša z obiskom v Južni Karolini povečati svojo priljubljenost. Južna Karolina je pomembna zato, ker bo imela prva med južnjaškimi državami primarne strankarske volitve. Demokrati jih imajo 29. januarja, republikanci pa 2. februarja prihodnje leto. Trenutno lahko sicer najbolj računa na glasove starejših republikancev in ljudi, povezanih z vojsko, napoveduje pa tudi utrdnejši podporo med evangelicani.

Nekdanji pilot ameriške mornarice in veteran vietnamske vojne je predsedniško kandidaturo napovedal aprila. Čeprav je dolgo veljal za največjega favorita za republikansko predsedniško kandidaturo, rezultati zadnjih javnomenenjskih raziskav kažejo, da je med republikanci v prednosti nekdanji senator iz Tennesseeja Fred Thompson s 25 odstotki, pred nekdanjim newyorškim županom Rudolphom Giulianijem z 21 odstotki in nekdanjim guvernerjem zvezne države Massachusetts Mittom Romneyjem z 11 odstotki. McCain je šele na četrtem mestu s sedmimi odstotki podpore.

Preklinjanje pomaga obvladovati stres na delu

LONDON - Preklinjanje pomaga pri obvladovanju stresa na delovnem mestu, je pokazala raziskava angleške univerze v Norwiche. Ker delavci čedalje več preklinajo, raziskava predlaga, da se delavcem to nemoteno omogoči in se jih k temu spodbuja, v kolikor jim to koristi pri delu. Študija navaja, da redno uporabljanje kletiv lahko krepi solidarnost med osebjem ter omogoča izražanje čustev, kot je na primer razočaranje, ob tem pa razvija bolj socialne medsebojne odnose. Kot je dejala profesorica podjetništva Yehuda Baruch, bo preklinjanje na delovnem mestu čedalje več in bo tako postalo pomembno vprašanje za direktorje in vodilne.

"Vprašanje je kaj lahko naredimo v zvezi s tem? Mi ponujamo en model in praktične nasvetne. Zagotovo v več primerih, še posebej ob prisotnosti strank in vodilnih, je preklinjanje potrebno preprečiti ali prepovedati. Raziskava želi samo pokazati na dejstvo, da je v veliko primerih prepovedana govorica način, kako obvladovati stres," še pojasnjuje.

Avstrijko minil tek zaradi obliža v kruhu

LINZ - Nemalo presenečena je bila prebivalka avstrijskega Linza, ko je pri večeri ugriznila v obliž. Pa ne v svojega na prstu, pač pa tistega, ki se je skrival v kosu kruha. Eden od pekov je očitno obliž izgubil med pripravo kruha. Avstrijko je zaradi tega minil tek, primer pa je nato završal v pekovski zbornici, ki je zagotovila, da je bil primer osamljen. (STA)

Kot je poročal avstrijski radio ORF, je kruh očitno pripravil eden od pekov, ki je imel poškodbo na roki in ob tem ni opazil, da je izgubil obliž. Sicer je pekovska zbornica oznanila, da poškodovani peki ne smejo pripravljati kruha in da je omenjeni primer med osamljenimi. Kljub temu pa je avstrijska obrtna zbornica že poročala, da v Zgornji Avstriji na mesec prijavijo do dva primera tujkov v kruhu. Največkrat gre sicer za lase ali kamenčke.